

tmmob
makina mühendisleri odası

SEKTÖR DERNEKLERİ
MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI
BULUŞMASI
2004

27 Kasım 2004 - Ankara

YAYIN NO: E/2004/365

tmmob
makina mühendisleri odası

Sümer Sok. 36/1-A
06440 Demirtepe / ANKARA
Tel: (0312) 231 31 59 Faks: (0312) 231 31 65
e-posta: mmo@mmo.org.tr
<http://www.mmo.org.tr>

YAYIN NO: E/2004/365
ISBN: 975-395-814-5

Bu yapının yayın hakkı Makina Mühendisleri Odası'na aittir. Kitabın hiçbir bölümü değiştirilemez. MMO'nun izni olmadan kitabın hiçbir bölümü elektronik, mekanik vb. yollarla kopya edilip kullanılamaz. Kaynak gösterilmek kaydı ile alıntı yapılabilir.

Aralık 2004 / Ankara

Baskı
Özkan Matbaacılık (312) 395 48 91

SUNUŞ

İçinde yaşadığımız yüzyıl, bilim ve teknolojiye çok hızlı gelişim ve dönüşümlere tanık olmaktadır. Günümüzde ülkeler bilim ve teknolojinin geliştirilmesi ve yenilenmesine yönelik yaptıkları çalışmalar, bütçelerinden ayırdığı kaynakların büyüklüğü ile diğer ülkelerden daha ileriye geçebilmektedir. Gelişmiş ülkeler ulusal yenilenme politikalarını hayata geçirebilmek için AR-GE çalışmalarına, bilim, teknoloji ve eğitim alt yapısına bütçelerinden ayırdıkları kaynakları ulusal çıkarları doğrultusunda sürekli arttırmakta ve gelişme stratejilerine önem vermektedir.

Odamız ülkelerin kalkınmasının temel parametrelerinden biri olan sanayileşmenin ve ülkemiz lehine bu süreçte izlenecek politikaların bilincindedir. Bu süreç uluslararası pazarlarda rekabet gücünün olabilmesi için; ülkemizde bugüne kadar sürdürülen **sanayileşme politikalarının** her zamankinden daha fazla belirginleşmesini ve yeniden tartışılmasını gerektirmektedir. Bu gerçeklerin ışığında Makina Mühendisleri Odası ulusal bir kalkınma stratejisi kapsamında sanayi politikalarını belirlemek ve toplumsal faydaya dönüştürmek için merkezi ve yerel düzeyde etkinlikler düzenlemektedir. Bu etkinlikler ile **ülkemiz kalkınmasına hizmet edecek üretici dinamikler** harekete geçirilmeye çalışılmakta ve ortak platformlar oluşturulmaktadır. Yaratılan bu platformlarda mesleğin ve meslektaşın sorunları tartışılmakta ve çözüm önerileri üretilerek siyasi iktidarların dikkati çekilmeye çalışılmaktadır.

Bu amaçla Odamız, ulusal kalkınmamızda önemli yeri olan sektör dernek ve kuruluşların temsilcileri ile birlikte düzenleyeceği ortak etkinlikler sonucunda geliştirilecek politikaların hayata geçirilmesine büyük önem vermektedir. Bu süreçte hayata geçirilecek birliktelik ve ortak etkinliklerin siyasi iktidarlar tarafından tek taraflı olarak belirlenen bilim, teknoloji ve kalkınma politikalarında ciddi bir ağırlığı olacaktır.

27 Kasım 2004 tarihinde gerçekleşen toplantıda sektörel dernek, birlik, vakıf ve Odamızın yöneticilerince dile getirilen görüş ve önerilerin, gerek Odamız tarafından bundan sonra yapılacak etkinliklere gerekse ülkemiz politikalarına olumlu bir katkı sağlayacağı inancıyla..

TMMOB Makina Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

KATILIMCILAR

Musa ÖZATA	Akdeniz Asansör Sanayicileri ve İşadamları Derneği
Suat DEMİNER	Akışkan Gücü Derneği
Dursun AYDIN	Bursa Asansörcüler Derneği
Salih UÇAK	Bursa Asansörcüler Derneği
Dr. Veysel YAYAN	Demir Çelik Üreticileri Derneği
Serpil ÇİMEN	Demir Çelik Üreticileri Derneği
Süleyman BULAK	Doğal Gaz Sanayici ve İş Adamları Derneği
Faruk AKSOY	İş Makinaları Distribütörleri ve İmalatçıları Birliği
Muzaffer KÖYLÜ	İş Makinaları Mühendisleri Birliği
Selman ÖLMEZ	Isıtma Soğutma Klima Araştırma ve Eğitim Vakfı
Zeki AKSU	Isıtma Soğutma Klima Araştırma ve Eğitim Vakfı
Hüseyin M. YÜKSEL	İklimlendirme Soğutma Klima İmalatçıları Derneği
Macide LOKMAN	Isı Ses ve Su İzolasyoncuları Derneği
Dr. Toros ÖZBEK	Türkiye Jeotermal Derneği
Süleyman BULAK	Türk Kojenerasyon Derneği
Arslan SANIR	Makina İmalatçıları Birliği
Bülent BİLGİN	Otomotiv Yetkili Satıcıları Derneği
Kutlu KARAVELİOĞLU	Türk Pompa Sanayicileri Derneği
Ömer İÇEMER	Polistren Üreticileri Derneği
Özkan DEMİR	Takım Tezgahları İş Adamları Dayanışma Derneği
İbrahim ÇAKMANUS	Türk Tesisat Mühendisleri Derneği
Murat ÖNDER	Türk Loydu Vakfı İktisadi İşletmesi
Hikmet DURUSOY	Uygulamalı Havuz Enstitüsü
Ayşin KARSU	Bileşim Yayıncılık A.Ş.
Y. Kenan ÖZCAN	Ajans MİK
Cemal GÜL	Metal Dünyası Dergisi
Aşkın TIRPAN	Akışkan Gücü ve Hareket Teknolojileri Dergisi
Mehmet SOĞANCI	TMMOB YK Başkanı
Emin KORAMAZ	OYK Başkanı
S. Melih ŞAHİN	OYK Başkan Vekili
Ali Ekber ÇAKAR	OYK Sekreter Üyesi
Ahmet ENİŞ	OYK Sayman Üyesi
Elif ÖZTÜRK	OYK Üyesi
Tahsin AKBABA	OYK Üyesi
Haydar ŞAHİN	OYK Üyesi
Mustafa YAZICI	OYK Yedek Üyesi
Baki ÇINAR	OYK Yedek Üyesi
Nergiz BİLGİN	OYK Yedek Üyesi

Hünkar KARAMAN	OYK Yedek Üyesi
Mesut ATICI	OYK Yedek Üyesi
Erkan ABACIOĞLU	OYK Yedek Üyesi
Bünyamin AYDIN	OYK Yedek Üyesi
Oğuz TÜRKYILMAZ	Doğal Gaz Komisyon Başkanı
Kahraman ALBAYRAK	Ankara Şube YK Başkanı
Atilla ÇINAR	Ankara Şube YK Başkan Vekili
Sezai UYSAL	Ankara Şube YK Sekreter Üyesi
Yunus YENER	Ankara Şube YK Sayman Üyesi
Çağdaş AKAR	Ankara Şube YK Yedek Üyesi
Ali TURAN	Ankara Şube YK Yedek Üyesi
Dursun AYDIN	Bursa Şube Oda Asansör Komisyon Üyesi
Prof. Dr. Mehmet ATILGAN	Denizli Şube YK Başkanı
Simavi BAKIR	Eskişehir Şube YK Sekreter Üyesi
Tevfik PEKER	İstanbul Şube YK Başkanı
Çetin KARTAL	İstanbul Şube Teknik Görevlisi
İlhami TEZGELEN	İzmir Şube YK Yedek Üyesi
Necmi VARLIK	İzmir Şube Teknik Görevlisi
Serhat GİRGIN	Kocaeli Şube YK Başkanı
Kadir GÜRKAN	Samsun Şube YK Başkanı
Bayram KARASU	Samsun Şube YK Başkan Vekili
Arzu BORAN	Trabzon Şube YK Sekreter Üyesi
Cenk A. LİŞESİVDİN	Teknik Görevli
Emin G. UYSAL	Teknik Görevli
Ercüment Ş. ÇERVATOĞLU	Teknik Görevli
Şenol KARACA	Teknik Görevli
Mahir Ulaş AKCAN	Teknik Görevli
İlhan K. TURAN	Basın Danışmanı

SEKTÖR DERNEKLERİ
MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI
BULUŞMASI

2004

27 KASIM 2004 / ANKARA

AÇILIŞ KONUŞMALARI

Oturum Başkanı
Oğuz TÜRKYILMAZ

CENK A. LİŞESİVDİN

(Etkinlik Sekreteri)

Oda ve Sektör Dernekleri ve Kuruluşları Toplantısına Makina Mühendisleri Odası adına hoş geldiniz diyorum.

Oturumu yönetmek üzere 1977 dönemi Oda Yöneticisi ve 1978-80 döneminde TMMOB Yönetim Kurulunda görev alan Sayın Oğuz Türkyılmaz'ı davet ediyorum.

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(Oturum Başkanı)

Oda Başkanım, örgüt yöneticileri ve sektörün güzide kuruluşlarının yöneticileri, toplantımıza hoş geldiniz. Hava şartlarının uygun olmadığı bir günde Türkiye'nin değişik yerlerinden gelen sizleri saygıyla selamlıyorum. Toplantı gündemimiz uyarınca toplantının açış konuşmasını yapmak üzere Oda Başkanımız Sayın Emin KORAMAZ'ı kürsüye davet ediyorum.

Buyurun Sayın Başkan.

EMİN KORAMAZ

(TMMOB Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı)

Değerli Sektör temsilcileri, örgütümüzün değerli yöneticileri, hepimizi Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum.

Oda Sektör Dernekleri buluşmasına hoş geldiniz.

Makina Mühendisleri Odası olarak, sektör dernekleri ile ülke genelinde uzmanlık alanlarımıza yönelik düzenlediğimiz sayısı 25'i aşan kongre, sempozyum ve kurultaylarımızda, yerel etkinliklerimizde, ilgili Bakanlıklarca oluşturulan çalışma gruplarında konu bazında bir araya gelme fırsatı yakalıyoruz.

Ancak bugüne değin Odamız üyesi meslek disiplinlerinin çalışma alanlarında örgütlü sektör dernekleri ile ortak bir toplantı gerçekleştirme olanağı bulamamıştık. Oda tarihinde ilk kez gerçekleştirilen bu buluşmayı, sizler de uygun görürseniz Odamızın her çalışma döneminde yineleyerek gelenekselleştirmek istiyoruz.

Bu toplantıdan beklentimiz, mesleğimizin, üyelerimizin, üyelerimizi istihdam eden sektörlerin sorunlarının tartışılması, bu sorunların çözümü, işbirliğimizin geliştirilmesi ve kurumsallaştırılması için birlikte yürütülebilecek ortak çalışmaların belirlenmesidir.

Oturum öncesinde Oda Sekreterimiz konuya ilişkin Odamızın önerilerini sinevizyon eşliğinde sizlere aktaracaktır. Konuya ilişkin sizlerin, görüş ve önerileri Odamız çalışmalarında bizlere rehber olacaktır.

Değerli katılımcılar, bugün itibarıyla Odamızın üye sayısı 60.000' e ulaşmıştır. Odamıza Makina, Endüstri, İşletme, Uçak, Havacılık, Uzay, İmalat, Sistem, Kağıt,

Makina Teknik Metod, Matbaa, Sanayi, Sistem ve Üretim Tekniği, Uçak Makinaları mühendisleri üye olmaktadır. Tüm bu mühendislik disiplinleri bilimsel ve teknolojik gelişmelerin, sanayileşmenin ve kalkınmanın en önemli itici güçleridir. Ağırlıklı olarak üyelerimiz sizlerin de örgütlü olduğu ve uğraş alanınız olan sanayi ve imalat sektörlerinde görev almaktadır.

Küreselleşme süreciyle dünya ticareti giderek serbestleşmekte, ülkelerin bilim ve teknoloji düzeyi en önemli rekabet unsuru olmaktadır. Bu nedenle tüm ülkeler kalkınma ve sanayileşme politikalarını bilim teknoloji ve yenilenme politikaları temeline oturtmaktadır. Bu politikaların yaşam bulabilmesi için gerekli nitelik ve nicelikte teknik eleman yetiştirilmesi ülkelerin ana önceliği haline gelmiştir.

Gelişmiş ülkeler katma değeri yüksek, ileri teknoloji isteyen yatırımlara, teknik eğitime, AR-GE çalışmalarına dolayısıyla ulusal sanayilerine ve ihracata verdikleri desteği sürekli artırmaktadırlar.

Buna karşın dış borç ve krizler sarmalı altında kuşatılan bizim gibi ülkelere ise yeni borçlar vermek için tüm kamu desteklerinin kaldırılması ön koşul olarak konulmaktadır. Uluslararası para ve finans kuruluşlarının denetiminde hazırlanan yapısal uyum programları ile bu ülke devletleri kendi kaynaklarını kullanma, geleceğini planlama ve ekonomilerini yönlendirme işlevlerinden arındırılmaya çalışılmaktadır. Bu ülkelerin ulusal bilim, teknoloji, yenilenme ve sanayileşme politikalarını kendi çıkarları doğrultusunda oluşturup, uygulamaya geçirmelerine engel olunmaktadır.

Ülkemizde de yıllardır bu uygulamalar yaşama geçirilmektedir. Ülke kaynakları üretken, verimli ve istihdam yaratan reel sektörler yerine, hizmet ve rant alanlarına aktarılmaktadır. Sanayileşme sürecinden ve üretimden uzaklaşmıştır. Bunun sonucunda ithalat, ihracat açığı her yıl artarak büyümekte, ülkemiz birbiri ardına krizler yaşamakta, iç ve dış borç stoku, işsizlik, gelir dağılımındaki adaletsizlik her geçen gün artmaktadır.

Oysa ki, ülkemizin kalkınması ve gelişmesi, kalkınmada sürekliliğin sağlanması ve istikrarı için sanayi alt yapısının güçlendirilmesi, üretim yeteneğimizin artırılması şarttır.

Bu plansızlık ve politikasızlıktan en fazla mağdur olan kesimlerden birisi de mühendisler ve sanayi sektörlerimizdir.

Sektörlerimizin teknolojik düzeyi düşüktür. Yüksek katma değerli malların ihracat içindeki oranı %5'i bulmaktadır. AR-GE harcamaları şirket cirolarının % 0,5'ini aşmamaktadır. Sanayi girdilerinin ortalama % 60'ı yurtdışından gelmektedir. Sektörlerde ihracatın ithalatı karşılama oranı ise ortalama %30'lar civarındadır. İhracatın dünya içindeki payı oldukça düşüktür. Bununda önemli bir kısmını fason üretim oluşturmaktadır.

Ülkemiz sanayi işletmelerinin % 99'unu oluşturan KOBİ'lerin verimli olanları tek tek çok uluslu şirketlerin eline geçmektedir. Satın alınan bu işletmelerin çoğunluğunda teknik alt yapı yenilenmemekte, AR-GE çalışmalarına yeterli kaynak aktarılmamakta, çoğu zaman üretim tesisleri kapatılarak ithalatçı konumuna getirilmektedir.

Öte yandan AB'ye üye olma sürecinde de, Gümrük Birliği'ne geçişte olduğu gibi, uyum paketleri yürürlüğe konmakta, sanayi tesisleri Avrupa'nın taşıeronu olarak düşük katma değerli ürünlerle ihracata zorlanmaktadır. Ülke sanayisi Avrupa'nın taşıeronluk anlayışı ve fason işleme sistemine göre şekillendirilmektedir. Türkiye koşulları, sanayinin yapısı göz önüne alınmamaktadır. Teknoloji düzeyini artıracak, AR-GE çalışmalarını hızlandıracak, yeni ürün veya ürün geliştirmeye dayalı bir araştırma politikası saptayacak, mühendisleri verimli, üretken ve söz sahibi kılacak bir yapılanmaya engel olunmaktadır.

Sanayi Bakanımızın gazetelere yansıyan demeçlerinden de görüleceği üzere, Avrupa Birliği'ne yönelik uyum yasalarında Teknik Mevzuatın AB'ye göre düzenlenmesi, tek taraflı bir baskı aracı olarak kullanılmaktadır. AB yasal düzenlemelerin yetersizliğini bahane ederek ulusal kuruluşlarımızın Onaylanmış Kuruluş olma başvurularını geri çevirmektedir. İç piyasaya hizmet veren üreticilerimiz de uygunluk değerlendirme faaliyetlerini çok yüksek bedellerde AB test ve belgelendirme kuruluşlarına yaptırmak zorunda kalmakta, bu konudaki mühendislik hizmetleri yurt dışından satın alınmakta, mesleki uygulama alanlarımız daraltılmaktadır.

Öte yandan, ülkemizin DTÖ kapsamında imzaladığı Hizmet Ticareti Genel Anlaşması da bir sorun yumağı olarak karşımızda durmaktadır. Ülkemiz hizmet ticareti alanına giren 155 sektörden 72'sinde taahhütte bulunmuştur. Bu sektörlerden birisi de Mühendislik ve Mimarlık Hizmetleridir. Avrupa ülkelerinin birçoğu mühendislik hizmetlerinin serbest dolaşımına çekinceler koymuşlar ve kısıtlama getirmiştir.

Ülkemizin anlaşmayı koşulsuz imzalaması içerisinde bulunulan teslimiyeti açıkça gözler önüne sermektedir. Yabancı yatırımcılar engelsiz bir şekilde kendi teknik kadrolarını ülkemizde çalıştırabilmektedirler. Hazine ve Çalışma Bakanlığı'nın uygulamaları ile izin ve onay sistemi neredeyse bildirim sistemine dönüştürülmüştür.

Bu ve benzeri politika ve uygulamalarla meslek alanlarımızda işsizlik % 20'ler seviyesine ulaşmıştır. Birçok işletmede mühendis isdihdamı azalmıştır. Reel ücretlerimiz ise giderek düşmektedir. Meslekdaşlarımızın önemli bir bölümü de meslek alanları dışında çalışmaktadır. Türkiye'deki işletmelerin büyük bir bölümünü oluşturan 200 000'i aşkın küçük ve orta ölçekli sanayi kuruluşlarında hala mühendis istihdam geleneği oluşturulamamıştır.

Eğitim, isdihdam ve üretim ilişkilerinin planlı bir şekilde ele alınmamasından dolayı lisans eğitiminde edinilen bilgilerin önemli bir bölümü çalışma hayatında pratik karşılığını bulamamaktadır. Bir yandan sanayimiz kalifiye iş gücüne ihtiyaç duyarken, diğer yandan formasyon eksikliği nedeni ile birçok mühendis ekonomiye kazandırılmamaktadır.

Değerli sektör temsilcileri, mevcut politika ve uygulamalarla ülkemiz sanayisinin ve mühendislerinin, gelişmiş ülkelerle rekabet edebilmesi ve ayakta kalması mümkün görülmemektedir.

Sorunlarımızın çözümü için;

Ülkemizin kalkınma planları ulusal bilim, teknoloji, yenilenme ve sanayileşme politikaları temellerine oturtulmalıdır. Ülkemiz tüm alanlarda ve tüm sektörlerde kendi

ulusal planlarını yapmalıdır. Bilim ve teknolojide yetkinleşmeli ve bunu ülke ölçeğinde toplumsal ekonomik faydaya dönüştürmeli ve bu amaçla ulusal bir strateji belirlemelidir.

Bilim ve teknoloji yeteneğimizin yükseltilmesi için eğitime, üniversitelerimize, AR-GE çalışmalarına, ulusal gelirlerimizden ayırdığımız kaynaklar artırılmalı, gelişmiş ülkeler seviyesine çıkarılmalıdır. Yerli yatırımcı özendirilmeli ve korunmalı katma değeri yüksek ileri teknoloji isteyen alanlarda yapılacak yatırımlar desteklenmelidir.

Bilimi teknolojiye, teknolojiyi uygulamaya dönüştüren mühendislerin daha donanımlı ve birikimli olarak yetişeceği ve mezuniyet sonrası bilgilerini yenileyebilecekleri, geliştirebilecekleri eğitim olanakları, üretim ve çalışma ortamları sağlanmalıdır.

Mevcut politika ve uygulamalar yerine; planlamacı bir anlayışla, toplumsal gereksinimleri, üretimi, istihdamı ve yaşam boyu eğitimi, ülkenin bilim ve teknoloji yeterliliğinin güçlendirilmesini temel alan ulusal kalkınma politikaları yaşama geçirilmeli, ulusal kalite ve akreditasyon sistemimiz ve alt kurulları oluşturulmalıdır.

Teknik eğitimin planlanmasında, üniversite-sanayi ve Oda işbirliği mutlaka kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır.

Sevgili sektör temsilcileri,

Sizlerin de paylaştığını düşündüğümüz tüm bu talep ve önerilerin siyasi üst yapıda yaşam bulması için uzmanlık alanlarımızda örgütlü yapılarla Odamız arasında iş ve güç birliğinin daha fazla geliştirilmesi bir görev olmaktan öte zorunluluk olarak karşımızda durmaktadır.

Birazdan Oda tanıtım filminde de izleyeceğimiz üzere, bu yıl 50. Kuruluş yıldönümünü kutlayan Odamız, mesleğin ve meslekdaşın geliştirilmesi, korunması ve denetlenmesi, ülke sanayisinin ulusal çıkarılara uygun şekilde geliştirilmesi için çok yönlü çalışmalar içerisinde.

Şubelerimizde yürütülen çalışmaların yanı sıra her iki yıllık çalışma döneminde uzmanlık alanlarımıza ilişkin en az 25 adet kongre, kurultay ve sempozyum düzeyinde mesleki, bilimsel etkinlik düzenlenmektedir.

Türkiye'nin dört bir tarafına yayılan Meslek İçi Eğitim Merkezlerimiz kanalıyla Uzmanlık alanlarımıza ilişkin 16 konuda eğitimler verilmekte başarılı olanlar belgelendirilmektedir. Her dönem bu eğitimlere 6000 civarında üyemiz katılmaktadır.

Ülke genelinde CE uygulamaları konusunda üyelerimize ve sanayicimize yönelik kurslar açılmakta, seminerler yapılmaktadır. Yine sanayinin ihtiyacı olan ara teknik elemanların yetişmesine katkıda bulunmak üzere ara teknik elemanlara yönelik tüm birimlerimizde eğitimler verilmektedir.

Geçmiş dönemlerde yayımlanan kitaplarımızın güncellenerek yeniden basılmasının yanı sıra her çalışma dönemimizde en az 30 yeni teknik kitap uzmanlık komisyonlarımızca hazırlanarak üyelerimiz ve öğrencilerimizin kullanımına sunulmaktadır.

Oda ve şube bültenlerimiz ile her biri A sınıfı yayın kategorisinde olan Mühendis ve Makina, Endüstri Mühendisliği ve Tesisat Mühendisliği dergilerimizle mesleki, teknik, bilimsel ve sosyal gelişmeler üyelerimizle paylaşılmaktadır.

Mühendislik öğrencileri, öğrencilik dönemlerinden başlayarak mesleği tanımaları, Oda çalışmalarından yararlanabilmeleri için Öğrenci üye statüsüyle Odamıza üye yapılmaktadır. Bugün itibarıyla öğrenci üye sayımız 5000'e ulaşmıştır.

Odamızda sanayiye yönelik verilen teknik hizmetler TÜRKAK'a akredite ettirilmiştir. Yine Odamızca sürdürülen meslek içi eğitim ve belgelendirme hizmetlerinin akredite edilmesi için TÜRKAK'a başvurulmuş olup şu an tetkik aşamasındadır.

AB teknik mevzuat uyumu çerçevesinde meslek alanlarımıza giren Asansörler, Makina Emniyet, Kazanlar, Basınçlı Kaplar, Gaz Yakan Cihazlar ve Basınçlı Ekipmanlar direktifleri konusunda Onaylanmış Kuruluş olmak için gerekli çalışmalar yapılarak dosyalarımız Sanayi Bakanlığına iletilmiştir. Asansör direktifi konusunda TÜRKAK tetkikleri başlamıştır.

Sevgili katılımcılar, bütün bu çalışmaların yeterli olmadığı için yapılacak daha çok iş olduğunun bilincindeyiz. Ancak çalışmalarımızın niteliği ve niceliği sizlerin bize sunduğu katkı, katılım ve desteği artırmanızla daha da yükselecektir.

Katılımınız için tekrar teşekkür ediyor, toplantımızın verimli geçmesini diliyorum.

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(Oturum Başkanı)

Değerli katılımcılar; bundan sonraki bir sunumu ve tartışmayı dikkatle izleyebilmeniz için 15 dakika ara veriyorum. 15 dakika sonra Odamızın kısa bir tanıtım filmi izleyeceksiniz ve daha sonra gündemimizi tartışmaya başlayacağız.

SEKTÖR DERNEKLERİ
MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI
BULUŞMASI

2004

27 KASIM 2004 / ANKARA

SUNUM

Oturum Başkanı
Oğuz TÜRKYILMAZ

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(Oturum Başkanı)

Bu bölümün başında, Oda Yönetim Kurulumuz adına Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi Ali Ekber Çakar arkadaşımız, "Sektör Dernekleriyle İlişkilerin Kurumsallaşması ve Birlikte Yapılabilecek Etkinlikler Üzerine Görüşler" konulu sinevizyon eşliğinde bir sunum yapacak. O sunumu izledikten sonra, sizlere söz vereceğim.

Buyurun Ali Ekber Bey.

ALİ EKBER ÇAKAR

(Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi)

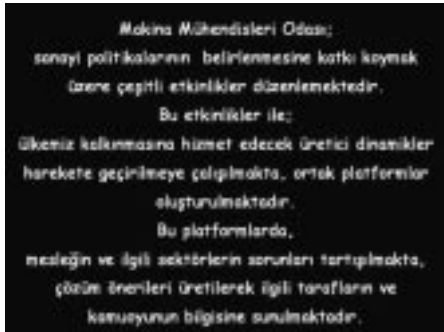
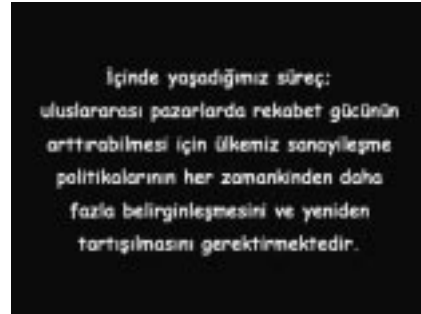
Teşekkürler Sayın Başkan.

Sektörün değerli yöneticileri, kurumumuzun değerli yöneticileri; hepiniz hoş geldiniz.

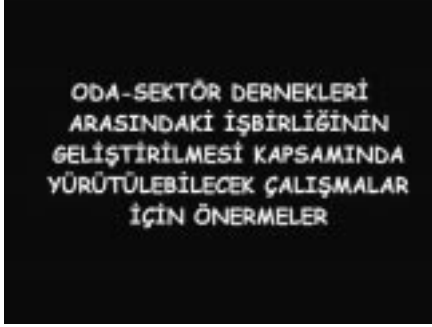
Bu bölümde sektör dernekleriyle Oda buluşması noktasında beklentilerimiz ve önerilerimiz nelerdir, çok kısa, satır başlarıyla bir sunum yapacağım, daha sonra bunları hep birlikte zenginleştirmeye çalışacağız.

İçinde yaşadığımız süreç, uluslararası pazarlarda rekabet gücünün artırılabilmesi için ülkemiz sanayileşme politikalarının her zamankinden daha fazla belirginleşmesini ve yeniden tartışılmasını gerektirmektedir.

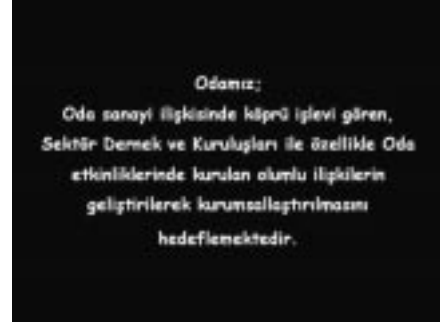
Makina Mühendisleri Odası, sanayi politikalarının belirlenmesine katkı koymak üzere ülke genelinde çeşitli etkinlikler düzenlemektedir. Bu etkinliklerle ülkemiz kalkınmasına hizmet edecek üretici dinamikler harekete geçirilmeye çalışılmakta, ortak platformlar oluşturulmaktadır. Bu platformlarda mesleğin ve ilgili sektörlerin sorunları tartışılmakta, çözüm önerileri üretilerek ilgili tarafların ve kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

Odamız, Oda-sanayi ilişkisinde köprü işlevi gören sektör dernek ve kuruluşlarıyla özellikle Oda etkinliklerinde kurulan olumlu ilişkilerin geliştirilerek kurumsallaşmasını hedeflemektedir.

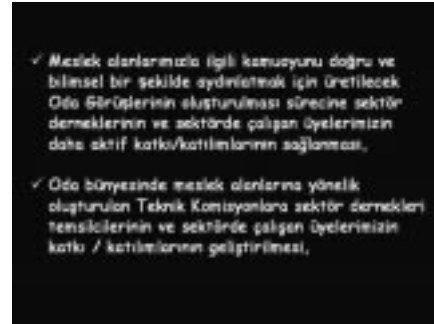
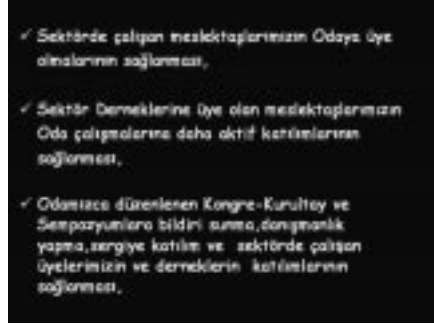

Sektörde çalışan meslektaşlarımızın Odaya üye olmalarının teşvik edilmesi, üye olmalarının sağlanması noktasında sizden katkı ve destek bekliyoruz. Sektör derneklerine üye olan meslektaşlarımızın Oda çalışmalarına daha aktif katılımlarının sağlanmasını talep ediyoruz, sizden bekliyoruz. Odamızca düzenlenen kongre, kurultay ve sempozyumlara bildiri sunma, danışmanlık yapma, sergiye katılım ve sektörde çalışan üyelerimizin ve derneklerin katılımlarının artarak devamını arzu ediyoruz, bekliyoruz.

Meslek alanlarımızla ilgili kamuoyunu doğru ve bilimsel bir şekilde aydınlatmak için üretilecek Oda görüşlerinin oluşturulması sürecine sektör derneklerinin ve sektörde çalışan üyelerimizin daha aktif katkı ve katılımlarının olmasını arzu ediyoruz. Oda bünyesinde meslek alanlarına yönelik oluşturulan teknik komisyonlara sektör dernekleri temsilcilerinin ve sektörde çalışan üyelerimizin katkı ve katılımlarının artarak devam etmesini arzu ediyoruz.

Bu anlamda Oda-sektör dernekleri arasındaki işbirliğinin ve ilişkinin geliştirilmesi kapsamında yürütülebilecek çalışmalar için Oda olarak önermelerimizi satırbaşlarıyla aktarmak istiyorum:

Teknik mevzuatın AB'ye uyumlaştırma sürecinde yapılan çalışmalar, ülkemiz nesnel gerçekliğine uygun şekilde hayata geçirilememiştir. Hazırlanan mevzuatların ülke gerçekliğine uygun hale getirilmesi, ilgili kesimlerce benimsenmesi ve ülke genelinde yaygınlaştırılması amacıyla Oda-sektör dernekleri tarafından ortak çalışmaların yürütülmesini hedeflemekteyiz. Sanayi ve Ticaret Bakanlığıyla diğer bakanlıkların bünyesinde teknik mevzuat gereği oluşturulan teknik komitelere, MAKTEK, ASTEK ve benzeri konularında ilgili meslek odaları, sektör dernekleri ve üniversite temsilcilerinin katkı ve katılımlarının sağlanmasını talep ediyoruz.

- ✓ Teknik Mevzuatın AB'ye uyumlaştırma sürecinde, yapılan çalışmalar ülkemiz nesnel gerçekliğine uygun şekilde hayata geçirilememiştir. Hazırlanan mevzuatların ülke gerçekliğine uygun hale getirilmesi, ilgili kesimlerce benimsenmesi ve ülke genelinde yaygınlaştırılması amacıyla Oda-Sektör Dernekleri tarafından ortak çalışmalar yürütülmesi,
- ✓ Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile diğer Bakanlıklara bünyesinde teknik mevzuat gereği oluşturulan Teknik Komitelere (MAKTEK, ASTEK vb.) konularında ilgili Meslek Odaları, Sektör Dernekleri ve Üniversite temsilcilerinin katkı / katılımlarının sağlanması,

Odamız bünyesinde yer alan öğrenci üyelerimize sağlanan staj olanaklarının sektör derneklerinin katkılarıyla daha da geliştirilmesini ve genişlemesini arzu ediyoruz. Odamız tarafından üyenin mezuniyet sonrası eğitiminin sürekliliği amacıyla kurulu faaliyetine devam etmekte olan Meslek İçi Eğitim Merkezi eğitim programlarının geliştirilmesi; eğitim not ve kitaplarının hazırlanıp güncellenmesi, eğitici sayısının artırılması için yapılan çalışmalara sektör derneklerinin katkı ve katılımlarının arttırılmasını bekliyoruz.

- ✓ Odamız bünyesinde yer alan Öğrenci Üyelerimize sağlanan staj olanaklarının sektör derneklerinin katkılarıyla geliştirilmesi,
- ✓ Odamız tarafından üyenin mezuniyet sonrası eğitiminin sürekliliği amacıyla kuruluş faaliyetine devam etmekte olan MİEM'in (Meslek İçi Eğitim Merkezi); eğitim programlarının geliştirilmesi, eğitim not ve kitaplarının hazırlanıp güncellenmesi, eğitici sayısının artırılması için yapılan çalışmalara Sektör Derneklerinin katkı / katılımlarının arttırılması,

- ✓ Odamızca yayımlanan Mühendis ve Makina, Endüstri Mühendisliği ve Tesilat Mühendisliği dergileri gibi periyodiklere, bilimsel makale ve yazı ihtiyacı için sektör derneklerinden kurumsal destek sağlanması,
- ✓ Odamızca yayımlanan teknik kitaplar ile benzer şekilde Sektör Dernekleri tarafından üretilen yayınlar arasında eşgüdüm sağlanarak hem yayın içeriğinin geliştirilmesi, hem de yenilenen yayınlardan kaçınılmasının sağlanması,

Odamızca yayınlanan Mühendis ve Makina, Endüstri Mühendisliği ve Tesilat Mühendisliği dergileri gibi periyodiklere bilimsel makale ve yazı ihtiyacı için sektör derneklerinden kurumsal destek sağlanması; Odamızca yayınlanan teknik kitaplar ile benzer şekilde sektör dernekleri tarafından üretilen yayınlar arasında eşgüdüm sağlanarak, hem yayın içeriğinin geliştirilmesi, hem de yenilenen yayınlardan kaçınılmasının sağlanmasını talep ediyoruz.

Odamızca güncel teknolojik gelişmelerin takip edilmesi amacıyla düzenlenen kurs, seminer, forum ve benzeri etkinliklere sektör derneklerinin var olan katkı ve katılımlarının artarak devam etmesini arzu ediyoruz. Teknik mevzuat altyapısının ivedilikle tamamlanması yönünde çaba harcanması için, ürün güvenilirliği sürecinde CE

işaretlemesiyle ilgili üreticinin bilinçlendirilmesi amaçlı tüm teknik yapıların kadro ve birikimlerinin faaliyete geçirilmesi gerekmektedir. Bu amaçla Oda-sektör dernekleri tarafından öncü nitelikte ortak çalışmaların yürütülmesini hedefliyoruz.

Bazı sanayi ürünleri için uygunluk değerlendirme işlemlerini -CE işaretlemesi gibi- gerçekleştirecek olan yerli "Onaylanmış Kuruluşların" eksikliği bilinmektedir. Makina Mühendisleri Odasının uzmanlık alanına giren konulardaki Uygunluk Değerlendirme Kuruluşu başvurusunun Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca ivedilikle sonuçlandırılmasının uyum sürecindeki sektörel çalışmaları ivmelendireceği ve ekonomiklik sağlayacağı bilinmektedir. Bu süreçte baskı gücü oluşturulması amacıyla Oda-sektör derneklerinin ortak çalışma yürütmesi hedeflenmektedir.

Satır başlarıyla sizlere sunduğumuz önermelerimizin sizlerin de katkı ve katılımlarınızla daha da zenginleştirileceği ve geliştirileceğini umuyoruz.

Hepinize teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(*Oturum Başkanı*)

Ali Ekber Çakar'a sunuşu için teşekkür ediyoruz. Odanın sektör dernekleriyle kurulacak ilişkilerden beklentileri konusunda bir sunuş oldu.

Teşekkür ediyoruz.

✓ Odanıza; güncel teknolojik gelişmelerin takip edilmesi amacıyla düzenlenen kurs, seminer, forum vb. etkinliklere, Sektör Derneklerinin var olan katkı / katılmalarının artırılması,

✓ Teknik mevzuat alt yapısının ivedilikle tamamlanması yönünde çaba harcanması için, ürün güvenilirliği sürecinde CE işaretlemesi ile ilgili üreticinin bilinçlendirilmesi amaçlı tüm teknik yapıların, kadro ve birikimlerinin faaliyete geçirilmesi gerekmektedir. Bu amaçla Oda-Sektör Dernekleri tarafından öncü nitelikte ortak çalışmalar yürütülmesi,

✓ Bazı sanayi ürünleri için Uygunluk Değerlendirme işlemlerini (CE işaretlemesi) gerçekleştirecek olan yerli "Onaylanmış Kuruluşların" eksikliği bilinmektedir. Makina Mühendisleri Odası'nın uzmanlık alanına giren konulardaki Uygunluk Değerlendirme Kuruluşu başvurusunun Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca ivedilikle sonuçlandırılmasının uyum sürecindeki sektörel çalışmaları ivmelendireceği ve ekonomiklik sağlayacağı bilinmektedir. Bu süreçte baskı gücü oluşturulması amacıyla Oda-Sektör Derneklerinin ortak çalışma yürütmesi,

SEKTÖR DERNEKLERİ
MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI
BULUŞMASI

2004

27 KASIM 2004 / ANKARA

BİRİNCİ OTURUM

**“Oda Sektör Dernekleri ile İlişkilerin
Kurumsallaşması ve Birlikte Yapılabilecek
Etkinlikler Üzerine Görüşmeler”**

Oturum Başkanı

Oğuz TÜRKYILMAZ

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(Oturum Başkanı)

Toplantımıza çağrılı derneklerden mazeretleri, hava muhalefeti ve benzeri gerekçelerle katılamayanlar dışında 19 dernek katıldı. Ben şu ana kadar katılan dernekleri sizlerle paylaşmak istiyorum, alfabetik olarak okuyorum: Akdeniz Asansör Sanayicileri ve İşadamları Derneği; Akışkan Gücü Derneği; Bursa Asansörcüler Derneği; Demir-Çelik Üreticileri Derneği; Doğalgaz Sanayici ve İşadamları Derneği; Isıtma, Soğutma, Klima Araştırmacıları Vakfı; İklimlendirme, Soğutma, Klima İmalatçıları Derneği; Isı, Ses ve Su İzolasyoncuları Derneği; İş Makinaları Distribütörleri ve İmalatçıları Birliği; İş Makinaları Mühendisleri Birliği; Türkiye Jeotermal Derneği; Türkiye Kojenerasyon Derneği; Makina İmalatçıları Birliği; Otomotiv Yetkili Satıcıları Derneği; Türkiye Pompa Sanayicileri Derneği; Takım Tezgâhları İşadamları ve Dayanışma Derneği; Türk Tesisat Mühendisleri Derneği; Türk Loydu Vakfı; Uygulamalı Havuz Enstitüsü. Ayrıca sektörel yayın organlarının da temsilcileri toplantımızı izliyorlar.

Gündemin bu maddesini görüşmeye açıyorum. 19 dernek, vakıf, birlik temsilcisi var, bir de örgütümüzün yöneticileri var; öncelikle sözü çağrılı olan meslek örgütlerinin yöneticilerine vereceğim. Konuşmalarda; bu kadar çok ve farklı konularda faaliyet yürüten sektörel dernekler ilk kez bir araya geldiği için hem kendi dernek, birlik, kuruluş çalışmalarını hakkında kısa bir bilgi vermeleri daha sonrada toplantımızın gündemi olan "Sektör Dernekleriyle İlişkilerin Kurumsallaşması, Birlikte Yapılabilecek Etkinlikler Üzerine Görüşler ve Odadan beklentiler" konularında görüşlerini ifade etmelerine imkân tanıyacağız. Şu anda herhangi bir süre tahdidinde bulunmuyorum, ama konuşmacıların da izleyicilerin sabrını taşımayacağına inanıyorum, konuşma ve sunuşlardaki içerik, ayrıntı itibarıyla. Kuşku yok; konuşmacılar, sektöründeki diğer dernekler, kuruluşlar, kişilere yönelik satışma babında bir şey söylemeyeceklerdir. Ancak olmamasını dilediğimizi, beklediğimizi bir kez daha burada ifade ediyorum, bu tür toplantıların nezaretine gölge düşürmeyelim.

Sizlere söz istemlerinizi belirtebilmeniz için kâğıtlar, küçük notlar dağıtıldı. Ben, söz almak isteyen arkadaşların istemlerini bekliyorum.

Buyurun efendim.

İBRAHİM ÇAKMANUS

(TTMD - Türk Tesisat Mühendisleri Derneği Genel Sekreteri)

Değerli Oda Başkanım, değerli sektör dernekleri temsilcileri; günaydın, hepiniz hoş geldiniz.

Sayın Başkanımız, Türkiye'nin sorunlarını, sanayileşmenin önündeki problemleri, bu konudaki politika yanlışlıklarını ya da doğrularını oldukça güzel özetledi, kendilerine

çok teşekkür ediyoruz ve çok da güzel bir sunum hazırladıklarını ifade etmek istiyorum. Bizler üyesi olduğumuz Odamızla yaptıkları çalışmalardan dolayı gurur duyuyoruz, öncelikle bunu belirtmek istiyorum. Etkinlikte şu anda dernek temsilcisi olarak bulunmakla birlikte, aynı zamanda Makina Mühendisleri Odasının da bir üyesiyim. Dolayısıyla biz etle tırnak gibiyiz, yani bugün buradayız, yarın yer değiştirebiliriz; Odada görev alabiliriz, zaten komisyonlarda görev alıyoruz. Buradaki etkinlik zaten adından da anlaşıldığı üzere, işbirliğini amaçlayan bir toplantı.

Bu girişten sonra, esas burada geliştirilmesi gereken konu derneklerle Oda arasındaki işbirliğidir. Türk Tesisat Mühendisleri Derneği olarak etkinliğin bir başlangıç olmasını diliyoruz.

Ali Ekber Çakar Bey de Odanın derneklerden neler beklediğini özetledi. Yalnız, "Oda derneklere nasıl bakıyor, işbirliğini nasıl sağlamayı düşünüyor" konusunda çok fazla bir izlenim edinemedik. Umarım bundan sonraki oturumlarda bu konuda da fikir sahibi olacağız diye düşünüyorum.

Sayın Başkanımızın da söylediği üzere, Türkiye Avrupa Birliğine girmeye çalışıyor, bu konuda 100 bin sayfalık Avrupa mevzuatı uyum çalışmaları var, bunlar 30 başlık altında, büyük bir bölümü de mühendislikle ilgili. Buralarda doğru katkı koyabilmek için ciddi çalışmalar yapılması, her sektörün doğru mevzuata sahip olması için ve serbest dolaşımdan dolayı Türk mühendislerinin taşeron durumuna düşmemesi için katkı koyulması gerekiyor. Hem kendimizi çok iyi eğitmemiz hemde, rekabete hazırlamamız gerektiğini düşünüyoruz; fakat bütün bunların tek bir kurum eliyle yapılması, kanaatimizce mümkün değil. O yüzden de zaten sektör dernekleri ve vakıflar odaların haricinde işbirliğiyle birlikte kendi konularını geliştirmeye, uzmanlaşmaya çalışıyorlar. Dolayısıyla dağınık yapının bir miktar toparlanması gerektiğini düşünüyorum.

Dernekleşme Avrupa'da da çok yaygın; odalar var, ama buna rağmen çok güçlü dernekler de var. Mesela kendi sektörümüzden örnek verirsek, Amerika'da ASHRAE diye bir dernek var, standartlar çıkarıyor, kotlar çıkarıyor, tüm dünyada kitapları ve standartlarıyla tanınıyor. Aynı şekilde NFBA yangın konusunda çok tanınan bir dernek, kendi sektöründen örnek verdiğim için. Yani odalar varken bu tür derneklere neden ihtiyaç var; çünkü tek bir kurumun gerçekten bugünün bilgi birikimi ve gelişme sürecinde her şeye yetişmesi, bütün konularda kitap, kaynak, dergi çıkarması çok zor, yani yetişemez diye düşünüyoruz. Almanya'da da öyle. Mesela odaların yanında her sektörde çok sayıda dernek var. İngiltere'de sadece tesisat alanında benim duyduğum, bilebildiğim kadarıyla 400 civarında dernek var, bunlar da kendi uzmanlık alanlarında çeşitli çalışmalar yapıyorlar. Dolayısıyla çeşitlileşmek, dernekleşmek, aslında ülkemiz için bir kazanç, yani farklı fikirler ortaya çıkabilir. Burada önemli olan, bunların bir araya işbirliği içerisinde getirilip hükümetler üzerinde, kamu üzerinde güç birliğiyle kamuoyu baskısı oluşturulması. Odamızın bu konuda sağlayacağı işbirliğiyle bu baskıyı daha iyi geliştirebiliriz. Bu çabaların hesap sorulabilirliği arttıracağını düşünüyorum; çünkü "bir elin nesi var, iki elin sesi var" diye atasözlerimiz var. Dolayısıyla bir araya gelmemiz gerekiyor.

Burada "nasıl bir araya gelebiliriz"i tartışacağımıza göre, benim kişisel kanaatim; dernek temsilcilerinden oluşan bir çatı oluşturulabilir, onun altında ihtisas komisyonları şeklinde -her sektör, takım tezgâhları, tesisat, pnömatik, akışkanlar- bu derneklerin temsilcilerinden oluşan sabit alt komisyon oluşturulabilir ve buralardan çıkan görüşlerle çalışmalar ilerletilebilir diye düşünüyorum.

Mesela bilgi birikiminin artırılmasından bahsedildi. Çeşitli kongreler oluyor, dernekler de yapıyor, bizler de yapıyoruz, Odamız da yapıyor, karşılıklı katkı koyuyoruz. Fakat burada sorun şu oluyor: Genelde her sene yapılan bu kongreler ve sempozyumlarda kaliteli yazı, makale çıkmıyor; çünkü sürekli tekrarlanan etkinlikler haline gelmeye başlıyor. Bu yüzden belki bunların birleştirilip, gücünün artırılması, dış dünyaya da daha fazla açılıp oralardan gelecek konuşmacıların, makalelerin daha fazla temini sağlanabilir diye düşünüyorum. Ancak burada şu da var: Biz Odamız için elimizden gelen her şeyi yaparız. Odamızın da elindeki gücü ve kamu kuruluşu olmaktan kaynaklanan olanaklarıyla derneklere yardımcı olması gerektiğini düşünüyorum.

Şu an için söyleyeceklerim bu kadar.

Teşekkür ediyorum.

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(Oturum Başkanı)

Teşekkür ediyoruz.

İkinci konuşmacı, Isıtma, Soğutma, Klima Araştırma ve Eğitim Vakfı adına Selman Ölmez, daha sonra DOSİDER ve Türkiye Kojenerasyon Derneği adına Süleyman Bulak konuşacak.

Buyurun Sayın Selman Ölmez.

SELMAN ÖLMEZ

(ISKAV-Isıtma, Soğutma, Klima Araştırma ve Eğitim Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı)

Değerli konuklar, değerli misafirlerimiz; öncelikle hepiniz hoş geldiniz.

Makina Mühendisleri Odasının böyle bir toplantıyı yapmış olması dolayısıyla gerçekten mutluyuz.

Öncelikle Vakfımızla ilgili biraz bilgi vermek istiyorum. Daha sonra da özellikle sektörümüzün gündeminde olan bir konuyla ilgili daha hızlı hareket edilmesi ve bu konuda birtakım çalışmaların biraz daha hızlandırılması gerektiği konusunu vurgulayacağım; bunlar CE işaretlemesi konusu, uygunluk belgesi olayı. Bu konuda da Avrupa Birliğindeki gelişmeler, Avrupa Birliğinin Türkiye'ye bakışı, bu konularda biraz bilgi vermek istiyorum.

ISKAV olarak çalışmalarımızı belli konularda yoğunlaştırdık. Bunlar, öncelikli olarak eğitim; eğitim babında KOSGEB'in bizim tarafımıza vermiş olduğu bir laboratuvar var ve bu laboratuvar, Yıldız Teknik Üniversitesi bünyesinde, Yıldız Teknik Üniversitesi Meslek Yüksekokulu bünyesinde kullanılmakta ve sektörümüzün ara eleman ihtiyacını karşılayacak şekilde, yine sektörümüz içerisindeki duayenlerimiz tarafından hem eğitim olması, hem de gerekli seminerlerle desteklenerek öğrenci yetiştirilmesine yönelik çalışmakta. Bu laboratuvar, şu anda direkt olarak üniversitenin elinde ve üniversitenin kullanımıyla sektörümüze belli bir fayda sağlamakta. Bunun dışında, yine ISKAV olarak kendimiz eğitim çalışmalarını da yaparak bu laboratuvarı dışarıdan sektör içerisindeki firmaların kullanımına da açmış durumdayız.

CE işaretlemesi konusunda TÜV SÜD Group ile çalışıyoruz, destek veriyoruz, sektörümüzdeki bütün firmalarla bu bağlamda belli bir çalışma içerisindeyiz. Danışmanlık, ISO 9001, OHSAS 18001 iş güvenliği yönetim sistemi ve ISO 14001 çevre yönetim sistemi danışmanlıkları üzerine danışman havuzumuzda bu çalışmaları, bu desteği sürdürmekteyiz. Aynı zamanda HASIB konusu, özellikle tesisat sektöründe tüm turistik otel, motel, restoran, kafeterya gibi işletmelerde çok genel olan bir çalışma, TÜV ve VDI ile bu konuda ortak seminerler yapmaktayız. Bu sene yine böyle bir seminer gündemde, Almanya'dan bu konuyla ilgili uzmanlar gelecek ve yine çalışmalarımız devam edecek.

Mekanik tesisatlarda fonksiyon ve kalite kontrol testleri, (Testing, Commissioning and validation) diye bahsedebileceğimiz, FKK olarak kısaca bahsettiğimiz konu. Fuar organizasyonu; sektörümüzün en büyük fuarı olan ISK SODEX Fuarının koordinasyon görevini yürütüyoruz. Önümüzdeki yıllar içinde bu görevi yürütmeye devam edeceğiz.

Enerji denetimi, baca gazı analizi ve kalibrasyonlar konusunda yetkin birtakım kuruluşlarla ortak çalışmalar içerisindeyiz ve bu çalışmalarımız sonucunda da sektörümüzün ihtiyacı olan bu tür desteği, bu tür çalışmaları sunuyoruz. Özellikle enerji denetimi konusu, bilmiyorum biliyor musunuz; şu anda yeni yasa çıkmak üzere, yasa artık, yani bir kanun şeklinde enerji denetimiyle ilgili birtakım çalışmalar yapılıyor ve bu yeni yasa, çok yakın bir zamanda sunulacak, gündeme gelecek ve bunun karşılığında da hakikaten sektörümüzdeki tüm firmaları ilgilendiren, özellikle konusunda çok büyük olan firmalarımızı ilgilendiren birtakım yaptırımlar gelecek. Bu yaptırımlar dolayısıyla da sizlerin, sektör içerisindeki firmaların bir an önce bu konulara eğilmesi ve bu konularda çalışması gerekmektedir. İşte biz de bu konularda ön hazırlıklarımızı Vakıf olarak yapmaktayız. Öncelikle enerji denetimine yönelik bir laboratuvar hazırlığımız var, bununla ilgili de Bakanlığa başvurularımızı yapmak üzereyiz ve hazır bir laboratuvarla sektör içerisindeki tüm firmalara destek vereceğiz.

Ayrıca Avrupa Birliğiyle ilgili iletişimlerimiz dolayısıyla ISKAV'ın bir vakıf olması ve bu kamu yararına çalışan, daha doğrusu eğitim amaçlı bir vakıf olması dolayısıyla birtakım avantajlarımız var, bu avantajlarımızı kullanmak istiyoruz. Avrupa Birliği nezdinde avantajlar diyebiliriz buna; çünkü Avrupa Birliğinde özellikle eğitim

çalışmalarına yönelik vakıflara, derneklere çok ciddi fonlar var. Bu konuyla ilgili çalışmalarınız nasıldır, bilmiyorum. Siz de dernek olarak tabii ki eğitim içindedesiniz veya birtakım çalışmalar içerisindedesiniz. Bu fonların kullanılması mümkün, bu fonlarla ilgili araştırmalarımız sürüyor, bununla ilgili çalışmalarımız mevcut.

Çok kısa olarak da sektördeki etik ilkeler konusunda yoğun bir çalışma içerisindedeyiz. Kendi bünyemizde bir “Danışma Konseyi” oluşturmak durumundayız. Sivil toplum çalışmalarımızı da TÜSEV ve TEDMER Etik Değerler Vakfıyla birlikte yürütmekteyiz.

Ben özellikle diğer konumuza gelmek istiyorum, CE işaretlemesi konusu; çünkü bu konu, hakikaten sürekli gündemde olan bir konumuz. Maalesef yurtdışında, Avrupa Birliği bünyesinde çok fazla bu konuda çalışan, akredite olmuş birimlerin olması dolayısıyla Türkiye'de henüz TÜRKAK'ın da tam anlamıyla yurtdışında tanınırlılığının olmaması, Türkiye'de de bağımsız, kendi bünyemizde, yani kendimizin olan bir CE işaretlemesi konusunda uygunluk verebilecek yetkin bir kuruluşu gündeme getiremiyor. Yani bir nevi yurtdışında bu konuyla ilgili Türkiye'ye henüz verilen bir izin yok. Doğal olarak da tüm firmalar, yurtdışı firmalara bağımlı olarak, yani sektörümüzdeki tüm firmalar, yurtdışı firmalara bağımlı olarak birtakım çalışmalar içerisindedir. Bizim de, Makina Mühendisleri Odasından, beklentimiz biraz önce Ali Ekber Bey'in sunumunda gözlemlediğim, bu konuda da birtakım aktivitelerin Makina Mühendisleri Odası bünyesinde yapılması. Ben bu noktada muhakkak bir birlikteliğin sağlanması ve tek bir ses, tek bir vücut olarak sektörün ortaya çıkması gerektiğine inanıyorum ve bunun yapılması gerektiğini düşünüyorum. Özellikle ISKAV adına bunu vurgulamak istiyorum. Bizim de ISKAV olarak bu konuda hakikaten ciddi bir altyapımız, ciddi bir bilgi birikimimiz var, biz her zaman bunu sunmaya, bu konuda elimizden geleni yapmaya hazırız; teknik olarak olsun, artı bilgi olarak olsun.

Yine CE işaretlemesi konusunda bizim şu ana kadar TÜV'le yapmış olduğumuz çalışmalar neticesinde bir danışman havuzumuz oluştu. Yani direkt kendimizin olan, yurtdışından herhangi bir uzmanın gelmeden, direkt olarak destek verebileceğimiz bir danışmanımız var. KOSGEB'de de bu konularda çalışmalar var, yine konu bilginizdedir. KOSGEB'deki bu çalışmalarda da yine danışmanımız, KOSGEB'in danışman havuzuna alındı. Biz öncelikli olarak bu CE işaretlemesi konusuna önem verilmesini; çünkü kazan üreticileri bu konuda en sıkıntılı durumda olan bir grup. Maalesef Türkiye'de üretilen basınçlı kapları, kazanları test yapabilecek gerçek bir laboratuvar yok. Şu anda olanlar da TSE bünyesinde kabul görmüyor ve bunun için çok ciddi bir yatırım gerekiyor. İşte bu yatırımların atıl olmaması, birçok yerde bir sürü böyle yatırımın çıkmaması ve bunun tek elden veya en fazla iki elden yürütülmesi açısından gerçekten ben ISKAV olarak bu konuda acil birtakım çalışmalar içerisine girilmesi, bir komisyonun oluşturulması inancındayım. Diğer konularda da gelişmeler üzerine tekrar söz almak, konuşmak isterim.

Teşekkür ederim, sağ olun.

OĞUZ TÜRKYILMAZ*(Oturum Başkanı)*

Sayın Selman Ölmez'e teşekkür ederiz.

Tabii konuşmacıların, toplantı gündemi boyunca tekrar söz alma imkânı olabilecek, yani "bir kere konuştunuz, söz hakkınız bitti" diye bir şey yok.

Doğalgaz Sanayici ve İşadamları Derneği DOSİDER ve Türkiye Kojenerasyon Derneği'ni temsilen, her iki derneğin de yönetiminde olduğu için, Süleyman Bulak önce DOSİDER'le ilgili bir bilgi verecek, daha sonra toplantı gündemiyle ilgili görüşlerini sunacak.

Buyurun Süleyman Bey.

SÜLEYMAN BULAK*(DOSİDER-Doğalgaz Cihazları Sanayicileri ve İşadamları Derneği Yönetim Kurulu Sekreteri)*

DOSİDER olarak öncelikle tanıtım filmimizi izlemek ve böyle bir reklamı yapma imkânı bulduğumuz ve bu fırsatı sağladığı için öncelikle Makina Mühendisleri Odasına çok teşekkür ederiz.

Sayın Başkan, Sayın Kurul Başkanı, Sivil Toplum Kuruluşları ve sektör kuruluşlarının saygıdeğer üyeleri; hepinizi DOSİDER adına saygıyla selamlıyorum.

Kısmen belli bir formata bağlı kalarak, kısmen sözümü de çok çabuk toparlamaya çalışarak, hem DOSİDER hakkında biraz daha bilgi vermek, hem de daha önceki konuşmacılardan da esinlenerek konuşmayı biraz daha geliştirmek suretiyle sizlere bir kısa sunuş yapmaya çalışacağım.

Bu izlemiş olduğunuz film, öncelikle belirteyim, tüketici bazında hazırlanmış, şu anda yaygınlaşma sürecinde olan, doğalgazın şehirlerde yaygınlaşma süreci nedeniyle bütün şehirlerde düzenlenen bütün toplantılarda, bütün oturumlarda, bütün basın toplantılarında yerel basın kuruluşlarına da vermek suretiyle tüketiciye doğalgaz ve avantajlarını tanıtmak amacıyla hazırlanmıştır. Size de bu tanıtım ve reklamı sunma fırsatını bulmuş olduk.

DOSİDER, 1993 yılında kuruldu. DOSİDER kurulduğu zaman, sivil toplum kuruluşları veya sektörel dernekler ve şu andaki yoğunlukta ve bu kadar yaygın kuruluş değildiler. TTMD üyesi arkadaşımızın da belirttiği gibi, tek tek şirketlerin sektörleriyle ilgili ve sektörlerinin genel olarak ilgili olduğu konularda direkt olarak ilgilendikleri hususları aktaracakları mercilerde etki uyandırmaları kolaylıkla mümkün olamıyordu. Bu nedenle doğalgaz sektöründe de özellikle 1993 yılında yaşanmaya başlanan haksız rekabetin de etkisiyle DOSİDER kurulmuş bulunuyor. Daha önce filmde de izlediğiniz, bu sektörün Türkiye'de belli başlı üretim yapan, ithalat yapan, uygulama yapan

firmalarının katılımıyla kurulmuş bulunmaktadır. Asıl kuruluş amacı; ülkemizin doğalgaz sektöründeki haksız rekabetini önlemek, uygulamada, projede, malzemede işçilik standardizasyonunu sağlamak, doğalgaz sektörünün gelişmesini sağlamak ve bu amaçla yasa, nizamname, şartname, kararname, standart ve benzeri hazırlanmasına katkıda bulunmak, üretimde uluslararası standartlara uyulmasını sağlamak; doğalgaz temini, dağıtımını, kullanımını, tüketimiyle ilgili tüm kamu ve özel kuruluşların işbirliği hususunda zemin oluşturmaktır.

DOSİDER'in kuruluş yıllarında, sadece 397 sayılı Kanunla oluşturulmuş kararnameye göre, BOTAŞ tarafından doğalgaz sektörü yönetilmekteydi. Tabii şu anda bu ne kadar aşılmış, o hususta hepiniz en az bizler kadar bilgilisiniz, ama içinde bulunduğumuz süreçte, 2003 yılında oluşturulan (EPDK) Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu ve 4646 sayılı yasayla artık doğalgaz piyasası serbest rekabete de açılmak üzere hazırlanmış bulunmaktadır. Kısmen açılmıştır, kısmen açılacaktır. Tabii bu toplantının ayrıntılı konuları içerisinde yer almadığı için, bu hususlara burada yer vermek gereksiz. Ama şu anda doğalgaz piyasası, 4646 sayılı Yasasıyla Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun oluşturduğu şartnameler, yönetmelikler ve kararnamelerle ve hızla gelişen ve gelişmekte olan, biraz sonra bahsedeceğimiz şehirlerde yaygınlaşmasıyla doğalgazın Türkiye genelinde yaygınlaşması hızla sürmektedir.

Doğalgaz, tabii ithal bir enerji ürünüdür. Doğalgaz, ithal bir enerji ürünü olmakla birlikte, Türkiye bu konuda çeşitli nedenlerden dolayı, çok büyük bir yatırım yapmış bulunmaktadır. Türkiye'de şu anda 4 bin 500 km -hatta 4 bin 700 km'ye yaklaştı- tesis edilmiş çelik boru şebekesi mevcuttur. İletim hatları ve şehirlerdeki polietilen dağıtım hatları, bunun dışında kalıyor. 2010 yılına kadar bu miktar yaklaşık 8 bin-8 bin 500 km'ye ulaşacaktır. Bunun yanı sıra, Türkiye'nin mevcut gaz anlaşmalarıyla Rusya ile iki kanaldan İran'la mevcut gaz aktaran anlaşmaları sürmektedir ve diğer başka bir sürü anlaşma da çevre ülkeleriyle yapılmış bulunmaktadır.

Doğalgazı üreten ülkeler, satmak zorunda, bunu da alabilecek olan ülkeler, altyapıyı tesis ettikleri takdirde, zaten bir ticari işbirliği doğmuş oluyor. Dolayısıyla biz, 4 bin 500 km'lik hattı çöpe atamayacağımıza göre ve bizim de bu enerjiye ihtiyacımız olması dolayısıyla pazarlık gücümüzün de gitgide artmaya başlamış olması nedeniyle doğalgaz Türkiye'de yaygınlaşmaya devam edecektir. Tabii ki yenilenebilir enerji kaynaklarının ve milli enerji kaynaklarımızın değerlendirilmesi, bunlardan çok daha kapsamlı biçimde yararlanılması, gibi konular sürekli olarak gündemdedir. Enerji Bakanlığı politikaları içerisinde, ama diğer taraftan da böyle bir ortaklık teessüs edilmiştir. Bakû-Tiflis-Ceyhan Projesiyle de mevcut petrol hattına paralel olarak doğalgaz hattı da teşekkül etmek suretiyle ayrı bir transit geçiş imkânını Türkiye sağlayacaktır. Zaten Boğazların bir şekilde koruma altına alınması, böyle bir durumu da zorunlu hale getirmekte olduğundan, Türkiye zaten belli bir oranda transit bir geçiş merkezi olmanın avantajlarıyla da bir yerde halen kendisinin yeteri kadar doğalgaz rezervi olmasa bile, doğalgazla sürekli olarak iç içe olmaya devam edecektir.

Bu çok geniş kapsamlı açıklamadan sonra, DOSİDER'e kısaca göz atacak olursak, DOSİDER'in mevcut üyeleriyle oluşturmuş olduğu, Türkiye'de doğalgaz tüketiciye sunmakta olan 5 bin 750 adet yetkili satıcısı, 2040 adet yetkili servisi ve 2 bin 370 adet yetkili proje taahhüt firması, yani iç tesisat sertifikası almış olan firmalarıyla bir birlik oluşturduğunu ortaya koyabiliriz. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu, 2003 yılından itibaren hızlandırarak gaz dağıtım ihaleleriyle bugüne kadar Kayseri, Konya, Erzurum, Çorlu, Gebze, İnegöl, Çatalca, Kırşehir, Samsun, Aksaray, Karadeniz Ereğli, Düzce, Yalova, Bandırma, Balıkesir, Sivas, Kütahya, Konya Ereğli, Gemlik, Çorum ve Kırıkkale ihalelerini gerçekleştirmiş bulunmaktadır. Bu şehirlerde hızla lisans alınmak suretiyle doğalgaz altyapı çalışmaları başlamış bulunmaktadır. Örneğin yarın da Erzurum'da gaz verme töreni olduğu için, ben öğleden sonra izninizi alarak o tarafa gitmek zorundayım. Ancak şu anda Kayseri'de, Konya'da fiili olarak doğalgaz tüketicinin hizmetine sunulmuş bulunmakta, diğer şehirlerde de altyapı çalışmalarının bitirilme aşamasına gelinmiş bulunmaktadır.

Bugüne kadar dağıtım lisansı ihalesi gerçekleştirilen şehir merkezlerimizdeki tüm mevcut binaların doğalgaz kullanımına geçeceği varsayıldığında, bundan öncekiler değil, bundan sonrakiler, yani şu yeni yapılan ihalelerde toplam 290 bin adet doğalgaz sobası, 930 bin adet kombi, 36 bin adet kalorifer kazanı, 24 bin adet brülör ve 1430 adet sayaç satılacağı varsayılıyor. Bu cihazlar için yaklaşık 1 milyar 200 milyon dolarlık satış tutarında da bir pazar kapasitesi olduğu ve bu cihazlarla da yaklaşık 2 milyar metreküpe yakın doğalgaz tüketileceği hesaplanıyor.

Doğalgazın Türkiye'ye gelişi, diğer Avrupa ülkelerine göre yaklaşık 30-35 yıl sonra gerçekleşti. Tabii bu bir dezavantaj gibi görülmele birlikte, Türkiye bunun avantajlarından yararlandı; çünkü Türkiye'ye en son jenerasyon cihazlar ile en son jenerasyon altyapı malzemeleri geldi, altyapılar bu yeni teknolojilerle gerçekleştirildi. Özellikle belirtmek isteriz ki, 3-4 sene önce vuku bulan deprem felaketi sırasında gerek dernek olarak özellikle yaptığımız araştırma neticesinde, gerek gaz kuruluşlarından aldığımız somut bilgilere dayanarak ifade ediyoruz; ne İstanbul'un Küçük Çekmece, Büyük Çekmece gibi depremden etkilenen bölgeleri, ne Yalova gibi, Karamürsel gibi, Gölcük gibi, İzmit gibi, Düzce gibi kentlerimizin hiçbirinde doğalgaz altyapısı, doğalgaz cihazlarının yapıldığı tesisatlarda hiçbir aksama, hiçbir risk söz konusu olmadı. Bu da en son teknolojiler ve şartnamelere uyularak ve buna çok titizlikle uyularak projeler sonuçlandırıldığı için böyle bir sevindirici durumla karşılaştık.

DOSİDER olarak bütün dağıtım, yeni dağıtım kuruluşları yetkililerine, ihaleleri alan şirketlerin yetkililerine, sürekli olarak EPDK'ya, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına ısrarla talebimiz, bugüne kadar gösterilen titizliğin bundan sonraki gerek projelendirme safhasında, gerek uygulama safhasında, gerek işletme safhasında mutlaka ve mutlaka çok titizlikle sürdürülmesidir. Ticari ve pazar açısından baktığımız zaman, bugün Erzurum'da meydana gelen bir risk, Çorlu'da da hemen etkisini gösterecektir.

Bu tabii abonelerin gelişmesi vs. bakımından etki sağlayacaktır. Öbür tarafta da tabii can kaybı, mal kaybı gibi beklenmeyen sonuçlar ve risklerle karşılaşmasını arzu etmediğimiz için, bunu özellikle belirtmekteyiz.

Yine DOSİDER 4 yıl önce DOSİDER dışındaki 3 sektörel dernekle birlikte, Tesisat Mühendisleri Derneği, İSKİD ve İZODER'le birlikte 4 dernek olarak, Isıtma-Soğutma-Klima Fuarını oluşturdu, bunun marka tescilini de yaptırdı ve sonra bunu ihaleye vererek SODEX firmasıyla bugüne kadar yürüttü. Dönemleri geldiği zaman, yeni ihalelere çıkmak suretiyle bu fuar gerçekleştirilmeye devam edecek. DOSİDER de burada en büyük pay alan derneklerden bir tanesi ve bu konuyla ilgili olarak sürekli bu fuarın gelişmesi doğrultusunda teknik ve tanıtım komitelerimiz ve pazarlama komitemiz, aracılığıyla faaliyetlerini sürdürmeye devam ediyor.

Filmde de izlediğiniz gibi, şu ana kadar Türkiye'de gerçekleştirilen ve gerçekleştirilecek olan bütün platformlara katılıyoruz. Derneğimiz, tüketicilere sunulmak üzere çok sayıda -ki bu 300-400 binlere ulaştı, tüketici el kitapları ve doğalgaza geçiş kılavuzları hazırlamak suretiyle tüketicinin doğalgaza doğru ve bilinçlenmiş olarak, ileride sektörü de olumsuz etkileyecek bir haksız rekabet durumu ortaya çıkmaması için peşinen uyardırmaya çalışıyoruz. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun onun direkt olarak derneğimizden istediği, özellikle iç tesisat şartnameleriyle ilgili çok sayıda çalışmalara ve yönetmeliklerin hazırlanmasına görüş bildirmiş bulunmaktayız. Bütün bunlar, size biraz önce bildirdiğimiz DOSİDER sitesinden temin edilebilir; hangi şartname için, hangi yönetmelik için, kanunların hangi bölümleri için hangi görüşleri bildirdiğimiz. Uygulamayı sürekli olarak izlemekteyiz; demin bahsettiğimiz gibi, çok sayıdaki yetkili satıcı, bayi, servis ve benzeri dostlarımızla Türkiye'nin her yerinde bu sektörde olup biteni çok yakından izleme imkânı bulmakta, anında müdahale etmekteyiz.

Gündemle ilgili kısaca görüşlerimi söylemek istiyorum: Biz DOSİDER olarak, Odanın bugüne kadar düzenlediği birçok etkinlikte destekleyici kuruluş olarak zaten görev almış bulunmaktayız, sürekli olarak TESKON'un hem Danışma Kurulunda yer alıyoruz, TESKON'u her iki yılda bir mutlaka destekliyoruz, dernek olarak katılıyoruz, üyemiz şirketlerin katılımını mutlaka teşvik ediyoruz, ayrıca yine üyemiz şirketlerinin mensubu kişilere sunumlar yapılması doğrultusunda telkinlerde bulunuyoruz.

Evet, nasıl sektörel dernekler veya STK dediğimiz sivil toplum kuruluşları, tek başına fazla etkili olamayacağını anlayan şirketlerin sektör sektör birleşerek oluşturdukları organizasyonlardan bir araya gelmişlerse, şimdi sektörlerin de tek tek müşterek bir sorun olduğu takdirde sonuçlandırabilecekleri, özellikle makro düzeyde çok sayıda konular var. Biraz önceki arkadaşımın bahsettiği CE durumu, TS EN'in mevcut durumu, Sanayi Bakanlığıyla olan ilişkiler vb. Haksız rekabet başlı başına bir madde teşkil ediyor; bu konuyu detaylandırmak ve bu konuyu başka bir toplantının gündeminde belki birlikte tartışmak çok yararlı olabilir. Yine daha önceki arkadaşların bahsettiği etik konusu gibi hususlarda da biz DOSİDER olarak böyle bir toplantı

neticesinde, tabii ki bir seri toplantılardan sonra herhalde bir görüş birliğine varılmak suretiyle oluşturulabilecek bir şemsiye içerisinde memnuniyetle yer almamız gerektiğini ifade ediyoruz.

İsterseniz, bu kısmını daha fazla uzatmayayım. Kısaca da Türkiye Kojenerasyon Derneği hakkında bilgi vereyim:

Aynı duygularla Türkiye Kojenerasyon Derneği adına sizleri selamlıyorum. Türkiye Kojenerasyon Derneği, 1998 yılında kurulmuş bulunmaktadır. Türkiye Kojenerasyon Derneğinin özellikle üyesi olduğu Kojen Europe, Avrupa Kojenerasyon Derneği, çok fazla sayıda bilgi birikiminin derneğe aktarılması konusunda bize yardımcı olmaktadır.

Bugün kojenerasyonun çok yüksek bir potansiyele ulaştığı ülkeler, özellikle Danimarka, Belçika, Hollanda gibi Benelux ülkeleriyle biraz Finlandiya, Fransa, İtalya, Yunanistan ağırlıklı olarak Avrupa ülkelerinde görülmektedir. Türkiye'de de çok hızlı gelişen bir durum söz konusudur. 1992 yılında 3 bin 700 megavatla, özellikle doğalgazdan yararlanılarak kojenerasyonun daha yaygınlaştırılması söz konusu olmuştur. Yalova Elyaf'ta başlayan çalışma ve kojenerasyondan yararlanmak için kurulan kojenerasyon tesislerinin şu anda ulaştıkları kapasite, yaklaşık 4 bin 800 megavata ulaşmıştır. Bu, Türkiye'nin toplam elektrik üretiminin yüzde 18'ine tekabül etmektedir. Bugün 106 kadar endüstri tesisinde kojenerasyon ve trijenerasyon olmak üzere atık ısıdan yararlanma çalışmaları, verimlilik çalışmaları sürmektedir.

Biraz önceki arkadaşın bahsettiği verimlilik denetimi, enerji denetimi, aslında Meclise sunulmuş olan Enerji Verimliliği Yasasıyla çok ciddi boyutlara ulaşacaktır. Enerji Bakanlığının bizden dernek olarak talep etmiş olduğu Kojenerasyon Yasası Taslağı da şu anda Meclistedir. Bu iki yasanın benzer maddeleri birleştirilmek suretiyle Enerji Verimliliği Yasasında bir bütünleşme sağlanmış bulunmaktadır ve çok kısa bir sürede, Avrupa uyum yasaları zorunluluğu nedeniyle bu yasada çıkacaktır.

Enerji Verimliliği Yasasıyla ilgili olarak kojenerasyon sektöründe beklenen şey, taslakta yer alan yüzde 70 ve üzerindeki verimli tesislerin belli avantajlara, teşviklere sahip olması. Bu da tabii ne olabilir; elektriğini daha kolay satabilir, daha uygun bir fiyatla, doğalgazı daha uygun bir fiyatla satın alabilir. Yani bir teşvik söz konusudur, Avrupa'da da zaten bu şekilde gerçekleşmiştir. Ama bunun için de sınır, yüzde 70 olarak belirlenmiş bulunmaktadır. Derneğin belli başlı, son 2 senedir en fazla uğraştığı konu bu olmuştur.

Tabii hepinizin bildiği gibi, kojenerasyon sektörü 4628 sayılı Elektrik Piyasası Yasasıyla belli bir serbest piyasaya kavuşmuş bulunmaktadır. Bunun da tabii hâlâ devlet tekelinde olan ve sektöre aktarılmaması nedeniyle kısmen serbestleşmiş, kısmen de eski durum devam etmekle birlikte, sonuç itibarıyla bir elektrik piyasası teşekkül etmiş bulunmaktadır. O da yine EPDK'nın kontrolü ve yönetimi altındadır.

Aynı şekilde Kojenerasyon Derneğinin de web sitesini ziyaret ettiğiniz takdirde, özellikle hem yapılan bütün bu çalışmalarla ilgili olarak, hem de Kojenerasyon Yasası,

hem Enerji Verimliliği Yasası gibi konularda gerekli detaylı bilgiyi alabilirsiniz. Gerçekten yaklaşık 10 gün önce baktığımızda, bu seneki ziyaret sayısı 40 bine yaklaşmış bulunuyor, gayet faydalı bir sitedir, ilgilenmenizi tavsiye ediyorum.

Bu toplantıyı düzenleyip, sivil toplum kuruluşlarına bu imkânı verdiği için, Odaya tekrar teşekkür ediyorum. Biraz önce DOSİDER için söylediğim bu toplantının amacına yönelik bütün destekleri Türkiye Kojenerasyon Derneğinin de vermeye amade olduğunu belirtiyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(Oturum Başkanı)

Doğalgaz Sanayici ve İşadamları Derneği ve Türk Kojenerasyon Derneği adına sunuş yapan Süleyman Bulak'a teşekkür ediyoruz. Doğalgazcıların reklamı çok iyi bildiği anlaşılıyor, yani burada da güzelce kendilerini anlattılar.

Bu arada toplantımıza Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Başkanı, Odamızın önceki dönem Başkanı Mehmet Soğancı Bey de katılmış bulunuyorlar, kendisine hoş geldiniz diyorum.

Söz sırası asansörcülerde; Akdeniz Asansörcüler Derneği Temsilcisi Musa Özata Beyi kürsüye davet ediyorum.

Buyurun efendim.

MUSA ÖZATA

(AKASDER-Akdeniz Asansörcüler Derneği Yönetim Kurulu Üyesi)

Bizim derneğimiz, 40 üyeli bir dernek. Yalnız, ben hem Makina Mühendisleri Odası Antalya Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi, hem de Akdeniz Asansörcüler Derneği Yönetim Kurulu Üyesiyim. Bu konumundan dolayı iki kuruluşla da işbirliği ve sürekli ilişki içindeyiz. Ama burada bazı eksikliklerimiz ve yapılabilecek ortak çalışmalar olduğunu düşünüyorum. Makina mühendislerine eğitim veriyoruz, ama asansörcülerin bir eksiği var; ara eleman. Ara eleman yetiştirilebilmesi için, ilgili derneklerle Makina Mühendisleri Odasının işbirliği yapabileceğini düşünüyorum. Asansör olayı, sadece makina mühendislerini ilgilendiren bir meslek dalı değil; hem elektrik mühendislerini, hem de makina mühendislerini ilgilendiren bir dal olduğu için, makina ve elektrik mühendislerinin ortaklaşa çalışarak kazancı, soğutmacı kursu gibi kurslarla yapıldığı gibi asansörcüler için de ihtiyaç olan ara eleman yetiştirmelidir. AB uyum yasalarında da akredite olmuş kuruluşlardan eğitim almış elemanlara ihtiyaç olduğu için ve derneklerin de çok fazla gücü olmadığından dolayı, ben bunu sadece Makina Mühendisleri Odası değil, Elektrik ve Makina Mühendisleri Odası'nın, derneklerle birlikte bir çalışma yaparak ortaklaşa eğitimler düzenlenmesi taraftarıyım.

Bir başka konu şu: İletim teknolojileriyle ilgili kongre düzenliyoruz. Bu kongreyi hem Elektrik Mühendisleri Odası, hem de Makina Mühendisleri Odası düzenliyor. Oysa sektörde tam bir uyum sağlanması açısından bunların tek bir çatı altında toplanmasının daha faydalı olacağı görüşündeyim.

CE ve Avrupa uyum yasalarıyla ilgili benden önceki arkadaşlar, konuları anlattılar, ben tekrar o konuları anlatmak istemiyorum. Bütün sektörlerde olduğu gibi, asansörcülerde de aynı sıkıntı mevcut, AB uyum yasaları ve CE uygulamalarıyla ilgili konuları hepimiz yaşıyoruz.

Hepinize teşekkür ederim.

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(Oturum Başkanı)

Akdeniz Asansörcüler Derneği Temsilcisi, Odamız Antalya Şube Yönetim Kurulu Üyesi Musa Özatay'a teşekkür ediyoruz.

Söz isteyen diğer bir asansör derneği temsilcisi var; Bursa Asansörcüler Derneği adına Makina Mühendisi Dursun Aydın'ı kürsüye davet ediyorum.

Buyurun efendim.

DURSUN AYDIN

(BURSAD-Bursa Asansörcüler Derneği)

Bursa Asansörcüler Derneği adına katılımcılara hoş geldiniz diyorum.

Bu organizasyonu sağlayan Oda görevlilerine teşekkür ederek sözlerime başlıyorum.

Konumuz, monitör kursları hakkında sertifikasyon. 95/16 AT direktifleri, 15 Ağustos 2004 tarihinde uygulamaya geçmesiyle sektördeki sıkıntılar baş göstermiştir. 95/16, içeriği, insan güvenliği, çevre sağlığı olarak Avrupa uyum yasalarının içinde TS EN 81/1-2, 10900/22 standartları uygulaması başlamıştır. Bu uygulamayla modüler uygulamalar başlamıştır. 8 tane modülasyondan montaj yapan asansörcü arkadaşlarımız, D ve H modelleri seçilmek suretiyle yollarına devam etmektedir. H modülünü seçen arkadaşlarımız, ISO kalite sistemini uygulamak mecburiyetindedirler, ama ISO kalite sistemini uygulayacak altyapıları olmadığı için büyük sıkıntı çekmektedirler. ISO ve H modelini uyguladıktan sonra, CE uygunluk işareti alacak arkadaşlarımızın kalite sistemini takip etmek için hiç eğitimleri olmadığı görülmüştür. Sektördeki bu boşluğun doldurulması, ancak Odamızın kısa ve hızlandırılmış kurslarıyla sağlanacağına inanmaktayız.

Sektörümüzde bugüne kadar görülmeyen piyasa gözetimi ve denetimi, 4703 sayılı Yasayla gündeme gelmiştir. Kullanılacak malzemede güvenlik sistemlerinin uygulanması, güvenlik sistemlerinin montajı, bunları yapacak arkadaşlarımızın eğitimi yoktur. Tüketicinin Korunması Yasası 4077 uygulamaya girmiştir. Ne tüketicimizin, ne de

uygulayan asansörcülerimizin bu konuda hiç bilgisi yoktur. 95/16 AT uyum yasalarının içeriğinde teknik dosya hazırlanması vardır. Teknik dosyanın hazırlanması, teknik resmin gündeme gelmesi demektir. Hiç eğitimi olmayan, monitörlerle çalışan sektörümüz, teknik resim yönünden büyük boşluk göstermektedir. Odamızın monitörlerle teknik resim, kalite sistemi, kısa kısa CE uygunluk işaretinin alınması, kalite sisteminin uygulanması, modüler sistemin tanıtımı hakkında eğitimler vermesini diliyoruz.

Bir de uyum yasalarının 2005'te getireceği iş güvenliği konusundan hiç bahsedilmiyor. İş güvenliği konusunda Odamızın ilk önce meslektaşlarımıza eğitim vermesini rica ediyoruz. Bir de sektörde bu kadar geri kalmanın sebeplerinden birisi de eğitimsiz elemanların çalışması. Odamızın endüstri meslek liselerinde asansör bölümünün açılması için hamle yapmasını rica ediyorum. Meslek okulu açılışı, herhalde altyapının oluşmasında büyük adım olacaktır.

Dinlediğiniz için teşekkür ederim.

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(Oturum Başkanı)

Teşekkür ederim.

Başka söz almak isteyen yok mu; buraya kadar teşekkür buyurdunuz. Bana ulaşan bir şey yok, ama el kaldırarak ya da küçük not göndererek de söz istemlerinizi bildirebilirsiniz.

Buyurun efendim.

ARSLAN SANIR

(MİB-Makina İmalatçıları Birliği Genel Sekreteri)

Sözlerime başlarken, Makina Mühendisleri Odasına, bu yararlı ve güzel girişimi başlattıkları için teşekkür ediyorum.

İleride belki sektörün bazı önemli sorunlarının irdeleneceği ve beraber çözüm önerilerinin aranacağı toplantıları da düzenleme konusunda girişimler olursa, biz de katkı sağlamaya çalışacağız, ayrıca da yararlı olacağını düşünüyorum.

Gerçi çoğu kimse tanıyor, ama bir-iki kelimeyle MİB'i tanıtmak istiyorum: 1990 yılında kurulmuş bir sektör derneğidir, her tür makina imal eden kuruluşlara açıktır. Şu anda 173 üye firma bulunmaktadır. Makina İmalatçıları Birliği, Avrupa Birliği içinde CECİMO olarak isimlendirilen Takım Tezgâhları İmalatçıları Ekonomik İşbirliği Komitesinin de asli üyesidir. Bilindiği gibi, Avrupa Birliğindeki bazı kuruluşlar asli üye statüsünü bizim derneklere zor veriyorlar. Bize eksik olmasınlar, bu konuda herhalde Türk makina sektörüne gösterdikleri ilgi dolayısıyla iyi bir yaklaşım gösterdiler, kuruluşun asli üyesiyiz.

Birlik olarak her yıl yurtiçinde 1, yurtdışında da 5 kadar uluslararası sektör fuarlarına destek veriyoruz. Böylece Türk makina sektörünün gerek yurtiçinde, gerek yurtdışında daha iyi tanınmasına ve ihracatını arttırmasına katkı sağlamak çabası içinde bulunuyoruz.

Sektörün sorunları derken, bir örnekle açmak istiyorum: Hepinizin bildiği gibi, sektörün en önemli sorunlarından bir tanesi, iç pazarda yeterli pay alamaması. Şu anda kesin verileri tespit etmek zor olmakla beraber, bizim planlamayla yaptığımız tahminlere göre yurtiçinde satılan makinaların ancak yüzde 35-40'ı yerli makinalarla sağlanıyor. Burada sektöre büyük kusur bulmak biraz zor gibi gözüküyor. Birçok kamu kuruluşu ve belediyelerimiz, bütçe imkânları elvermediği gerekçesiyle, krediyle bunları almaya çalışıyorlar. Tabii krediyi veren de diyor ki, "krediyi veririm, gelirsin, benim ülkemden de bunları alırsın."

İkinci önemli sorun, az sayıda da olsa, yine özellikle belediyelerimizin Türk parasıyla yaptığı satın almalarda şartnameler maalesef yurtdışında imal edilen makinalara göre hazırlanıyor. Böyle olunca da, yerli imalatçıların bu tip ihalelere katılmaları oldukça zor oluyor. Geçenlerde bir belediyenin ihalesi dolayısıyla biz Başbakanlıktaki PUB'a kadar yazılar yazdık. İhaleye çıktıkları makina, yıllar önce imal edilmiş, teknolojisi eskimiş ve Avrupa'da dahi imalatı bırakılmış; fakat Avrupa'da hâlâ bir-iki firmanın imal ettiği makinalara göre düzenlenmiş şartname. Kendilerine eşit rekabet şartları sağlanması ve önerdiğimiz bazı teknolojik özellikler vardı, bunlara şartnamelerde yer verilmesi halinde, kendilerinin de daha iyi kaliteli makina alacaklarını bildirdik. Ancak gelen cevap gayet kısa; "siz bizden şartname almadınız, birilerinden duymuşsunuz, bunları yazmışınız; biz gerekli çalışmaları yaptık, herhangi bir kusurumuz yoktu" diyorlar, bunu da bilgilerinize sunmak istiyorum. Tabii bu konuda sadece başkalarını tenkit etmeyelim, biraz da kendi meslektaşlarımızın daha dikkatli olmalarını, dünyadaki teknolojileri izlemeleri ve çalıştığı kurumların ihtiyacı olan makinalar için şartname hazırlarken gerek yerli imalatçıların, ileri teknolojiyle imal ettiği makinaları, gerekse de dünyadaki gelişmeleri takip edip daha iyi şartnameler hazırlamalarını bekliyoruz.

Başlangıçta söylediğim gibi, ithalat maalesef iç pazarda büyük pay alıyor, ama bu tamamen sektörün kusuru değil. Bazı alt sektörlerde çok başarılı çalışmalar var, belki de sizler de izliyorsunuz. Amerika'da yapılan bir araştırmaya göre, Gardner Publication tarafından yayınlandı- dünyada 33 ülkede yapılan çalışma sonucunda, Türk takım tezgâhları sektörü dünya sıralamasında imalat bakımından 19'uncu sırada, ihracat bakımından 18'inci sırada, Avrupa ülkeleri arasında 12'nci sırada yer alıyor. Bunun gibi başarılı diğer sektörlerimiz de var.

Bu arada bir şeye daha değinmek istiyorum: Tabii firmalarımızın bir kısmı büyük beklentiler içinde, her şeyi devletten bekliyorlar, ama biraz da kendi iç yapılarına dönük durumu irdelemelerinde yarar var. Bizim sektörümüze baktığımız zaman, hiç de sayısı

az olmayan birçok firmada adamlar makina imal ediyor, ama bünyesinde tek bir mühendis yok veya varsa da bir tane mühendis var, o da atölyede işçilerle didişen nitelikte. Tasarım geliştirme konusunda, yeni tasarımlar üretmede, kaliteyi geliştirme konusunda ciddi çalışmalar yok. Dolayısıyla sektörümüzde faaliyet gösteren firmaların da sadece beklentilerini devletten değil, biraz da kendilerini irdeleyerek "ne yapmam gerekir, daha iyi nasıl yaparım?...". Bugün biliyorsunuz, artık makina sektöründe -eskiden pek üzerinde durulmazdı, ama- işin estetiği dahi büyük önem kazanmış durumda. Makina boyası bile eskiden standart bir soluk yeşilimiz vardı, onun yerine göze çarpıcı renklerle hazırlanıyor. Dolayısıyla dediğim gibi, sektörde faaliyet gösteren firmaların da biraz kendi eksiklerini gidermelerini ve çözüm aramalarında yarar görüyorum.

Tekrar bu başlangıç toplantısı için teşekkür ediyorum. İnşallah bir araya gelmek suretiyle hem devlete yol gösterici öneriler üretiriz, hem de sektörün gelişimine katkı sağlarız.

Teşekkür ederim.

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(Oturum Başkanı)

Sayın Arslan Sanır'a teşekkür ederiz. Arslan Ağabey, 70'li yıllarda da Odamız çalışmalarına destek veren bir meslektaşımız. 30 yılı aşkın bir süredir bu çalışmaların içinde olan bir meslektaş olarak kendisine bu şükran borcunu ifade etmek istedim. Sağ olun, yine çalışmalarımızda sizi görmek istiyoruz.

İş makineleri sektörünün de 2 tane temsilcisi var, onlar konuşmak istemiyorlar mı? Yani özellikle ithalatçıları ya da imalatçıları, her ikisi de bu sektörde olan kuruluşlar. Şartnameler, dış kredi alımları ve benzeri boyutların fazlasıyla etki alanındaki sektörler.

Buyurun.

KUBİLAY KÖSE

Ben ODTÜ Makina bölümü, 1985 mezunuyum, aynı zamanda mezun olduğum günden bugüne de Makina Mühendisleri Odasının üyesiyim. Biz sanayiye girdiğimizde, yani belki bir sorun şeklinde karşımıza çıkacak, ama makina mühendisleri sanayide ne yapıyor, makina mühendisleri, yeni mezun bir makina mühendisi, bir fabrikada, bir işletmede çalışmaya başladığı zaman, hangi grup içinde çalışıyor? Bakım grubu içinde mi? çalışıyor. Fakat bakımcı denildiği zaman, makina mühendisinin statüsü olduğu gibi düşüyor. Mesela ODTÜ'den mezun bir arkadaş ya da Boğaziçi'nden mezun olan bir arkadaş, hiçbir zaman bakım mühendisi olmak istemiyor; çünkü mühendislik olarak algılanmıyor. Biraz önce asansörcüler derneğinden konuşan arkadaşlarımız vardı, yani Türkiye'de biz her şeyi imal edemiyoruz, bir kısmını yurtdışından getiriyoruz ve bunları

idame ettirmek zorundayız. Burada makina mühendislerine düşen bir görev de aynı zamanda bu makinanın sağlığının izlenmesi, korunması. Fakat maalesef daha önce de sözü geçti; makina mühendisi arkadaşlar, işletmelerde çavuş konumundalar, sadece olanı yürütme durumundalar.

1988'den bugüne sanayide bu faaliyetler içinde yer alıyorum. Bakım teknolojileri konusunda Denizli Şubesi, 2002 yılı sonunda bir Bakım Teknolojileri Kongresi düzenledi; fakat biz, Türkiye genelinde istediğimiz ilgiyi göremedik, sadece Denizli bölgesindeki işletmeler geldiler, dinlediler ve gittiler. Yani yeni bir şey öğrenmeye karşı makina mühendisleri niye bu kadar uzak duruyorlar? Biz Odanın faaliyetleriyle bir bakım teknolojileri çalışma grubu organize etmeye çalışıyoruz ve buradan bütün sektörlerden, bütün derneklerden de destek bekliyoruz; çünkü makinalarınızın çalışmasını sağlayacak kişiler, teknisyenler ve işçiler değil, mühendisler. Bakımcı deyince de mühendis bunu beğenmiyor. Dünyada, Amerika'da başlangıç olmak üzere "asset management" dediğimiz bir kavram var, varlık yönetimi. Bu da Türkiye'de anlaşılmayan bir kavram, isim olarak pek kendini ifade edemeyen bir kavram. "Makina sağlığı yöneticisi" şeklinde yeni bir kavram oluşturmaya çalışıyoruz. İşletmenizde işe alacağınız makinacı, mühendis arkadaşlar, "bakımcı" denildiği zaman uzak duracaklardır, ama "makina sağlığı yöneticisi" adıyla ifade ederseniz, işletmenize teknolojinin gelmesini sağlayacaktır. Aynı zamanda bakımcı kimdir; bakımcı, yanlış seçilen bir rulmanı doğrusuyla değiştirendir, hatalı yapılan bir dizaynı düzeltendir; imalatçının hatasını düzeltir, dizayncının hatasını düzeltir. Makina başında, masa başında bir makinayı dizayn eden bir kişi, o makinada kaplin nedir, bilmez. Maalesef ben de ODTÜ Makina'dan mezun olduğumda, kaplin nedir, kasnak nedir bilmiyordum, bundan utanç duydum. Mesela kojenerasyon konusunda türbinlerimiz var, olduğu gibi paket geliyor Türkiye'ye. Bakımını kim nasıl yapacak; büyük bir eksiklik var ve birçok kişinin de bu konuda muazzam bilgisi var. Biz en azından, 2005 Mayıs ayında Denizli Şubenin Denizli'de düzenlediği Bakım Teknolojileri Kongresine ilgi gösterilmesini istiyoruz. Belki bütün derneklerden de birer üyeyle bu Bakım Çalışma Grubunu ya da bakım teknolojileri ya da her ne isim verilecekse, yeni bir isim verilecekse, buraya katkıda bulunulmasını istiyoruz.

Şöyle çok basit ifade edeyim: Bir kaplin ayarsızlığı düzeltilerek 1 amper tasarruf etseniz, Türkiye'de yılda bir termik santral inşa etmiş olursunuz. Biz 8 silindri araba kullanıyormuşuz gibi sanayimizde enerji harcıyoruz ve bunu hiç umursamıyoruz, böyle gelmiş, böyle geçer. Soruyorsunuz, "bu makina niye titreşimli çalışıyor?" "Almanlar böyle kurdu." "Olur, amin, bu makina titreşimli çalışır." Bir kütleyi hareket ettirmek için ne kadar büyük bir enerjiye gerek var, düşünebiliyor musunuz?.. Önce "reliability engineer" diye bir kavram oluştu, güvenilirlik mühendisliği de geldi. Türkiye'de bir tek ATAŞ Rafinerisinde gördük, çok güzel sonuçlar aldı arkadaşlar. Ama herkesin bu bakım grubuna, bakım mühendisliği grubuna destek vermesini istiyorum. Odaya da bana bu imkânı sağladığı için -aslında kimse konuşmayınca konuşma ihtiyacı duydum- çok teşekkür ederim.

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(Oturum Başkanı)

Kubilay Köse'ye teşekkür ederiz. Burası bir kürsü, konuşma kürsüsü, sadece dinleme yeri değil, güzelce etkinliklerin duyurusunu da yaptı, "bakım teknolojileri" konulu Oda etkinliğine ilgisiz kalmayacağınızı umuyorum.

Buyurun.

MUZAFFER KÖYLÜ

(İMMB-İş Makinaları Mühendisleri Birliği Yönetim Kurulu Başkanı)

Merhabalar, hepiniz hoş geldiniz.

Oda yetkililerine bu etkinlikten dolayı teşekkür ediyoruz. Geç kalmış bir adım olmasına rağmen, bu adım belki ileride büyüyerek beklenen sonuçları getirecektir. Bu açıdan da bu adımı olumlu olarak niteliyoruz.

Biz İş Makinaları Mühendisleri Birliği Derneği olarak 8'inci yılımıza ulaşmak üzereyiz. Derneğimiz, özellikle inşaat firmalarında çalışan makina grup müdürlerinin, makina yöneticilerinin bu sektördeki bilgi açığı olsun, eleman ihtiyacı olsun, sürekli karşılaşılan sorunlarda yardımlaşma ihtiyacını gidermek üzere kuruldu. İş makinalarının genelde şantiyelerde 50 bin dolardan başlayıp 1 milyon dolarlara kadar ulaşan bir parasal değeri vardır. Şantiyede organizasyon kurarken de hiçbir zaman bir makinanın yanına bir yedeğini düşünmüyorsunuz; çünkü bütçeniz sınırlıdır, yaptığınız bütçe içerisinde koyduğunuz rakamlarla hedefe ulaşmak zorundasınız. Burada makinanın biri arızalandığında, üretimde zincir kopmakta, bunun sonucunda da planlanan hedeflere varılamamaktadır. Bu yüzden yer yer büyük zararlara, ciddi yedek parça stoklarına, iş kayıplarına sebep olmaktadır ve işyerinde gergin bir ortam, mutsuz insanlar, sürekli boğuşan, ama hedefe ulaşamayan bir yapı ortaya çıkmaktadır.

İş makinaları, özellikle yurtdışından ithal edilmektedir, çok büyük mühendislik çalışmaları sonucu uzun araştırmalara dayanmaktadır. Size şöyle bir örnek vereyim: Bir ara Volvo'nun bir mühendisi, bize bir seminer için geldiğinde, Volvo'da bir yükleyicinin kova bağlantılarını geliştirmek için tam 8 yıl çalıştıklarını söylemişti. Bu sadece basit bir mekanizma. Eğer burada dizel motordan başlayıp, diferansiyele kadar hareket sistemlerini, hidrolik sistemdeki devre elemanlarını düşündüğünüzde, araştırmaların ne kadar büyük olduğunu hayal etmek gerçekten çok zor, yani sadece kol bağlantısı için bu kadar zaman ayıran bir firma için. Böyle bir teknolojiyi satın alıyorsunuz, satın alırken doğru satın almadığınıza karar vermeniz bir araştırma gerektiriyor. Aldıktan sonra bu makinaı kullanacak insanları seçmeniz gerekiyor. Seçtikten sonra bu makinanın yaşatılması için bilgi birikimi gerekiyor. Daha sonrası için de arızalandığında, bu arızanın giderilmesi için yetişmiş insan gücü gerekiyor. Bunların hepsi çok ciddi ve büyük aşamalar. Ülkemizde özellikle bu makinaların işletilmesinde çok ciddi kayıplar var, yani bir filtrenin yerine düzgün oturtulmamasının bedeli, o motorun bir süre sonra elden gitmesidir. Bu rakam, 5 milyardan, 25 milyara, hatta

daha yukarı rakamlara çıkabilir, bu çok basit bir dikkatsizliktir. Aynı ölçüde yeter parçada da; yanlış yedek parça seçimlerinde olsun, zamanında uygun yedek parçaların stoklanmamasından dolayı olsun, çok ciddi kayıplar var.

Bu konuda gerek meslektaşlarımızı, gerekse bu konudaki kullanılacak ara elemanları eğitmek konusunda çabalarımız var. Bunu her işyerinde kendimiz birebir yapıyoruz, ama bu eğitimlerimizi, işyerinde bir elemanı çalıştırırken başında durarak veya katalogu açıp tarif ederek, işi aşama aşama götürerek yapmak zorundayız. Bundan dolayı da bu işlerin eğitimi daha önce yapıp hazırlanmadığı, insanlar eğitimden geçirilmediği için, mühendisler işin içinde sürekli öğretici konumunda kalmaktadırlar. Eğer yeterince ara eleman yoksa, bu işle ilgili iyi insan yetiştirilip işe konulmamışsa, oradaki mühendis her işten sorumlu bir konuma geliyor. Bu da oradaki yöneticiyi her işi yapan, ama hiçbir şeye tam ulaşamayan bir niteliğe kavuşturmuştur. Değişik yerlerden dinliyorum, şu anda Türkiye'de ara eleman olayı son derece sıkıntılı hale gelmiştir, had safhaya ulaşmıştır, artık aradığınız nitelikte eleman bulamıyorsunuz. Geçmişte devlet bu konuya bir bütçe ayırmıştı; Karayolları, Köy Hizmetleri, DSİ belli sayıda insan yetiştiriyordu. Devletin bu alandan çekilmesiyle artık bu konuda insan yetiştirecek eleman kalmamıştır.

2001 kriziyle iş makinaları sektöründe, özellikle inşaat sektöründe ciddi daralma olması, makina satışlarının büyük ölçüde düşmesi, buradaki insanların farklı alanlara kaymasına sebep olmuştur. Artık makina satan firmalar, makina temsilcileri, yeterince insan eğitmek için ciddi çaba harcamamaktadırlar, bunu daha çok taşeronlara yaymak suretiyle götürmektedirler. Burada makina onarımlarında hatalar, tecrübelerle, deneyerek, bedelini ödeyerek gelmektedir, bunun da ülkemize çok ciddi kaybı vardır. Odamız özellikle ara eleman yetiştirilmesi konusunda bütün sektör dernekleriyle bir araya gelmeli, burada ciddi bir politika ve hedef belirlemelidir. Sanat okulundan gelen öğrenciler, -bu yaklaşık bir 10-15 gün önce bir işyeri sahibinden dinlediğim konu- kumpas okumayı bilmemektedir. Benim eşim sanat okulunda öğretmen, onun öğrencilerini pazarda ürün satarken, bir restoranda garsonluk yaparken görüyoruz. O zaman sanat okullarını biz niye kurduk, sanat okulları nereye hizmet etmeli, amaçları ne olmalı, yani buradan bir geriye doğru gitmemiz gerekiyor, bu gerçekten çok ciddi bir sorun. Öğrenciyi sabahtan akşama kadar okulda tutuyorsunuz, meslek öğrensin diye; daha sonra öğrenci gidiyor, pazarda satıcılık, lokanta garsonluk yapıyor. Burada devletin bu eğitim politikasını yeniden gözden geçirmesi gerekiyor. Benim özellikle eğitim konusunda vurgulamak istediğim konu bu.

Teşekkür ederim.

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(Oturum Başkanı)

Sayın Muzaffer Köylü'ye teşekkür ederiz. Eğitim ihtiyacı, tabii hem ara elemanlar için, hem de bizatihi mühendisler için söz konusu. Oda, Meslek İçi Eğitim Merkezi aracılığıyla kendi üyelerini eğitiyor, birtakım kurslarla da ara elemanlara yönelik eğitimler,

düzenliyor. Örneğin; iş makinaları operatör kursu gibi. Ancak asansörcülerden geldi, iş makinaları sektöründen geldi; demek ki bunların da artık Oda ve ilgili derneklerin ortak programlarına alınmasında yarar var, bir ara kademe eğitimi için.

Buyurun efendim.

MACİDE LOKMAN

(İZODER- Isı, Ses, Su İzolasyoncuları Derneği Temsilcisi)

Öncelikle hepiniz hoş geldiniz. Makina Mühendisleri Odasına bu çalışmasından dolayı ayrıca teşekkür ederim.

Bizim Makina Mühendisleri Odasıyla ortak çalışmalarımız her dönemde olmuştur. Derneğimizin esas kuruluş amacı, yalıtım bilincini oluşturmaktır. Bu amaçla da “TSE 825 Isı Yalıtım Standardı” 20 yıldan sonra revize edilerek yürürlüğe girmiştir. Yeni standardın uygulanması ise direkt makina mühendislerini ilgilendirmektedir. Bizim en büyük eksikliğimiz şu oluyor: Makina mühendisi, binalarla ilgili ısı yalıtım projesini hazırlıyor, ama ona göre gerekli uygulama yapılmıyor. Bir projeye baktığımız zaman, mimar farklı bir detay çizmiştir, farklı bir yalıtım malzemesi koymuştur. Makina mühendisi ise hesabında farklı bir yalıtım malzemesi kullanmıştır. Fakat uygulamada ise hiçbirisi kullanılmamaktadır. Uygulamayı inşaat mühendisi yapmak zorundadır, ama bu uygulanmıyor. Mimar, makina mühendisi ve inşaat mühendisi arasında birlikte çalışmayı sağlamadığımız sürece, bugün Ankara'da belediyeye daire başına 50 milyon lira ceza vererek yalıtım geçmektedir, uygulama olmamaktadır.

İZODER olarak Makina Mühendisleri Odası, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğiyle birlikte bu sorunu çözmek zorundayız. Kullanmakta olduğumuz enerjimizin büyük çoğunluğu yurtdışından gelmekte ve burada yüzde 50 tasarruf imkânı varken, yapılmamaktadır.

Uygulamanın bir şeyi de şudur: Yalıtım yapılmış kabul edilerek ona göre tesisat projelendiriliyor, ama yalıtım yapılmadığı zaman, tesisat da yeterli olmuyor; sanki yalıtım yapılmış gibi işlem görüyor, ama ısınmıyor. Burada da sanki yalıtım bir işe yaramıyor gibi bir hava ortaya çıkıyor, bir konu çıkıyor. Bu konuda birlikte çalışmalar yaparak uygulamanın nasıl yapılacağını, bu konuda neler yapılabileceğini, bunu belirlememiz lazım.

Teşekkürler.

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(Oturum Başkanı)

İZODER Temsilcisi Sayın Macide Lokman'a teşekkür ediyoruz.

SEKTÖR DERNEKLERİ
MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI
BULUŞMASI

2004

27 KASIM 2004 / ANKARA

İKİNCİ OTURUM

**“Oda Sektör Dernekleri ile İlişkilerin
Kurumsallaşması ve Birlikte Yapılabilecek
Etkinlikler Üzerine Görüşmeler”**

Oturum Başkanı

Oğuz TÜRKYILMAZ

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(Oturum Başkanı)

Öğleden sonraki bölümün oturumunu 15 dakika öncesinde açıyoruz.

Bu arada sabah katılımcı derneklerini saymıştık; öğle tatili itibarıyla çağrılı derneklerden bir tanesi daha, Polistren Üreticileri Derneği temsilcisi de toplantımıza katılmış bulunuyor.

Yine söz alan arkadaşlara söz vereceğim. Dileğimiz, buraya gelen bütün derneklerin görüşlerini ifade etmesi doğrultusunda.

Buyurun efendim.

KUTLU KARAVELİOĞLU

(POMSAD- Türk Pompa Sanayicileri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı)

50 nci yılımız kutlu olsun. Başkanımızı ve kıymetli kadrosunu tebrik ediyorum. Biz doğduğumuzda Odamız kurulmuş, güçlüklerine şahit olamadık, ama filmleriyle bunu izlemiş olduk. Tebrik ediyorum, çok kıymetli bir çalışma.

Beni başlıyorsanız, ben hazırlıklı gelmedim, fakat yanımda tesadüfen yurtdışında yaptığım bir sunum vardı, onu kısaca göstermek, derneğimiz nedir, üyeleri ne işler yaparlar, sektörümüz hakkında da kısaca bilgi vermek isterim, sonra da bu toplantıdan beklentilerimizi özetlemek isterim.

Efendim, bizim çok genç bir derneğimiz var, 96'da örgütlenmeye başladık; uzun yıllar ihtiyaç duymamıza rağmen, bu fırsatı 96'da bulabildik. Ana amaçlarımız, sektörün münferit çabalarından ziyade, müşterek çabalarla problemlerimize çözümler geliştirmek, üyeler arasında bilgi alışverişi, eğitimi ve ürün kalitesini arttıracak tedbirler almak, müşterek projeler ortaya koymak ve ortak problemlerimizi platformlarda dile getirmek, sektörün sözcülüğünü yapmak, rekabet kabiliyetini arttırmak, haksız rekabetten üyelerini korumak ve uluslararası organizasyonlarda -ki biz buna çok önem veriyoruz ve bu doğrultuda fazla yoğunlaştık- çaba sarf etmek. 96 senesinde 12 üyeyle biz bu derneği kurduk. 97'de üye kaydına başladık, 2001 yılında Avrupa Pompa Sanayicileri Derneğine üye olduk, 2003 Şubat ayında Türk ismini kullanma hakkını aldık, 2003 yılında Avrupa Vana Sanayicileri Derneğine üye olduk ve Mayıs ayında, son Genel Kurulumuzda derneğimizi Pompa ve Vana Sanayicileri Derneğine dönüştürmek için bir irade gösterdi Genel Kurul.

Tabii bu, iradeden önceki kompozisyonu gösteriyor. O gün 26 üyemiz vardı. Bizim sektörümüz, çok büyük bir sektör değil, sadece 4 tanesi pompa üretti, 7 tanesi pompa ve elektrik motoru, 6 tanesi pompa ve vana, 6 tanesi sadece vana, 2 tanesi komponent üretir, bir de yayıncımız vardı. Bu 26 kuruluştan 41 üyemiz, 6 da üniversitelerden profesör onur üyemiz vardı. Bu sayı şimdi 30'a çıktı, vanacılar takviyesine başladık. Pompa konusundaki ilk yatırımlar 63 yılında, bugün

kurumsallaşmışlardan bahsediyorum- vanalar konusunda da Türkiye'de ilk yatırımlar 68 yılında başladı. Bizim üyelerimizin arasında 3'ünün dökümhaneleri var, bugün 2 dökümhane sahibi daha geldi, 5 firmamızın dökümhanesi var. Biraz birbiri içine girmiş bir sektörüz. Bu 26 üyenin 2 bin 500'e yakın çalışanı vardır. Burada büyüklükleri veriyorum; 150'den büyük olan 6 tane üyemiz vardı, küçük işletme kabul edilen 16 tane, 50'den az işçisi olan kuruluş da 4 taneydi. Bizim derneğimizin alanına giren pozitif deplasmanlı ve santrifüj pompalarda derneğimiz üyelerinin üretimdeki payı yüzde 80, ihracattaki payı yüzde 92'dir, endüstriyel vanalarda da üretimde yüzde 70 ve ihracatta yüzde 85'e yakın bir payımız var.

7 kişilik bir Yönetim Kurulumuz var, 4 komisyonla faaliyet yürütüyoruz; Standartlar ve Teknik Komisyon, Eğitim ve Yayın Komisyonu, Pazarlama Komisyonu ve bu sosyal işlerimizi götüren Halkla İlişkiler Komisyonumuz.

Derneğimizin uluslararası faaliyetleri içinde üyesi olduğumuz Avrupa Pompa İmalatçıları Derneği Europump'un ve Vana Sanayicileri Derneği CEIR'in çok yoğun alışveriş trafiğine, bilgi üretimi trafiğine, lobi trafiğine sahne olan toplantılarını mümkün merite ülkemize kaydırmak ve bu toplantılarda sektörümüzü temsil etmek var. Geçen sene İstanbul'da bir Genel Kurul yapmıştık.

Yayınlarmız var, 12 yayınlık bir setimiz var. Biz sektörümüzü alakadar eden temel eserleri tercüme ediyoruz ve dilimize kazandırıyoruz. Yurtdışı yayınlarda ilanlarla üyelerimizi tanıtıyoruz, kataloglar hazırlıyoruz. Çok kapsamlı bir İnternet sitemiz var, fuarlarda standartlarımızda üyelerimizi ve sektörümüzü anlatıyoruz.

Üyelerimizin ürettikleri pompaları çok kısa, hızlı hızlı geçerse; split pompalar 1500 litre, dik türbinler 1500 litre/saniye, yine eksenel pompalar 5000 litre/saniye kadar, kanalizasyon pompaları 1000 litre/saniye kadar, kademeli pompalar 150 litre/saniye kadar. Özel sektörler için pompalar, bunlar da azımsanamayacak büyüklükte, 500 litre/saniye kadar. Derin kuyular, LPG pompaları, yine tesisatlar için buster setleri, hidrofor sistemleri, sirkülatörler, jeotermal pompalar, viskoz akışkan pompaları, vakum pompaları.

Şimdi vanalar hakkında bilgi verelim: Metal yataklı vanalar, elastomer yataklı vanalar, kelebek vanalar, 3 metreye kadar, barajlar için yok eden vanalar, sandviç vanalar. Yine boru hatlarında ve tesisatlarda, pompa istasyonlarında kullanılan diğer check vanalar, yine kontrol vanaları, basınç kontrol vanaları, akış kontrol vanaları, yine viskoz akışkanlar için birtakım vanalar, altyapı ve yine boru hattı sistemler için diğer aksesuarları üretiyor. En sonunda bir üyemiz, düktil demir boru üretimine geçti, bu da ülkemiz adına büyük bir kaynak tasarrufuna yardımcı olacak.

Yine barajlar için kapaklar, bizim üyelerimizin imalatları arasında. Bu bir sektör buluşması, Batı-Doğu sektör buluşması için Singapur'da yaptığım bir sunumdu. Çok kısa büyüklüklerden bahsedelim: Bu, bizim 84-13 pompa tarifinde ithalat-ihracat rakamlarımız. Burada bizim derneğimizin ilgi konusu olan sektörün 190 milyon dolarlık bir ticaret hacmi var, toplam poz içinde 346 milyon dolarlık bir hacim içinde 190 milyon dolardır. Burada bizim ihracat rakamlarımızın içinde Irak yüzünden 2003

senesinde 30 milyon dolara yakın bir kayıp yaşadık, çok ciddi bir kayıptı bizim için, büyük sıkıntılar geçirdik. Bu sene bunun yüzde 50'sini geri kazandığımızı görüyoruz.

Bu, sektörümüzün kalitesi açısından bir bilgi verecek: Ticaret hacmimizin yüzde 72'sini Avrupa Pompa Sanayicileri Derneğine üye olan 20 ülkeyle yapıyoruz, yüzde 7'sini Amerika ile, yüzde 10'u Uzakdoğu ile, diğerleri ise yüzde 11. Yine Avrupa'ya ihracatımız yüzde 42, Amerika'ya yüzde 10. Bu ikisi, toplam içinde yüzde 52 ihracat ifade ediyor, çok güzel bir gösterge, biz bunu her yerde vurgulamak isteriz. Bu, Euro Pump bölgesiyle ticaretimiz.

Biraz da vanalardan bahsedeyim: Vanaların da dış ticaret figürü 369 milyon dolar, bunun içinde çok ciddi oranda ithal musluklar var, lüks tüketim malzemeleri, bunun alternatifini yaratamadık. Bu bizim derneğimizin dışında kalmakla beraber, aydınlatıcı bir bilgidir. Burada da Avrupa Vana Sanayicileri Derneğine üye olan 22 ülkeyle ticaretimiz içinde, yüzde 74 toplam ticaret hacmi buralardan oluşuyor, Amerika'yla yüzde 9. Burada da Amerika veya Avrupa'ya, yani ihracatımızın yüzde 70'i bu iki bölgeye yapılması münasebetiyle, kalitede geldiğimiz nokta vurgulanıyor.

Bu toplantıdan beklemediğimiz şu: Biz sektörel derneklerin işbirliğini çok önemsiyoruz. Bunun tartışıldığı, çözümler geliştirilmeye çalışılan bütün platformlarda yer almayı ve kendimizi anlatmayı bir vazife biliyoruz, hem sektörümüz için, hem de makina sektörünün tamamı için. Bu yönde daha önce bazı girişimler oldu, bir sektörel dernekler federasyonu kurulması gündemde, takip ediyorsunuzdur, ihracatçı birlikleri benzer toplantılar yaptı ve nihayet Odamızın böyle bir girişimi oldu. Bunu da tabii mutlulukla karşılıyoruz. Bu gösteriyor ki, sektörel dernekler başarılı çalışmalar içerisindedir. Hepsisi çok genç derneklerdir; kıyasladığınız zaman, bizim sektörümüzde Avrupa dernekleri 45-50 seneliktir, Amerika derneği yanılmıyorsam 85 seneliktir, biz de çok geriden gelmekle birlikte çok hızlı yol alıyoruz.

Avrupa Birliğinde sektörel örgütlenmeler teşvik ediliyor ve biz, bütün platformlarda bizim dışımızdaki sektörlerin benzer örgütleri olup olmadığına yönelik sorularla muhatap oluyoruz. Bu konularda da girişimlerde bulunmamız, bunları teşvikini sağlamak için çalışmamız isteniyor bizden. Bu makina alt sektörlerinin örgütlenmesi, tabii belli bir olgunlaşmayı gerektiriyor. Başkanımız ifade buyurdular, yüzde 99 KOBİ'lerden müteşekkil bir makina sektöründe derneklerin çok büyük kaynak ihtiyacı olduğu da açıktır, kuruluşundan faaliyetlerini başlatıp sürdürmeye kadar. Biz Odamızdan açıkçası bu doğrultuda görevler bekliyoruz; çünkü KOBİ dediğiniz zaman, Türkiye'nin KOBİ'leri, Avrupa'nın mikro işletmeleri düzeyindedir, kaynakları gerçekten çok sınırlıdır. Biz her ne kadar üyelerimizin içinde özgün tasarım faaliyetleri yürütenler ve mühendislik departmanları kurmuş olanlar, kurumsallaşma yolunda en azından bazı girişimler başlatmış olanları tercih ediyorsak da, çok seçici davrandığımız konusunda büyük eleştirilerle karşı karşıya kalıyoruz. Fakat bizim uluslararası platformlarda önümüzdeki en büyük engel, Türk malı imajıdır, bunun korunmasına yönelik olarak kendimizi böyle davranmak mecburiyetinde hissediyoruz.

Burada diğer derneklerden arkadaşlarım var; sözlerimi bitirirken şunu istirham edeceğim: Bu derneklerin kuruluşunun teşvik edilmesi lazım, derneklerin faaliyetlerinin mutlaka devlet yardımlarından yararlandırılması lazım. KOBİ'lere bazı tedbirler getirildi, yanılmıyorsam 37'ye yakın değişik teşvik var, ama dernekler bunlardan çok sınırlı ölçüde yararlanabiliyorlar. Belki üyelerinin içinde büyük firmalar olma ihtimaline karşın, belki çok sayıda dernek var. Bu bizim sektörümüz için geçerli değil veya nasıl tertip edeceklerini bilmedikleri için. Ama biz bir araya gelmedikçe, bu yardımların sektöre emek veren derneklere doğrudan yapılmasını talep etmedikçe, bu konuda adım atılabileceğini düşünmüyorum.

Dinlediğiniz için teşekkür ederim. Toplantı gayet yararlı gidiyor, faydalı gidiyor, umarım hedeflediğimiz neticelere bizi daha kısa yollardan ulaştırır.

Saygılar sunarım.

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(Oturum Başkanı)

Teşekkür ederiz.

Odamızın en büyük şubesi, sanayinin merkezi İstanbul'dan İstanbul Şube Yönetim Kurulu Başkanı Tevfik Peker arkadaşımızı kürsüye davet ediyorum.

Buyurun.

TEVFİK PEKER

(Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şube Yönetim Kurulu Başkanı)

Teşekkürler Sayın Başkan.

Aslında beni anons ederken, bana büyük iltifat ettiniz Sayın Başkan aslında buralarda birlikte karar almaya, birlikte çalışmaya, birlikte işin stresini yaşamaya, birlikte üretmeye alışmış bir kişiliğim var. Her şeyi birlikte yapacağız. O bakımdan Sayın Başkan "En büyük Şubemizin Başkanı" iltifatınıza ayrıca teşekkür ederim. Bizler Teoman Öztürk'lerden Oğuz Türkyılmaz'lardan öğrendiğimiz şekliyle yöneticilik yapıyoruz.

Sayın Oda Başkanım, Sayın Divan Başkanım, değerli sektör derneği temsilcileri, yönetici arkadaşlarımız; Oda olarak, Odanın da bir birimi olarak İstanbul Şubesi olarak bizim de birçok sorunlarımız, problemlerimiz var, birçok çalışmalarımız var. Bu, ülke sorunundan tutun, kent sorunundan tutun, meslek-meslektaş sorunları, çevre sorunlarına kadar tonla problem var. Bu problemlerin tamamı, tabii kendi mesleki disiplinlerimizden kaynaklanan ve bize ulaşan, içinde yaşadığımız sorunlar.

Ben her konuşmamda diyorum ki, bizim çalışmalarımızda mesleğimizin evrensel birikimi var, üyelerimizin tek tek kişisel birikimleri var, Odamızın ise örgütsel birikimleri var. Biz bu birikimleri çalışmalarımızın ve hayatın içine katarak geleceğin şekillendirilmesinde yer almak istiyoruz. Genel Merkezimiz, burada geçen hafta yine

bu salonlarda üniversite makina bölüm başkanları ve dekanlarıyla ilgili toplantı düzenledi. Orada üniversitedeki eğitim sorunlarını tartıştık, bizim geleceğimiz olan, üyelerimizin mezun olduğu üniversitelerimizde ne tip problemler var, onları tartıştık. Burada da yine hep beraberiz, sizlerle birlikte neler yapabiliriz, sektöre Odamız olarak, tek tek dernek temsilcilikleri olarak ülkemiz yararına kamusal fayda olarak neleri hayata geçirebiliriz, onları burada tartışıyoruz şu anda, sizler kürsüde bunları ifade etmeye çalışıyorsunuz.

Az önce konuşan arkadaşlarımızdan bir dernek temsilcimiz, İş Makinaları Mühendisleri Birliğinden bir arkadaşımız burada konuşma yaptı; o sektöre hitap eden İş Makinaları Sempozyumu, önümüzdeki 2005 yılında İstanbul'da yapılacak. Az önce İZODER'den bir değerli arkadaşımız konuşma yaptı; yine Isı, ses ve su yalıtımıyla ilgili yayın çalışmamız var, 1-1,5 ay içerisinde basılacak, ülkemiz mühendislerine, sektöre yardımcı olmak amacıyla meslektaşlarımızın hizmetine sunacağız, sizlerin görüşlerine sunacağız. Asansör Derneğinden iki arkadaşımız az önce söz aldı; yine İstanbul'da 2005 yılında iletim makinalarıyla ilgili sempozyumumuz var. Yine davetliler arasında Akışkanlar Derneğinden arkadaşlarımızı görüyorum; Hidrolik-Pnömatik Kongre ve Sempozyumunu İzmir'de gerçekleştireceğiz. Ambalaj makinalarından arkadaşlarımız davetli buraya; Odamız ambalaj makinaları hakkında bu yıl yayın yapacak, 2005'in sonuna doğru da bunları tüm mühendis arkadaşlarımızın ve sektörde çalışan arkadaşlarımızın tetkiklerine sunacağız.

Bunları hep beraber yapıyoruz arkadaşlar. Her komisyonumuzda burada temsilcisi olduğunuz derneklerden arkadaşlarımız var; hepsinin emeğiyle birlikte, Odamızın örgütsel birikimleriyle birlikte bunları hayata geçirmeye çalışıyoruz.

Odamızın yaptığı en büyük faaliyetlerden bir tanesi de kamusal denetim yapması. Biz Oda olarak üyelerimizle rekabet etmeden, yapılan her türlü mühendislik faaliyetini kamu adına denetleriz. Örneğin bir far düşünün; bu farı sektörümüzde herhangi bir üyemiz yapıyor, bu farı arabamıza taktığımız zaman aydınlatacak. Bu far acaba gerekli şekilde aydınlatıyor mu; üyelerimiz farın ayarını yapacak. Ama bizim gibi kurumlar, acaba bu ayarı hakikaten düzgün mü yaptı, yapmadı mı; bunun denetimini işte kamusal bir kurum olan Makina Mühendisleri Odası gibi kamu kurumu niteliğindeki kuruluşların yapması lazım. Örneğin önümüzdeki süreçte bizler, birçok şehirde egzoz emisyon ölçümleri yapıyoruz. Muayene istasyonları, önümüzdeki süreçte tamamı özelleşecek. Şu anda egzoz emisyon ölçümü yapıyoruz, ama bunu hakkıyla yapan bir tek Makina Mühendisleri Odası var, yayınıyoruz bunları. Ne kadar araç gelmiş, bu araçların ne kadarının egzozu hatalı emisyon vermiş, bunları açıklıyoruz, ama birçok yerde artık bunu servisler de yapıyor ve arabayı görmeden size pulu veriyorlar. Yine LPG ve CNG tüketen araçlarımızın testlerini yapıyoruz. İstanbul Şubede 400 tane araca olumsuz raporu vermişiz, bunların 138 tanesi LPG tankını iyileştirmiş, sızdırmaz hale gelmiş, 138 tanesi geriye dönmüş. Diğerleri ortada tekerlekli bomba olarak dolaşıyor. Bu istasyonlar özelleştirildiği zaman ne olacak? Çevremizde hep duyuyoruz, araç muayenesine kimse gitmiyor; veriyor bir aracı kuruma ruhsatını, mühürlenip geliyor, olay buna dönecek. Demek ki kamusal denetim şart.

Mesela burada bir dernek olsaydı, bu derneğin de adı Kombiciler Derneği olsaydı, bu Kombiciler Derneği, kombi üretimi hakkında burada birtakım verileri sizlere sunacaktı, kombi üreticilerini destekleyen konuşmalar yapacaktı, kombinin çok iyi bir ısıtma aracı olduğunu söyleyecekti, ama biz Oda olarak bunu söyleyemeyiz. Biz Oda olarak doğrunun yanında olmamız lazım; Newton Kanunu ne diyorsa, kuvvet=kütle x ivme yani $F=m.a$ mesleğimizin evrensel ilkeleri uzayın her yerinde geçerlidir, bunu söylememiz lazım daima doğruları söylememiz lazım, toplum yararına konuşmamız lazım. Birçok durumda tabi ki kombi kullanılabilir. Münferit konutlarda kullanılabilir. Bir apartman dairesinde bu dairenin her tarafı ısı izolasyonu ile kaplanmışsa kullanılabilir. Ama bu izolasyonun kat aralarına da yapılmasının parasal boyutu vardır. O bakımdan ara kat aralarına ısı izolasyonu yapılmaz o zaman ne olur, bir apartmanda örneğin; alt katta kombi var, benim evimde de kombi var, üst katta da kombi var; ben eve saat 20.00'de geleceğim, 20.00'den sonra kombimi yakacağım, ne güzel... Saat 20.00'ye kadar ne olacak? Burada sektördeki arkadaşlar bilirler $q = k \times f \times \Delta T$ şeklinde ısı transferi olayı var. Ne olacak şimdi; evime, akşam geç geliyorum ya, ısı transferi olarak alt kattaki kombinin ürettiği ısı ile üst kattaki dairenin kombisinin ürettiği ısı benim evime sürekli ziyarete gelecek. Bunun parasını kim verecek; altımda ve üstünde kombi yakan insanlar verecek. İşte Odamız bunları savunamaz. Siz dernekler olarak dernek çıkarlarını net olarak ifade edebilirsiniz, ama genel doğruları biz Oda olarak net ifade etmek zorundayız. O bakımdan Oda şemsiyesi altında buradaki kurum ve kuruluşlarla, derneklerle, herkesle meslek yararına, meslektaş yararına, toplum yararına, ülkemiz yararına olan her işi birlikte yapmaya amadeyiz.

Teşekkür ediyorum, hepinize tekrar hoş geldiniz diyorum. Saygılarımla.

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(Oturum Başkanı)

İstanbul Şube Başkanı Tevfik Peker arkadaşımıza teşekkür ederiz.

Buyurun efendim.

SUAT DEMİRER

(AKDER-Akışkan Gücü Derneği Temsilcisi)

AKDER Akışkan Gücü Derneğini temsilen bundan önceki iki dönem Yönetim Kurulu üyeliği yaptım. Hava muhalefeti nedeniyle Başkanımız gelemediği için, ben AKDER adına sizlerle birlikteyim.

Başkanı, çok teşekkür ederiz, bu güzel toplantı için, sağladığınız bu imkanlar için. Ayrıca Odanın göstermiş olduğu sunum, yaklaşım, hakikaten biz AKDER olarak son derece memnunuz, onu belirtmek istiyorum.

AKDER şemsiyesinde baktığımız zaman, biz daha ziyade ithalatçıların oluşturduğu bir derneğiz. Üyelerimizin yüzde 70'ini ithalatçılar oluşturmakta, maalesef yüzde 30

gibi ve ciro bazında bakıldığı zaman da düşük bir oranla yerli imalatçıların bulunduğu bir dernek. AKDER, şu an için Avrupa Birliğine adım atmış derneklerden birisi, şu anda CETOP'un resmi üyesi ve Türk Bayrağı CETOP'un bünyesinde dalgalanmakta olan bir dernek.

Derneğimizin bundan önce kuruluş aşamasındayken geçirmiş olduğu sıkıntılar, artı Odayla yapmış olduğu işbirliğinden sonraki elde etmiş olduğu yer, şu anda dernek üyesi olmak isteyip de belirlediğimiz kriterler sonucunda "sen bu derneğe üye olmaya layık mısın" diyebildiğimiz bir konuma geldik. Tabii bu konuma gelirken bu süreç kolay geçilmedi. Derneğin etik standartlarını taşıyabilen kişileri bünyemize almak istiyoruz. Tabii bundaki en büyük başarı da, derneği bu kadar kıymetli hale getiren unsurlardan birisi de geçirmiş olduğumuz, ikincisini yapıp bitirdiğimiz, şu anda üçüncüsünün çalışmalarına başladığımız HİPKON, Hidrolik- Pnömatik Kongresi.

Burada söylemek istediğim esas nokta şu olacak: Diğer dernek yöneticisi arkadaşlarımıza, Oda ne iş yapıyor? Biz Odadan o kadar iyi yaklaşımlar gördük ki, Oda bize o kadar iyi imkânlar sağladı ki, size çok basit bir örnek vermek istiyorum: Daha önce birbirinin gölgesine kurşun atan firmalar, şu anda can ciğer kuzu sarması. Bunu sağlayan en önemli unsur, tamamen bu kongrenin getirmiş olduğu birliktelik oldu; çünkü orada ticari amaçlar bir tarafa atıldı, sadece bilgi ortaya konuldu ve bu bilgidен elde edilecek ülke yararına neler olabileceği tartışılmaya başlandı. Bunu sağlayan kim oldu; bunu sağlayan Oda oldu. Odanın bu katkısı olmasaydı, biz bu birlikteliği mümkün değil sağlayamazdık, AKDER de bugünkü konumuna gelemezdi. O bakımdan diğer dernek yöneticilerine buradan tavsiyem şu: Kusura bakmayın, tavsiye niteliğinde olacaktır; çünkü biz bunu yaşadık, bu tecrübeyi elde ettik. Odayla sıkı bir ilişki içine girmelerinde büyük fayda görüyorum. Odanın bu platformu yaratması, hakikaten daha profesyonelce. Dernekler bunu tek başına yapamıyor, bu sesi duyuramıyor, üniversiteyle işbirliğini sağlayamıyor, artı kamu bu işten bihaber oluyor; fakat Oda işin içine girdiği zaman, her şey daha değişik, atmosfer daha farklı, hareketler daha dinamik olmaya başlıyor.

Odanın bu aktivitesini, bu başarısını elde edip, bunun avantajlarını yaşayan bir üye olarak yapılan bu toplantının neticesinde eminim çok daha iyi şeylerin çıktığını ileriki bir tarihte tekrar konuşabileceğiz inşallah.

Derneğimizin Odayla yapmış olduğu başarılı kongrenin arkasından, hemen bir misyon ortaya çıktı. Şimdi hepimizin derdi eğitim. Peki, üniversitelerden neler bekliyoruz, üniversitelerden neler elde edebileceğiz, ne yapabiliriz? Üniversitelerle hiçbir şey yapamayız; çünkü devlet üniversitelere para aktarmıyor ve olanakları da zaten son derece kısıtlı. Ne laboratuvar kurma imkânları var, ne gerekli eğitimi sağlama imkânları var, herhangi bir katkıyı da koyma imkânları yok. Biz dernek olarak bir çalışma yaptık, şu anda da derneğimizin desteğiyle -Sayın Yöneticisi de burada- masalarınızda bir dergi göreceksiniz. O derginin hemen 2'nci sayfasında NFPC başlığı altında İngiltere'de

sektördeki mühendisleri eğitip, onlara iş bulma imkânı sağlayabilecek düzeyde bilgileri aktarabilen bir merkezin yapısını görüyorsunuz. Burada önünüze çok ciddi bir rakam çıkıyor; İngiltere'de bu yapı, 2 milyon sterlin, daha sonradan ekipmanların tamamlanması için de 1 milyon sterlin. Sakın "AKDER olarak ne kadar çok para kazanıyorsunuz" demeyin. Bizim hedefimiz, böyle bir derneği Türkiye'de yapmak.

Odadan beklentilere gelince, bizim yapmış olduğumuz araştırmalarda bu finansmanın birçok bölümünü yurtdışından çok rahat sağlayabileceğimizi gördük, bu işe soyunmamızın da en büyük nedenlerinden birisi oldu. Odadan beklentilerimizin içinde, AKDER adına söylüyorum, AKDER adına mevcut yurtdışından gelen çok ciddi imkânlar var, gerek parasal, gerek maddi, gerek manevi. Bunların bir organizasyon halinde diğer dernekler tarafından da ele geçirilmesi; sonuçta bu eğitim olacaktır, o eğitimden mühendislerimiz yararlanacaktır. Mühendislerimizin almış olduğu bu eğitimler, sonuçta ustalarımıza, çıraklarımıza, bütün iş dünyasına hep kazanç olarak geri gelecektir.

Herhangi bir şekilde bir çalışmanın AR-GE'sini yapabilmek çok pahalı bir iş. Üniversitelerde herhangi bir işi götürdüğünüz zaman, "bana bunun altyapısını oluşturun, ben size bunu araştırırım" gibi bir cevap geliyor. Bunun altyapısını oluşturmak, zaten küçük KOBİ'lerde hemen hemen imkânsız. O parası olsa, zaten o yatırımı yapacak, o mühendisi çalıştırma imkânını bulacak. Bu yüzden böyle bir yapının kurulmasında biz derneğimiz olarak düşündük, son derece faydalı olacağına inanıyoruz ve böyle bir çalışmanın içine girdik, inşallah önümüzdeki yıllarda böyle bir eğitim merkezini bitirmiş, açmış olacağız ve tahmin ediyorum, okuldan mezun olmuş yeni gençlerimizi tamamen buralarda eğitip bir diploma vasıtasıyla çok rahat iş bulma imkânlarını sağlayacağımızı tahmin ediyorum.

İzmir Kongresinin getirmiş olduğu ikinci bir avantaj var: Biraz önce bahsettiğim gibi, daha önceden bir rekabet ortamı, bu rekabet ortamının içinde ne oluyor, ne bitiyor, birtakım şeyleri göremiyorduk. Orada kongre esnasında o kadar güzel sorular sorulmaya başlandı ki, bu sorulardan bütün firma sahipleri, bütün derneğin üyeleri olan kişiler, kendi kendine notlar çıkarmaya başladılar. Notlar nedir; mühendis. Şimdi herkesin kafasında aynı soru var. Az önce Makina İmalatçıları Birliği Genel Sekreteri de aynı şeyi söyledi, birçok firma mühendis çalıştırmıyor. Çalıştırmamasının nedeni, işten anlamaması. Yani bir mühendis hem o kadar eğitimi alıyor, hem arkasından da işten anlamıyor. Demek ki siz özel bir eğitim vermek zorundasınız ki, işten anlasın. Bu özel eğitimi vermenin de tek yolu, Oda artı derneklerin birbiriyle dayanışması.

Ben Odaya şu motivasyonu yapmayı canı gönülden istiyorum: Biz Odadan gereken bütün desteği gördük, derneğim adına çok teşekkür ediyorum ve bundan sonra göreceğimize de inanıyorum ve çok daha iyi şeyleri yapacağımızı da tahmin ediyorum.

Teşekkür ederim.

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(Oturum Başkanı)

Sayın Suat Demirel'e teşekkür ediyoruz.

Söz sırası Türkiye Jeotermal Derneğinden Prof. Dr. Toros Özbek'te.

Buyurun Hocam.

Dr. TOROS ÖZBEK

(Türkiye Jeotermal Derneği Başkan Yardımcısı)

Sayın Başkan, saygıdeğer izleyiciler; bir şeyi düzeltmek istiyorum: Ben profesör değilim, doktorum. Eksik olmasınlar, o ünvanı layık görmüşler, teşekkür ederim.

Efendim, ben Türkiye Jeotermal Derneği Başkan Yardımcısıyım. Başkanımız Ankara dışında olduğu için katılmadı, özür diledi. Kendisi, makina mühendisidir ve Odanın da üyesidir ve uygulamalarda Türkiye dışında ödül almış projelere sahip bir uygulamacıdır. Ben de aşağı yukarı 42 yıllık kamu hizmetim içerisinde 38 yıl bu meslekte görev yaptım, jeoloji mühendisiyim. Dolayısıyla Türkiye'deki jeotermal çalışmaları aşağı yukarı 1965'ten beri takip eden, içinde olan bir kişiyim; hepsi elimizde doğdu, elimizde büyüdüler, belli noktaya geldiler. Dolayısıyla birtakım fikirleri arz ederken, benimle olan ilişkiyi kurmada herhalde daha kolay olur diye düşünüyorum.

Bildiğiniz gibi, jeotermal enerji, arzın doğal ısı, yenilenebilen bir enerji türü, tabii beslenmeden fazla üretim yapmadığınız takdirde tükenmeyen bir enerji türü; dünyada yeşil enerji olarak adlandırılan, temiz, çevre dostu, ucuz bir enerji. Dünyada uygulamalar açısından 1800'lerden itibaren kullanımı var. En gelişmiş olarak Reykjavik'te 40 km taşımaya şehrin bütün konutları, yolları, havaalanı bu enerjiyle ısıtılmakta. Dolayısıyla Amerika, Almanya, Çin, Japonya gibi dünyanın pek çok ülkesinde bu tür potansiyel yeterince değerlendirilmektedir. Türkiye'ye gelince, Türkiye'ninde büyük bir potansiyeli var; çünkü biz bir önemli jeotermal kuşak üzerindeyiz. Dolayısıyla toplam potansiyeli 31 bin 500 megavat termal olan bir enerji potansiyeline sahibiz. Isıtmaya yönelik 72 jeotermal sahamız var, 5 tane de elektrik üretimine yönelik uygun sahamız var. Bugün Türkiye'de elektrik üretimi olarak sadece bir pilot tesis var, Buharkent'te, MTA tarafından deneme amaçlı başlatıldı, işte 15 megavat gücünde bir sistem olarak devam etmekte.

Türkiye'nin potansiyelinin yüzde 90'ı ısıtmaya yönelik. Dolayısıyla jeotermal enerjinin kullanım alanları, elektrik üretimi, ısıtma-soğutma, endüstriyel uygulamalar, mineral eldesi ve son ayağı olarak da sağlık ve termal turizm kapsamında değerlendirme şansına sahip. Biliyorsunuz, jeotermal su, yeraltında arzın doğasıyla ısınıp çeşitli kayalardan geçerek eritikleri mineralleri ve magmayla olan ilişkisinden dolayı da beraberinde getirdiği gazları içinde eriyik olarak yüzeye taşırlar. Dolayısıyla pek çok alanda kullanma şansını oluştururlar. Bu gaz ve mineral içeriği, endikasyon özelliği gösterdiği için, ısı enerjisinin dışında, sağlık açısından da değerlendirme imkânı olmaktadır.

Türkiye'de bu kaynağın kullanım hakkı devlete aittir, yani arzın mülkiyetine tabi değildir. Dolayısıyla umumun menfaatine uygun olarak bunun devlet adına kullanım hakkı il özel idarelerine verilmiştir. Dolayısıyla kaynaklar kamunun olduğuna göre, müşteri sektörde kamu olarak görünmektedir. Dolayısıyla sektörün yer alacağı yatırımlarda kamuyla devamlı muhatap olmak durumundasınız. Bu konuda Türkiye'de henüz uygulamaya yönelik uygun bir yasa yok, yönetmelikler yok. Ancak Maden Kanununda zamanında yer alması, sonra Maden Kanununun dışında bırakılması nedeniyle, 6977 sayılı Yasanın 5 inci maddesine göre il özel idareleri bunu yürütmekte. Diğer taraftan da 927 sayılı Yasayla bu haklar devam etmektedir. Bu yıl Maden Kanununa ek bir madde eklenmek suretiyle, bu uygulamaların Maden İşleri Genel Müdürlüğü kontrolünde yapılması hususu getirildi. Ancak bu uygulama ek madde olarak Maden Kanununa eklenmesi esnasında, ilgili yasa maddelerinin kaldırılması yapılmadan gerçekleştirildiği için, bu da var olan yetki kargaşasını bir miktar daha arttırmış bulunmaktadır. Bugün Türkiye'de ısıtmaya yönelik aşağı yukarı 12 noktada uygulama var, önemli birkaç yerde 10 bin konuta erişmiş merkezi şehir ısıtması yapılmakta. Bunların içerisinde İzmir Balçova, Narlıdere, Afyon, Kızılcacahamam, 58 dereceyle Kırşehir, yanlış hatırlamıyorsam 3 bin-3 bin 500 konut civarında. Dolayısıyla ihtiyaca göre bu uygulamalar gün geçtikçe artmaktadır.

Yasal yetki kamuda olduğuna göre, bu tür yatırımları il özel idareleriyle belediyelerin kurmuş olduğu şirketler yapmaktadır. Dolayısıyla halkın katılımıyla kurulan bu şirketlerde yatırımın büyük bir miktarı halkın katılımıyla karşılanmakta. Zaten yatırımın büyük bir kısmı, yüzde 40 civarı altyapı, yani taşımayla ilgili boru sistemi maliyeti yaratmakta. Dolayısıyla bu tür organizasyonu yapan kamu şirketleri, doğru proje, fizibilite proje ve uygulama yapıldığı takdirde, fizibl olan birtakım uygulamaları yaratabilmektedirler.

Sonuç olarak Türkiye'de bu konuyla ilgili son sözü söyleyecek bir kurum olmadığı için, yapılan çalışmaları denetleme, kontrol, kullanılan ekipman, malzemenin standardını oluşturacak bir aktivite de yeterli bir şekilde ortaya çıkmamıştır. Ben birkaç kanun taslağı hazırladım, 10 senedir de bunun üzerinde çalışıyoruz. Ancak son uygulamadan sonra İçişleri Bakanlığı, bir Jeotermal Yasası Taslağı hazırlama çabası içerisinde. Dolayısıyla talebin karşısında bir kurumsal yetkili fonksiyonun olması için çalışmalar devam etmektedir.

Derneğimiz, 12 yıl önce kurulmuş olup, tamamen bilimsel üyelerden, teknik üyelerden, yani bu sektörde çalışmakta olan ve çalışmış olan kişilerden oluşmaktadır. Dolayısıyla amacımız, dünyadaki jeotermal uygulamalarını takip etmek, gelişen teknolojiyi, birtakım özellikleri Türkiye'ye aktarmak, Türkiye'ye yatırımı düşünen veyahut da yapılması gereken konularda ilgilileri uyarmak, yönlendirmek, bilgilendirmek, bilgi akışını sağlamak amacıyla 12 yıldır çalışma yapmaktayız. Türkiye adını aşağı yukarı 8 yıl evvel aldık. Şimdi kamu niteliğinde hizmet yapan bir dernek için, o noktaya gelmek için çalışmalarımız devam etmekte. Dolayısıyla kamuyla beraber çalışan sektör, birkaç firmadan oluşmaktadır. Sizler gibi spesifik bir çalışma yapan bir sektör ortada yok,

devamlı kendi içerisinde boğuşan, fizibilite-proje yapan, boru satan ve diğer ekipmanları yapan veya satan firmalar arasında farklı rekabet devam etmektedir.

Derneğimiz de bu çalışma içerisinde yatırımları arttırabilmek, katkı sağlamak için çaba göstermekte. Biliyorsunuz, yetkili kamu kurumları olduğu için, kamu kurumlarında, özellikle il idareleri ve belediyelerde belediye başkanları, valiler çok sık değiştiği için, fikirlerde de değişmeler süratle olmakta. Dolayısıyla dernek, sonsuz bir çalışma içerisinde konuyu bir noktaya getiriyor, ekip değiştiği zaman tekrar sıfırdan başlamak suretiyle bu kamu kuruluşlarını bilgilendirme amacıyla çalışmalarına devam etmektedir.

Odayla ilgili olarak ilişkilerimiz uzun süredir devam etmekte. Odanın yapmış olduğu organizasyonlarda sunum, tebliğ vermek suretiyle katılımlarımız devam etmektedir. Bu dünyayla ilişkili olarak faaliyetleri daha da geliştirmek amacıyla, biliyorsunuz Dünya Jeotermal Birliğine dernek olarak üyeyiz. Dünyada her 5 senede bir jeotermal kongresi yapılmakta. Bundan evvelki ilk toplantı Amerika'daydı, 2000'de Japonya'da oldu. 2005'te de Türkiye'de yapılması için dünya kuruluşlarını ikna ettik, 2005 yılında Antalya'da derneğimizin aracılığıyla Dünya Jeotermal Kongresi yapılacak. Kamu kurumları da bu konuyu destekleyerek bize fondan yardımcı oldular. Dolayısıyla bugüne kadar Dünya Jeotermal Birliği üyelerinden 1200 civarında tebliğ geldi, 3 bin üzerinde katılımcı olduğunu tahmin etmekteyiz. Kamu kurumlarından da Türkiye'den aşağı yukarı 700 kişi civarında bir katılım olacak zannediyorum. Organizasyonunun aşağı yukarı son noktalarına yaklaştık. Dolayısıyla bu sayıda bir organizasyonu yapmak oldukça uğraştırıcı bir konu. Bu konuda Sayın Başkana tekrar yinelemek istiyorum; Odaya yazı yazdık, Organizasyon Komitesinde görev almak, bize katkı sağlamak, Odayla ilişkiyi sağlamak için bir üye istemiştik, bir cevap gelmedi. O konuda yardımcı olurlarsa seviniriz.

Biliyorsunuz, Türkiye'de jeotermalde yapılan projelerde dünya uygulamalarından farklı birtakım çalışmalar var. Türkiye'de jeotermalin entegre uygulaması şeklinde uygun bir altyapı var. Biliyorsunuz, Buharkent'te buhardan elektrik eldesi yapılıyor. Bu buharın içerisindeki karbondioksit de alınmak suretiyle bir kurumumuz karbondioksit fabrikası kurdu, Türkiye'nin karbondioksit ihtiyacının büyük kısmı oradan sağlanıyor. İşte bu kolanın içerisinde bulunan karbondioksiti oradan sağlıyoruz. Onun yanı sıra elektrik elde ediliyor. Elektrik üretiminden çıkan akışkan ısıtmada kullanılabilir. Daha da soğuyan, 36-38 derece sıcaklığına düşen, mineral, gaz, tuz içeren akışkan, sağlık turizminde kullanılabilir. Bunun alt sıcaklıklarında da seracılıkta, balık üretiminde kullanma şansı olmaktadır.

Bu tür projeler Türkiye'de hazırlanmaya ve uygulanmaya başladı. Dolayısıyla entegre uygulama olarak Türkiye, dünya jeotermal platformunda dikkat çeken bir ülke haline geldi. Bugün doğrudan uygulamada dünyada 5 inci ülkeyiz, potansiyel olarak da 7 nci ülke olarak görünmekteyiz. Dolayısıyla Türkiye, yerinde kullanılan veyahut da yerinde kullanılması zorunlu olan bu enerji türünü maalesef yeterince değerlendirememekte. Bugün yüzde 3-4 potansiyelde bir uygulamamız var, Türkiye'de şu anda 66 bin konut

civarında merkezi ısıtma, şehir ısıtması yapılıyor, 190 civarında kaplıcamız var. Potansiyel olarak 1 milyon evi doğrudan ısıtma şansımız var. Potansiyel 5 milyon konut, ama reel olarak 1 milyon konutu doğrudan ısıtma şansımız var.

Türkiye'de yaklaşık 1 milyon termal yatak oluşturma şansımız var. Biliyorsunuz, turizm, ülke ekonomisinde lokomotif bir güç olan sektör olarak gündemde. Sağlık ve termal turizmde, turizmin çeşitlendirilmesi, turizm olayının 12 ay devam etmesini sağlamada lokomotif bir turizm çeşidi olarak ortaya çıkmaktadır. Bugün dünya ülkelerinde; Fransa'da, Almanya'da, hatta Rusya'da sağlık ve termal turizm konusunda büyük yatırımlar, büyük tesisler var. Amerika buna inanmıyordu; fakat son yıllarda Amerika'da da aşağı yukarı 65 bin yatak kapasitesinde bu anlamda tesisler kurulmaya başlandı. O bakımdan Türkiye'de deniz kenarında, ormanlık bölgelerde, iç bölgelerde, değişik alanlarda sıcak su kaynaklarımız olması nedeniyle, bu tür tesisleri kurma, değerlendirme şansımız var.

Ancak bu enerjiyi yerinde kullanmamız gerekiyor, yani çıktığı yerde, bulunduğu yerde, taşıma ekonomik boyutlar içerisinde belli mesafelere göre yapılması mümkün. Afyon'da 20 km taşımayla merkezi şehir ısıtması yapılıyor, Sandıklı'da 10 km civarında, Simav'da 5 km civarında. Mesela Simav'da 5 km'de izolasyonlu paket borularla 0.2 derece ısı kaybıyla akışkanı taşımak mümkün olabilmektedir. Dolayısıyla Türkiye, artık know-how'a, realiteye ihtiyacı yok, akla da ihtiyacı yok, Türk mühendisleri her türlü uygulamayı yapacak kapasitede; bizim paraya ihtiyacımız var, finansa, teşvike ihtiyacımız var. Dolayısıyla diğer alternatif enerji çeşitleri içerisinde Türkiye'de realize olabilecek, yerine kullanılacak olan önemli bir enerji türü. Biliyorsunuz, rüzgâr ve güneş enerjisini bugün, şu termalin boyutlarında gündeme getirmek için epey zaman geçmesi gerekecek.

Tabii jeotermal enerjinin diğer enerji türleriyle ilgili mukayese yapıldığında, kW/h başına maliyeti 2-2,5 sentle 4 sent arasında değişmekte. Dolayısıyla ucuz enerji olarak görüldüğü için, bulunduğu yerde kullanılması gerekmekte ve bunun da devlet tarafından teşvik edilmesi gerekmektedir. Yani bir yerde bir jeotermal potansiyel varsa, öncelikle kendi öz malımızı kullanma şansı ve şartı yaratmak durumundayız. Tabii bu uygulamalarda biraz evvel bahsettiğim gibi, rezervuarın beslenmesinden fazla üretim yapılmaması, üretilen, kullanılmayan jeotermal suyun reenjeksiyonuyla tekrar rezervuarın beslenerek denge haline getirilmesi şartı da söz konusu olmaktadır.

Odamızın bu organizasyonu için kendilerine teşekkür ediyorum; bizleri davet ettiği için ve diğer sektördeki arkadaşlarla, derneklerle tanışma fırsatını sağladığı için, teşekkürlerimizi tekrar az ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(Oturum Başkanı)

Sayın Özbek'e bilgi veren konuşması için teşekkür ederiz, evet yüzde 3'ü kullanılıyor. Enerji sektörü kendi sektörüm olduğu için ben de birkaç şey söylemek istiyorum:

Biz yemek arasında da Toros Beyle konuştuk; bu konuda ulusal düzenleyici bir mevzuat yok, ulusal düzenleyici bir kurum yok, yani il özel idareleri kendi inisiyatifleriyle yapıyorlar. Odamızın yeni ve yenilenebilir enerji kaynakları konusunda İnternet sitesinde yayınladığı görüşlerde, biz jeotermal enerjiye değinmiştik, ama bu konuşma benim de ufkumu hakikaten açtı. Bir an önce ulusal düzenleyici bir mevzuat ve kurumun oluşturulması konusunda Oda ilgili platformlara da görüş iletebilir. Yine bu sene yapılacak, Odamızca düzenlenecek Yeni ve Yenilenebilir Enerji Kaynakları Kongresinde de bu jeotermal konusu ele alınmak zorunda. Dünya Enerji Kongresi Türkiye Milli Komitesinin Eylül 2003'te düzenlediği etkinliğe Odamız jeotermal enerji konusunda bir sunuş yapmıştı. İzmir Şubesinin bu konuda çalışmaları var, Tesisat Kongresi kapsamında jeotermal konulu kurs da düzenlenmişti, ama demek ki daha yapacağımız çok iş var. Tekrar teşekkür ediyorum.

Söz sırası başka bir hocamızda, Prof. Dr. Mehmet Atılgan, Makina Mühendisleri Odası Denizli Şube Başkanı.

Buyurun Hocam.

Prof. Dr. MEHMET ATILGAN

(Makina Mühendisleri Odası Denizli Şube Yönetim Kurulu Başkanı)

Sayın Divan Başkanı, değerli başkanlar, sektörün değerli temsilcileri; geçen hafta 2 toplantı için buradaydım, bu hafta da önemli bir konu. Konuşmak istemiyordum, ama Başkan yine ısrar etti, birkaç kelime edeceğim burada.

Değerli arkadaşlar; bugünkü toplantının ilk ayağı İstanbul'da yapılmıştı. Tabii bugün katılım daha geniş, ama çok dağınık bir sektörel topluluk var burada. Biz zaten bu toplantının ayrı sektörler bazında yapılmasını da önermiştik. Asansörcülerin problemleri, diğer sektörlerle belki ilgili olmayabilir. O zaman bu sektörler arasında kaynaşma, daha iyi olur düşüncesindeyim, bunu burada belirtmek istiyorum. Yani bu toplantıların sektörler bazında yapılmasının daha uygun olacağı düşüncesindeyim.

Konuşmacıların söylemleri arasında bir konu dile getirildi; "inşaat mühendisi, mimar, makina, elektrik mühendisleri arasında bir işbirliği yok; proje başka türlü, uygulama başka türlü oluyor" denildi. Doğrudur; fakat Denizli'de yapı denetimi olduğu için ve gerçekten sevinerek bunu söylüyorum, yapı denetim derneklerinden bize teklif olarak getirildi. Belki de bize herhangi bir şekilde, yani odalara yapılan projeleri tasdik ettirmeden de bu işi yapabilirlerdi, belediyeler "evet, Odaya uğramanıza gerek yoktu" diyebilirdi. Ancak sevindirici olan taraf şudur ki, yapı denetim temsilcileri, dernekleri geldiler, "bu iş böyle olmuyor, işin başından sonuna kadar beraber çalışalım" dediler ve Denizli'de şu anda bu şekilde sürdürülüyor.

TSE'den söz edildi; maalesef TSE, bugün makina mühendisliği olsun, diğer konular olsun, Avrupa Birliğinin talepleri doğrultusunda bizim istediklerimize cevap verecek herhangi bir TSE belgesini hazırlayacak durumda olmadığı kanaatindeyim.

Ara eleman meselesi önemli bir konu, gerçekten bu sektörlerin en can alıcı bir noktası. Burada meslek liselerinden, sanat okullarından bahsedildi. Onun bir adım ötesi, üniversitelerdeki meslek yüksekokulları. Bu okullardan mezun olanlar, bu amaca uygun olarak yetişmiyor arkadaşlar; ne altyapıları buna uygun, ne de bu konuda ders gören insanlar, bu ara adam yetiştirecek şekilde yetiştirilmiş. Yani bunların doğru dürüst laboratuvarı yok, onlara yönelik kitap yok. Dolayısıyla bunlardan pek fazla bir şey beklemem lazım. Maalesef sokakta öğrenci kalmamasın diye, sanat okullarından mezun olanlar sınavsız alındı. Bunların kaliteleri ve öğrenim düzeyleri hakkında çok fazla sevindirici bir olay olmadığını söyleyebilirim.

Bir diğer konu, öğrencilerin stajlarıyla ilgili. Daha önce de bahsetmiştik, sektör temsilcilerinden özellikle ricamız; biz aracılık yapıyoruz, çok fazla öğrencimiz var, bu öğrencilere lütfen staj yeri versinler. Yani öğrencilerin yetişmesinde bu staj yerleri hakikaten bir laboratuvardır, gerçek staj yaptırınlar, naylon staj lütfen yaptırmasınlar. Bu sektör temsilcilerinden yegane taleplerimizden birisidir.

Bir de öğrencilerin daha iyi yetişmesi için teşvik edici, ödüllü yarışmalar yapılsın. Bunlar gerçekten araştırmaya, o konuda birtakım bilgi peşine düşmeye yönelik ki, bu etkinliklerin öğrencilerimizin de burada bilgi dağarcıklarını daha üretken bir hale sokacakları kanaatindeyim.

Değerli arkadaşlar; enerji konusuna değinildi, etraflı bir şekilde bu konuya girmeyeceğim, ama şunu söyleyeyim: Doğalgazın 35 misli bir kullanım alanına gitmesi, acaba doğalgazdaki bu tırmanışın fizibilitesi yapılmış mıdır, yapılmamış mıdır, bu tartışılacak bir olaydır. Herkes, keseri kendinden taraf alıp, bu konuları o şekilde işlemeye çalışıyorlar. Halbuki ülkemizde barajlardan sular taşarken, yapılan termik santraller çalıştırılmazken, dışarıya döviz ödeyerek bu kadar doğalgaz santrallerine bağımlı olmamız doğru mudur, bu da tartışılması gereken bir husustur.

Katma değer konusu, bu da önemli bir konu. Acaba imalat sanayiinde imal ettiğimiz malların ne kadar katma değer getiriyor? Otomotiv endüstrisini ele alalım; bugün ihraç ettiğimiz ürünler içerisinde ancak yüzde 17'si yerli, diğer tarafı ithal edilmiş. Yani falan devletin imal ettiği bir parçayı burada kullanarak tekrar geriye gönderiyoruz. Bunu da ben söylemiyorum, kendileri söylüyorlar; bizim yerli imalatta kullandığımız parça yüzde 17'dir, diğerlerinin hepsi dışarıdan geliyor.

Değerli arkadaşlar; Oda-sanayi ilişkilerinde, Odanın bu konuda üniversite-sanayi arasında katalizör vazifesi görmesi gerektiği kanaatindeyim, staj olur, başka türlü olur. O açıdan Odanın üzerine düşen görevi fazlasıyla yerine getirdiği düşüncesindeyim; çünkü bugünkü toplantı ve bundan önceki yapılan toplantılar, Oda açısından baktığımızda, -gerçekten ben Oda mensubu olarak bunu söylüyorum- gururla bunu söylememiz gerekir. Yani yöneticilerimiz, idarecilerimiz, bu konuda ellerinden geleni yapıyor. Ancak sanayi, üniversite bu işe hazır mı, değil mi, bu da çok önemli. Maalesef sanayi, üniversiteyi tam kabullenmiş değil. Bunu İstanbul için söylemiyorum, İstanbul'da belki bu daha iyi, ama diğer şehirlerde maalesef mühendisler yahut da üretken olan

üniversiteler, sanayinin problemlerine vakıf değiller. Dolayısıyla uygulamalı veya buna benzer, onların problemlerini çözücü bir yaklaşım içerisine maalesef giremiyorlar.

Suat Beyin söylediği -belki yanlış anladım- husus, eğitim ve belgeleme meselesi. O konuyu eğer yanlış anladıysam lütfen düzeltsin.

Arkadaşlar; belge ve diploma verme gibi hususlar birçok kurum tarafından yapılmaya kalkılırsa, bu bir kargaşaya neden olur. Suat Bey, Oda ile çok yakın bir birliktelik olduğundan bahsetti, çok güzel, sonuna kadar dinledim, çok güzel şeyler söyledi, ama bu belge hususunu ben tam kavramış değilim. Yani biz bir yarı resmi kuruluşuz, verdiğimiz belge kurs belgesidir, ama bir başka kurum bizim dışımızda böyle bir belge vermeye kalkarsa, bu kargaşanın önünü alamayız. Bilemiyorum, belki de ben yanlış anlamış olabilirim.

Değerli arkadaşlar; bir konuyu da burada söyleyeyim, biraz önce bahsedildi: Bu enerji kullanımları ve sahipliği hakkında, mesela rüzgâr, jeotermal enerji hakkında devletin bir politikası, bir kanunu, bir yasası yok. Herkes bir firma bulmuş, jeotermal enerji için kuyu açıyor. Hatta bırakın jeotermali, bir derin kuyu açmak için -Devlet Su İşleri zannediyorum bununla ilgileniyor- iki kuyu arasında belirli bir mesafe olması lazım ki, diğer kuyu ondan zarar görmesin. Herkes kendine göre rüzgâr enerji santralleri kuruyor, öbürü bilmem ne kuruyor. Yalnız, orada bir olay var: Rüzgâr enerjisi projelerini durdurdular, onu söyleyeyim. "Bu doğru mudur, yanlış mıdır" meselesini tartışmayacağım, yanlıştır; çünkü bu nükleer enerji meselesi ortaya atılınca, Devlet Planlamadan 700 megavatlık hazır projeler durduruldu, Enerji Bakanı ağzıyla ve literatüre geçmiş bir olaydır. Bunun yapılmaması lazım; çünkü rüzgâr enerjisi, jeotermal, bunlar milli kaynaklardır, dışarıdan döviz vererek aldığımız kaynaklar değildir. Dolayısıyla noksan olan taraf nedir? Örneğin, rüzgâr enerjisinde kullanılan makina yapımıyla ilgili aktivitemiz var mı? Yok, bunun yapılması lazım. Bu konuda imalatçı sanayilerin, bununla ilgilenen kişilerin bunları imal etmesi lazım. Başka türlü biz dışarıdan alet edevat alırsız, yalnız enerji üretmek için bunu kullanırsız; bunlar artık geçilmesi, aşılması gereken konular.

Değerli arkadaşlar; son olarak sizi 11-14 Mayıs'ta Denizli'de 2 ncisini yapacağımız Bakım Teknolojileri Kongre ve Sergisine davet ediyoruz. Biz ilk defa yaptığımızda, başarılı olup olmayacağımız hususunda burada çok mütereddittik. Gelen kişiler, katılan kişiler ve bunu duyup da gelmeyenler, neden duyurulmadığı hususunda bize çok tenkitler getirdiler. Bu, biraz önce bu konuda uzman bir arkadaş tarafından dile getirildi. Dolayısıyla burada öğrenilecek çok şeyler var. "Efendim, biz işletme körüyoruz" diyen sektörler var. İşletme körlüğü meselesini biliyorsunuz; bir fabrikada sular akar, patlak kazan çalıştırılır, rulmanlar patlamıştır ve çalışmaya devam eder. Biliyorsunuz, bir zamanlar "Renault bir aylık servise girdi" veya "falanca sektör bir aylık üretimini durdurdu", bunlar laf edilirdi. İşte bakım teknolojilerinde artık böyle bir şeye yer yok. Onun için ömrü biten bir parça, belirli bir çalışma ömründen sonra değiştirilmek durumunda. O fabrika durmaz, çalışır, yeter ki bakım teknolojileri iyi uygulanmış olsun.

Çok teşekkür ediyorum, iyi bir toplantı olduğu kanaatindeyim.

OĞUZ TÜRKYILMAZ*(Oturum Başkanı)*

Mehmet Atılğan Hocamıza çok teşekkür ediyoruz; her toplantı sağ olsun bizleri kırmaz, diğerleri görüşlerini bizimle paylaşır.

Buyurun.

SUAT DEMİRER*(AKDER-Akışkan Gücü Derneği Temsilcisi)*

Sayın Hocam; teşekkür ederim, çok güzel bir noktaya değindiniz. Sözümün başında da ben aynı şeyi belirttim, etle tırnağı birbirinden ayırt etmedim, Oda'yla derneğimizin işbirliğinin mükemmelliğinden bahsettim. Burada asla ve asla Oda'yı dışlamak gibi, Oda'dan ayrı bir birimmiş gibi düşünmüyoruz bile. Oda ile biz zaten kardeşiz, daha da iyi kardeş olacağımıza inanıyorum. Yani bu belge Oda tarafından verilecektir, ama bunun altyapısı bu işin uzmanları tarafından hazırlanacaktır.

Teşekkür ederim.

OĞUZ TÜRKYILMAZ*(Oturum Başkanı)*

Açıklamanız için teşekkür ediyorum. Söz sırası Odamız Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Atilla Çınar arkadaşımızda.

Buyurun.

ATILLA ÇINAR*(Makina Mühendisleri Odası Ankara Şube Yönetim Kurulu Başkan Vekili)*

Sayın Başkan, değerli konuklar; Şube Başkanımız Kahraman Albayrak toplantının sabahki bölümüne katıldı, öğleden sonra bir mazereti nedeniyle aramızdan ayrılmak durumunda kaldı.

Ben burada kısaca birçok sektörün ortak konusu olan ürünlerin uygunluk değerlendirmesi ve CE işaretlemesi konusunda Şube olarak bugüne kadar neler yaptık, bugün bulunduğumuz yer neresidir ve bu süreçte bazı sektör dernekleriyle ne tür ortak çalışmalar yürüttük ve bunun bize yararı, gelecekte önümüzü açması açısından da önemli olacağını düşündüğüm için bunlara değineceğim.

2001 yılında hepimizin malumu olan 4700 sayılı Yasanın çıkmasıyla birlikte, biz Makina Mühendisleri Oda'sında bunu yorumladığımızda, bunun son derece önemli olduğunu ve birçok ürün grubunu çok yakından ilgilendirdiğini; bu yasanın getireceği sorunları halledemezsek, bununla baş edemezsek üreticilerimizin, tasarımcılarımızın, sonuçta mühendislerin çok zor durumda kalacağını öngördük ve bu konuda mutlaka

çalışmamız gerektiğini bir program çerçevesinde önümüze koyduk. 21 direktifin 6 tanesi, özellikle bizim meslek alanımızla ilgili olduğu için, -makina, asansör, sıcak su kazanları, gaz yakan cihazlar, basit basınçlı kaplar ve basınçlı ekipmanlar- bu direktifleri Odanın çalışma programı içerisine aldık. Makina Mühendisleri Odası Ankara Şubesi olarak bizler de makina konusunu ele aldık.

Odanın o dönemde bu konularla ilgili önüne koyduğu misyon neydi; 3 aşamadan oluşuyordu: Birincisi, özellikle ilgili şubeler, örneğin Ankara Şube makina konusunda bu direktifi -ki sonradan bize yönetmelik olarak çevrildi- iyi bilmek, iyi öğrenmek ve bunun getirilerini, götürülerini, yani bu konuya hâkim olmak durumunda dedik, birinci amacımız buydu.

İkincisi, öğrendikten sonra bunu öğretmek, hem kendi meslektaşlarımıza, hem de konuyla ilgili olan herkese öğretmek, buna yönelik olarak da "uygulama rehberi" adını verdiğimiz -biz Makinalarda CE İşaretlemesi Uygulama Rehberini yayınladık, diğer şubeler kendi konularıyla ilgili uygulama rehberlerini yayınladılar- bu rehberleri yayınlamak, dolayısıyla tasarımcıya ve imalatçıya yol göstermek.

Misyon içerisindeki üçüncü ana konu ise, onaylanmış kuruluş olmaktı. Bu da o zaman öngördüğümüz bir şeydi, yani "Makina Mühendisleri Odası Ankara Şubesi makinalarla ilgili onaylanmış kuruluş olmalı, İzmir Şube asansörle ilgili, Bursa Şube basınçlı ekipmanla ilgili, Adana Şube basınçlı kaplarla ilgili, İstanbul Şube de gaz yakan cihazlar ve sıcak su kazanlarıyla ilgili onaylanmış kuruluş olmalı" dedik. Açıkçası o yıllarda, yani 2000-2001 yıllarında onaylanmış kuruluş olmak biraz daha kolay ya da bize öyle anlatılıyordu. DTM temsilcileriyle görüştüğümüzde, Gümrük Birliği Sözleşmesinin bu konuda açık olduğunu ve Türkiye'den onaylanmış kuruluş olabileceğini söylemişlerdi, yani mevzuatın, Ortaklık Konseyi kararının buna müsait olduğunu söylemişlerdi. Ancak biz, mühendis sağduyumuzla ve deneyimimizle biraz konuyu tarttığımızda, bunun çok kolay olamayabileceğini, teknik olarak koşulları yerine getirsek bile, işin ticari boyutlarının bizim karşımıza bir engel olarak çıkabileceğini tahmin ediyorduk. Çünkü Avrupa Birliği içerisinde bizim makinayla ilgili bildiğim kadarıyla 200 civarında onaylanmış kuruluş; bütün diğer direktifleri düşünürsek, 1300'den daha fazla onaylanmış kuruluş var. Bu nedenle de Avrupa Birliğinin Türkiye'den onaylanmış kuruluş oluşumuna bir şekilde karşı çıkacağını tahmin ediyorduk.

Bugün geldiğimiz noktada, biz Ankara Şube olarak bu 3 adımlı misyonun ilk 2 adımını tamamladığımızı düşünüyoruz; bilgilendik, bilgilendirdik. Gerçekten Avrupa Birliğinin yaklaşık 50 yılda oluşturduğu bir mevzuatı 2-3 yıl gibi bir sürede kavramak, onun mantığını kavramak, bunun Türkiye'de nasıl uygulanabileceğini düşünmek, bunun yapısını oluşturmak, bayağı uzun bir süreçti. Ankara Şubedeki komisyon, bu konuda gerçekten çok başarılı çalışmalar yaptı, hâlâ da çalışmalarını sürdürüyor. Uygulama Rehberini çıkardık ve bu yıl içerisinde bunun ikinci baskısı çıkacak. İkinci baskı biraz daha gözden geçirilmiş ve genişletilmiş olarak çıkacak. Ama onaylanmış kuruluş olma konusunda Türkiye içerisindeki -Sayın Başkan da açık konuşmasında anlattı- süreci hemen hemen tamamladık, yani altyapımızı tamamladık; kalite el kitapları,

dokümantasyon tamamlandı, bu işi nasıl yapacağımızı anlatan her tür doküman hazırlandı, Sanayi Bakanlığına başvuruldu. Sanayi Bakanlığı, kendisi onaylanmış kuruluş değerlendirme yeterliliğine sahip olmadığı için, bu konuda TÜRKAK'tan destek istiyor, şu anda dosyalarımız TÜRKAK'ta. Ancak birkaç kuruluşun, TSE ve bildiğim kadarıyla Türk Loydu ve benzeri birkaç kuruluşun başvuruları Avrupa Birliğinden döndüğü için ya da kabul edilmediği için, onu düşünerek biraz daha beklemeye aldık.

Burada hemen şunu söyleyeceğim: Birçok sektör, onaylanmış kuruluş olma meselesinin son derece önemli olduğunu düşünüyor. Gerçekten de önemli, yani onaylanmış kuruluşlar, bu işi çok iyi bilen kuruluşlar, sonuçta onay veren kuruluşlar. Görüldüğü kadarıyla bu onaylanmış kuruluş atanması meselesini aşmak bizim elimizde değil, belki Türkiye Cumhuriyeti Devleti bile zor aşacak bunu, ama olana kadar, onaylanmış kuruluş olana kadar da yapılacak çok şey var. Yani onaylanmış kuruluş olup olmamasına odaklanmak yerine, gerçekten bu direktifleri iyi algılayıp, Avrupa Birliğindeki onaylanmış kuruluşa gidene kadarki süreçte de yapılacak çok şey var. Biz özellikle üreticilere ve meslektaşlarımıza bunu anlatmaya çalışıyoruz. Yani ürünlerin uygunluk değerlendirme sürecinde Türkiye'de hiç de küçümsenmeyecek bir laboratuvar altyapısı var, bilgi birikimi var. Dolayısıyla bunları bir araya getirip Avrupa'daki bir onaylanmış kuruluşa gidecekse de sadece onaylatmak için, yani bir teknik dosyanın büyük bir kısmını kendimizin hazırlayıp, buradaki teknik birikimimizle hazırlayıp sadece onaylatmak için gittiğimizde, çok daha az paranın Avrupa Birliğine transfer olacağını düşünüyoruz. Tabii Türkiye'de onaylanmış kuruluş olması için çok çaba göstermemiz gerekiyor, bunun için hep birlikte gerekenleri yapmamız gerekiyor, ama olmuyorsak ya da olamıyorsak da, yapılacak hiçbir şey yok demek değildir, yapılacak çok şey vardır.

Biz bu süreçte şunu da öğrendik: Günümüzün dünyasında bilgi en güçlü araç ve bu bilgiye erişmek de eskisinden daha kolay, yani birtakım yollarla bilgiye erişmek de daha kolay, hele ki bildiklerimizi bir araya getirirsek geometrik olarak artıyor. Biz başta Makina İmalatçıları Birliğiyle -Arslan Sanır özelinde özellikle, bizim CE Komisyonunun üyeliğini yaptı- birlikte bilgiyi paylaştık. Pompalarla ilgili konuları tartıştığımızda, POMSAD'la birlikte toplantılar yaptık, OSİAD'la toplantılar yaptık, KOSGEB'de toplantılar yaptık ve herkes bildiğini ortaya koyduğunda, gerçekten çok şey yapabileceğimizi gördük. Yani onaylanmış kuruluşun atanması, atanmaması ayrı bir şey, o artık bizim gücümüzle ilişkili değil, ama oraya gidene kadar da çok şey yapabileceğimizi gördük. Bu nedenle ben, sektörün bu saydığım kuruluşlarla yaptığımız işbirliğinin bize çok büyük yararı olduğunu, karşılıklı oturduğumuzda bilgiyi çok fazla çoğalttığımızı ve gerçekten hem mühendislik sağduyumuzla, hem de deneyimimizle ve karşılıklı güven içerisinde, önyargılardan arınmış olarak, çok iyi şeyler yapabileceğimizi gördük.

Ben Ankara Şubenin bu alanda bir noktaya geldiğine inanıyorum. Örneğin şu anda makinalarla ilgili -alanımız makinalar olduğu için- bir soru formumuz var, bunu İnternet'ten de yayınlıyoruz, faksla da gönderiyoruz. İnsanlar sorun yaşıyorlarsa, bunu

bize bildiriyorlar ve komisyon o soruyu inceliyor, yani o sorunun yanıtını aramaya çalışıyor, bulabileceği her yerden bulmaya çalışıyor ve o soruyu envanterine sokuyor. Avrupa Birliğinde de gördüğümüz kadarıyla işler böyle yürüyor, yani komisyona sorulan sorular, onla verilen yanıtlar o bilgiyi çoğaltıyor ve birikim oluşuyor. Bunun da yaptığımız iyi işlerden biri olduğunu düşünüyorum ve ben sektör dernekleriyle birlikte yapılan işlerin gerçekten mühendislik yaşamını daha kolaylaştıracağına, daha fazla destek olacağına inanıyorum.

Saygılar sunuyorum.

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(Oturum Başkanı)

Makina Mühendisleri Odası Ankara Şubesi Başkan Vekili Atilla Çınar'a teşekkür ediyoruz.

Dr. Veysel Yayan, Demir-Çelik Üreticileri Derneği Genel Sekreteri; buyurun efendim.

Dr. VEYSEL YAYAN

(DECUD-Demir-Çelik Üreticileri Derneği Genel Sekreteri)

Sayın Başkan, değerli misafirler; öncelikle böyle bir toplantı düzenlediği için, Makina Mühendisleri Odasına teşekkürlerimizi sunmak istiyorum.

Bizim derneğimiz, Türkiye'de yaklaşık 21 milyon ton ham çelik üretimi yapan demir-çelik sektörünü temsil ediyor. Üretici kuruluşların yaklaşık yüzde 90'ı doğrudan üyemiz, geri kalanlarla da çok yakın işbirliği içerisindeyiz.

Demir-çelik sektörümüz, son 4 yıl içerisinde çok hızlı bir gelişme gösterdi, dünya çelik üretiminde 17'nciyken 12'nci sıraya yükselmiş bulunuyoruz. Üretim hacmimiz de bu şekilde devam ederse, bu yılın sonunda veya önümüzdeki yılın başında 11'inci sıraya yerleşmemiz, Fransa'yı da geride bırakarak Avrupa'da 2'nci, dünyada 11'inci sıraya yerleşmemiz söz konusu olacak. Sektörümüzün bu duruma gelmesinde sektör kuruluşlarının teknolojik gelişmeleri yakından takip etme konusundaki gayretlerinin çok büyük rolü var. Sektörümüz, aynı zamanda yaklaşık ürettiğinin yüzde 65'ini ihraç eden konumuyla da Türkiye'nin ödemeler dengesi açığının kapatılmasına çok ciddi katkılarda bulunuyor.

Biz, dernek olarak sivil toplum kuruluşlarıyla çok yakın işbirliği içerisinde olmayı her zaman bir politika olarak benimsiyoruz. Gerek Türkiye'de, gerekse yurtdışında pek çok kuruluşla işbirliği içerisindeyiz. Bu cümleden olarak Uluslararası Demir-Çelik Enstitüsünün üyesiyiz, Avrupa Demir-Çelik Üreticileri Konfederasyonunun üyesiyiz, Türkiye'de Sektörel Dernekler Federasyonunun üyesiyiz. Makina Mühendisleri Odamızla da şimdiye kadar şubeler bazında bize gönderilen işbirliği çağrısına hiçbir zaman olumsuz cevap vermedik, her zaman işbirliği içerisinde olma gayretini gösterdik. Özellikle

Zonguldak'taki demir-çelik sempozyumlarına aktif bir şekilde iştirak ettik. İstanbul'daki, İzmir'deki, Samsun'daki ve Denizli'deki çalışmalara hem üye kuruluşlarımızın iştirak etmesini teşvik ettik, hem de imkânlar ölçüsünde iştirak ettik. Merkezle ortak bir çalışmamız olmadı, ama ortak bir alan bulabilirsek, bunu her zaman değerlendirme arzusu içerisinde olduğumuzu beyan etmek isterim.

Şu sıralarda bir problemle karşı karşıya olabiliriz. Bugün gazeteleri okuduysanız, demir-çelik sektörümüzün kaptan gemisi durumundaki ERDEMİR'deki kamu hisselerinin özelleştirilmesi diyemeyeceğim, biz kategorik olarak asla özelleştirmeye karşı olmadık, her zaman özelleştirmeden yana olduk. Ancak uluslararası kuruluşlara satılması gibi bir durum söz konusu. Özelleştirmeden yana olduğumuzda, biz meseleyi hep şu şekilde gördük: Kamu kesiminin hantal çalışma yapısı yüzünden üretim faaliyetlerindeki aksaklık giderilmeli ve etkinlik şartları sağlanmalıdır diye düşündük. Bunun böyle olduğunu İSDEMİR'in ERDEMİR'e devrinden sonra, her yıl ortalama 150 milyon dolar zarar eden yapısının otomatik olarak hemen bir yıl sonra ilk önce 30 milyon dolar kâra, bu yıl da 200 milyon dolar kâra ulaşmış olması ile gördük. Dolayısıyla pratik, sağlıklı karar alan, hızlı işleyen mekanizmalar kurulduğunda, bizim kuruluşlarımız pekala çok kârlı olarak çalışabiliyorlar.

Bugün geldiğimiz noktada ERDEMİR Grubu, yaklaşık 600-700 milyon dolar civarında kâr eden konumdalar. Bu kuruluşların sadece portföylerinde şimdi 600-700 milyon dolar civarında paraları var, yatırımlarını yenileme konusunda devlete hiçbir yükleri yok. Kendi yatırımlarını, modernizasyon faaliyetlerini kendi imkânlarıyla yapıyorlar, devlete vergilerini veriyorlar ve ihracatlarını da yapıyorlar. Bunları sadece altın yumurtlayan tavuk mantığıyla, belki de yaklaşık 1 yıllık kârları kadar bir parayla buradaki kamu hissesini satmak çok yanlış olacak kanaatindeyiz. Bunu tabii tartışacağız.

Bizim Özelleştirme İdaresi Başkanlığımız, son zamanlarda meseleye biraz skor olarak bakmaya başladı, yani "bu yıl 3 milyar dolarlık özelleştirme yaptık, bu yıl 2 milyar dolarlık yaptık." Performansı sadece skorda arayan anlayış yanlıştır, burada da böyle bir hatanın önümüzdeki aylarda yapılmaması için azami gayret göstereceğimizi belirtiyoruz.

Şöyle bir husus daha var: Bizim ERDEMİR Grubu, 2 yıl içerisinde 7 milyon ton seviyesine gelecek, şu anda 5 milyon tonla 700 milyon dolar civarında bir kâr ediyor. ERDEMİR'i almaya çalışan grup, Arselor Grubu mesela, 45 milyon tonla 1,5 milyar dolar kâr edebilen bir statüde, yani özelleştikten sonra büyüdüğü için, hantal bir yapıya kavuşup âdeta KİT'leşen bir yapıda. Dolayısıyla özelleştirdiğimiz kuruluşları tekrar KİT'leştirmek son derece yanlış olur kanaatindeyiz. Divhan'da ERDEMİR'in başarısı ortada, kömür işletmeleriyle ilgili birtakım çalışmaları var. Yani tuttuğu her işi başarılı bir şekilde götüren, özel sektör statüsünde çalışan kuruluşlarımızın yeniden özelleştirilmesi gibi, aslında çok dikkatli olunması gereken bir hususun herhalde gerektiği kadar özen gösterilerek yapılacağını ümit etmek istiyoruz.

Bu konuyu belki önümüzdeki aylarda kamuoyunun da bilgisine sunma gibi bir ihtiyaç içerisinde olabiliriz, bu konularda işbirliği yapabiliriz. Ama dediğim gibi, kategorik olarak kesinlikle özelleştirmeye karşı olduğumuzdan değil, özelleştirmeye taraftar olup, bunun mantığının sağlam olması gerektiğine inandığımızdan bunu tartışmak istiyoruz. Bunun dışında da olabilecek her alanda işbirliği arayışına katkı vermeye hazır olduğumuzu belirtiyor, bize bu imkânı verdiğiniz için teşekkürlerimi sunuyorum.

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(Oturum Başkanı)

Sayın Yayan'a teşekkür ederiz.

Tabii özelleştirme meselesi, bu toplantının gündemini oldukça aşan bir konu olacak, ama Odamız kamusal kimlikli kuruluşların mülkiyetinin kamuda kalmasını savunuyor. ERDEMİR'in bir bölüm hisselerinin borsada satılıyor olması, borsada kote olması, onun kamusal kimliğini ortadan kaldırmıyor. İSDEMİR niye zarar ediyordu? Siyasal iktidarların atadığı, sık sık değişen her türlü siyasal etkilere açık yönetimler işbaşındaydı. ERDEMİR gibi kamusal kimlikli bir kuruluş özel anlayışıyla, İSDEMİR'e el koyunca İSDEMİR ayağa kalktı, çalışmaya başladı.

Danıştay, dün TÜPRAŞ özelleştirmesini iptal etti. Neden; usulsüz bir ihale, TÜPRAŞ'tan küçük bir şirket TÜPRAŞ'ı almaya çalışıyor. ERDEMİR de dileriz uluslararası tekelere kurban edilmez, inşallah yine kamusal kimliğini sürdürür.

Buyurun.

SELMAN ÖLMEZ

(ISKAV-Isıtma, Soğutma, Klima Araştırma ve Eğitim Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı)

Şu ana kadar sanıyorum birçok sektör temsilcisi arkadaşlar, konuşmalarını yaptılar diye düşünüyorum, konuşma yapmayanlar varsa da gerçekten yapmalarında büyük yarar var. Hepimiz birbirimizi tanımaya başladık; ne oluyor, sektörde kimler var, neler yapıyor, bunları öğrenmeye başladık, bu çok önemli bir bilgi. Hakikaten sektör içerisinde bu kadar dernek, vakıf ve organizasyonlar olduğunu, kurum ve kuruluşlar olduğunu bilmiyordum.

Ancak esas olayımız şuydu: Odayla sektör arasındaki ilişkilerin kurumsallaşması ve birlikte yapılabilecek etkinlikler üzerine görüşmeler. Bu ana başlık altında hakikaten şu ana kadarki görüşmeler sonucunda derneklerimizin ve kurumların beklentilerini bir şekilde öğrendik. Gördüğüm kadarıyla da bu konuşmalar sonucunda çok temel 4 nokta çıktı. Yani bu benim önerim; çünkü zaman çok değerli, artı biz belli bir zaman içerisinde bütün bu sektörel dernekler, kurumlar, belli çalışmalarını hızlandırmak ve belli bir yere getirmek zorundayız, zaman hızla akıyor. Eğer uygun görülürse de bu konuyla ilgili daha sonraki aşamalarda bu 4 ana başlık altında sektörel derneklerin ağırlıklı olarak

girdikleri o alt başlıklarda gruplar oluşturulup çalışmalar yapılması, böylece daha hızlı ve daha verimli yol alınabilir düşüncesindeyim.

Bu 4 ana başlığı şöyle özetlemek istiyorum: Özellikle Ali Ekber Bey'in ilk yaptığı sunumda, hakikaten Oda olarak çok güzel bir özetleme yapmışlar, yani birçok konuyu hem ana başlık, hem alt başlık gibi toparlamışlar. Bu bağlamda birinci olay eğitim, gözlemlediğim kadarıyla eğitim konusu çok önemli. Eğitimi çok daha farklı noktalarda dallandırıp budaklandırabiliriz, yani genişletme şansımız var, ama eğitim ana başlığı altında çok temel bir sorunuz var veya gereksinimiz var.

İkinci nokta, teknik konular. Teknik konulara neler girebilir; bu konuları özetlemek istiyorum. AB mevzuatı, teknik bir konu, AB mevzuatına bağlı olarak Sanayi Bakanlığıyla ilişkiler, diğer bakanlıklarla ilişkiler, Enerji Bakanlığıyla ilişkiler, üniversiteler teknik bazdaki çalışmalar ve genel anlamıyla teknik mevzuat ve bu konuyla ilgili tüm çalışmalar, ikinci ana başlık olarak söyleyebileceğim bu.

Diğer konu, ana başlık olarak tam anlamıyla bir ifade bulamadım, ama şöyle özetlemek ihtiyacı hissettim: İdari konular. Yani bunlara ne girebilir, onları da şöyle kısaca özetlemek istiyorum: Yine Ali Bey'in hazırladığı sunumdan örnekler vermek istiyorum. Sektörde çalışan meslektaşların Odaya üye olmalarının sağlanması, Oda çalışmalarında aktif olması, kongre, kurultay, sempozyum vs. tüm bu konuları bir araya getiren bir çalışma. Bunu da daha genelleştirebiliriz, daha da açabiliriz; bunun içine neler girer, neler çıkar, bunu çıkartabiliriz.

Bir diğer konu, tüm danışmanlık ve organizasyonlar. Yani bu organizasyonlar, örneğin fuar organizasyonları, fuar çalışmaları, artı biraz önce benim ilk konuda da bahsettiğim, biraz önce de Atilla Bey'in bahsettiği, eğer biz onaylanmış kuruluş olamıyorsak, onaylanmış kuruluş olmak için zorlama yerine, onay alabilecek noktaya gelebilecek şekilde altyapıyı nasıl hazırlayacağımıza yönelik bilgi verebilecek danışman havuzlarının oluşturulması. Benim önerim; böyle genel bir kavram, çerçeve içerisinde 4 tane ana başlık altında dernek, sektör temsilcileriyle çalışma komisyonları oluşturulsun. Bu belki genişletilebilir, diğer arkadaşlardan da bu konuda öneriler gelirse, bunu bir an önce genişletelim ve çalışmalarımıza bir an önce başlayalım.

Ben bu toplantıların Odanın yetkisinde, Odanın önderliğinde daha sık aralıklarla yapılmasını ve bu şekilde bu alt başlıklar halinde, komisyonlar halinde hızlandırılmasını öneriyorum ve talep ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(Oturum Başkanı)

Programatik yaklaşımı için Sayın Ölmez'e teşekkür ediyoruz.

Buyurun efendim.

HİKMET DURUSOY

(UHE-Uygulamalı Havuz Enstitüsü Temsilcisi)

Sayın Başkan, sayın misafirler; hoş geldiniz.

Bizim kuruluşumuz İstanbul; fakat kış nedeniyle gelemedikleri için bana bu görevi verdiler. En azından derneğimizi tanıtmak bakımından buradayım.

Derneğimiz 7 yıl evvel kurulmuş, yaklaşık 200 tane üyesi olan bir dernek. Bundan yaklaşık 7 yıl evvel havuz sektöründe olan bir kargaşayı önlemek bakımından bu dernek kurulmuştur; çünkü o zaman kimin ne yaptığı belli değildi. Derneğin şu anda ne kadar başarılı olduğu konusunda bir şey söyleyemeyeceğim, ama bir sürü takıntılarımız var, sıkıntılarımız var. Bunu belki Odamızla beraber müşterek bir çalışmayla çözümlenebiliriz diye düşünüyorum.

Yüzme havuzu sektörü denildiği zaman, bu sektörde başta inşaat, elektrik, çevre mühendisliği, kimya ve sağlık mühendislikleri bir arada olan bir grup, yani yalnız bizim Makina Mühendisleri Odasını ilgilendiren bir konu değil. TSE yeni bir standart hazırladı. Bu standart Alman 19643 standartlarına yaklaşık bir standart, tam değil; çünkü o maliyetler, bizim Türkiye'miz için oldukça yüksek değerler. Alman 19643 normu da 1997'de değişmiş durumda, daha ağır şartlar getirilmiş.

Derneğimiz, her yıl havuz fuarları düzenlemektedir, bu genellikle İstanbul'da olmakta ve ortaklar da bu katılım için yardımcı olmaktadır. Geçen sene havuz operatörü yetiştirmek üzere Antalya ve Alanya çevresinde operatör eğitimi için kurslar düzenlenmiştir. Burada yaklaşık 500 kişiye bu havuz sektöründe bakım için eğitim verilmiştir ve sertifika verilmiştir. Şu anda bu havuz sektöründe operatörler için bir el kitabı hazırlanmaktadır.

Ayrıca bugün için genellikle Türk Standartlarına verdiğimiz norm, yani bizim hafif dediğimiz norm ve Avrupa Birliği nedeniyle Avrupa'da yeni bir havuzcular derneği ve yeni bir standart birleştirilmesine gidilmektedir. Odamızın bizim bir problemimizde proje yönünden Türk Standartları Enstitüsüyle çalışmamızda bizlere yardımcı olmasını istiyoruz. Burada bizim bir sürü şikâyet konumuz var, makina mühendislerini ilgilendiren. Biz kendi aramızda, Oda'da dahi bu hususlarda bir mutabakata varmış değiliz. Bu da ancak normlarla çözümlenebilecek bir olay. Mesela burada filtre hızlarının belirlenmesi, dezenfeksiyon sistemlerinin ortaya konulması, bugün evlerde kullanılan ve siyonorik asit dediğimiz asitle bağımlı klor dezenfeksiyonu yapılmakta, ki bu Alman normunda umuma açık havuzlarda izin verilmemekte, ancak bu uygulama halen Türkiye'de kullanılıyor. Klorominin bağlantısını hafifletmek için bugün son Alman normunda filtre sisteminden evvel aktif kömür enjeksiyonuyla klorominlerin ve triklor halojen, yani kloroformu bağlayan bir sistemin kurulması öne çıkmış durumda, biz bunların hiçbirini yapamıyoruz.

Kendi aramızda anlaşılmadığımız hususlardan bir tanesi de, bu uygulamalarda genellikle 2 değişim, 3 değişim, 4 değişim gibi bir şeyler alınmakta. Norma baktığınız

zaman, böyle bir uygulamanın yanlış olacağı gözüküyor. Bunu da Odamız, mühendis arkadaşlar vasıtasıyla; çünkü biz, dediğimiz gibi bizim şu andaki Başkanımız inşaat mühendisi, çevre mühendisinin de bu işe girmesi gerekiyor, elektrik mühendisinin de girmesi gerekiyor. Dolayısıyla mühendislik yönünden, 200 üyemiz olmasına rağmen zayıf bir durumdayız. Odayla beraber işbirliğine girersek, bu konuları da düzenleyebiliriz, düzeltebiliriz diye düşünüyorum. Türk Standartları şu anda çok pasif bir durumda, hiçbir şey yapılmıyor, ancak Odayla birleşerek bir şey yapabilirsek yapacağız.

Teşekkür ederim.

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(Oturum Başkanı)

Sayın Hikmet Durusoy'a teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

İBRAHİM ÇAKMANUS

(TTMD-Türk Tesisat Mühendisleri Derneği Genel Sekreteri)

Türk Tesisat Mühendisleri Derneğinin bugünkü toplantının gündemiyle alınmış bir Yönetim Kurulu kararı yok. Dolayısıyla derneğin resmi görüşü şudur diye bir şeyi bu noktadan sonra söylemeyeceğim, sadece İbrahim Çakmanus olarak ifade etmek istediğim bazı hususları dile getirmek istiyorum.

Şu ana kadar derneklerimiz kendilerini tanıttılar, gerçekten çok farklı sektörde derneklerimiz hakkında bilgi sahibi olduk. O nedenle bu toplantı, birbirimizi tanımak açısından bizim için bir kazanç. Ancak şu ana kadar bu toplantının gündem konusu olan Oda-dernekler ilişkilerinin nasıl geliştirilebileceği konusunda Selman Bey'in biraz önerisi oldu, onun dışında çok ciddi bir öneri görmedik. Tabii ilk toplantı olmasının da muhtemelen etkisi var.

Benim kişisel kanaatim bu konuda şöyle: Dernekler, kendi uzmanlık alanlarında Avrupa Birliği, Amerika gibi ülkelerde benzer kuruluşların üyeleri oluyorlar, tüm derneklerimiz hemen hemen bu durumda. Türk Tesisat Mühendisleri Derneği de Amerikan Isıtma, Soğutma, Havalandırma Derneği ASHRAE üyesi, Avrupa Federasyonunun yine aynı konudaki üyesi, REHVA'nın üyesi, aynı zamanda Alman Mühendisler Birliği "VDI" ile işbirliği anlaşması var. Bir an için düşünelim; dernekler olmasaydı, Oda tek başına alt komisyonlar kurarak, yani sektörler bazında bu tür ilişkileri geliştirebilir miydi ya da ne kadar geliştirebilirdi? Bence çok zor, yani tek bir kurumun alt komisyonlarla ya da şubeleşmeyle, tek tek başka kurumlarla uzmanlık alanlarında ilişkiye geçmesi çok zor.

Dernekler bu kuruluşlarla ne yapıyor? Oralardan üye olduğu için, çok ucuza kitap yayını hakkı satın alabiliyor ya da çevirilerde sorun olmadan çok kolaylıkla üyesi olduğu

dergilerden çeviriler yapabiliyor. Dolayısıyla sektöre bilgi birikimi açısından çok ciddi katkılarda bulunabiliyor. Mesela Türk Tesisat Mühendisleri Derneği, 2000 sayfalık Recknage kitabımızı sektöre kazandırdı, çok ciddi bir kazanç, Almanca'dan çevrildi, bu şekilde yayın hakkı ucuza satın alınabiliyor. Yine ASHRAE'den iki tane yayın çevrildi 2000'er sayfalık Fundamentals ve şu anda da tesisat sektöründe ısıtma, klima, havalandırma konusunda Application basılıyor. Dolayısıyla bilgi birikiminin artmasına tabii yayınlar yoluyla katkıda bulunmaya çalışıyor, bütün derneklerimiz de bunu yapmaya çalışıyor, kuruluş amaçları da zaten bu.

Ben konuya bir başka açıdan da yaklaşmak istiyorum: Ben aynı zamanda Toplumsal Saydamlık Hareketi Derneği diye bir derneğin de üyesiyim. Bu Türkiye'deki ya da dünyada yolsuzlukları takip eden, üyelerin yolsuzluk indekslerini yayınlayan Transparance kuruluşunun Türkiye kolu veya oraya üye olan bir dernek; fakat bu alanda bir oda yok. Demek ki çok değişik alanlarda ihtiyaç var ve dernekleşmeye de ihtiyaç var, derneklere de gerek var. Dolayısıyla karşılıklı ilişkilerin bence eşit ya da biraz benzer seviyede olması gerekiyor. Ben sabahleyin de söyledim, -kişisel kanaatim bu, TTMD'yi bağlamıyor- sabahki sunumlarda hep derneklerden bir şeyler beklendi; "kişi verilsin, uzman verilsin, Oda çalışmalarına katılsın." Bunlara kesinlikle katılıyorum, ama ilişkilerin karşılıklı, yani eşit düzeyde olması lazım. Oda derneklere ne verecek, nasıl yaklaşacak, nasıl işbirliğine gidilecek, komisyonlar ne şekilde teşkil edilecek, bunların da bence yavaş yavaş açıklığa kavuşması gerekiyor, bu toplantının amacı biraz ortaya çıktığına göre.

Mesela Türk Tesisat Mühendisleri Derneği veya diğer derneklerimiz, POMSAD, İZODER, tesisat alanında yayınlar yapmaya çalışıyor. Tabii bunlar doğal, bazen iç içe geçiyor, Odamız da yapıyor. Biz onlara destek vereceğiz, onlar bize destek verecek. Bugün ben buradayım, yarın belki Oda Yönetimi bakış açısıyla da bakabilirim, görüşüm de değişebilir, onu da söylüyorum, ama derneklerde hep olacağız. Dernekler, sivil toplum kuruluşları, kamuya baskı yapan, kamu yararına kamunun doğru dürüst iş yapmasını denetleyen, yolsuzlukları ya da yanlış işleri onlara gösteren uzman kuruluşlar diye düşünüyorum; yönetmelik, kod, yayınlarla kamuoyunu beslemesi gerekiyor. Dolayısıyla işbirliğini nasıl yapacağız, yani bunun adını birazcık koymamız lazım ve ben Odamızdan işbirliğinin nasıl yapılması gerektiğini arz ettiklerini biraz açıklamalarını arz ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(Oturum Başkanı)

Sayın İbrahim Çakmanus'a teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

ÖMER İÇEMER*(PÜD-Polistren Üreticileri Derneği Temsilcisi)*

Öncelikle Sayın Başkanımızın yurtdışında olmasından dolayı buraya katılmayışının özrünü diliyoruz.

Her ne kadar sektöre uzak olduğumuzu düşünüyorsak da, bu sektörleri birbirinden ayırt etmek çok da kolay değil. Sebebi de şu: Bizler polistren üreticileri olarak, bir ısı yalıtımı konusunu bir taraftan yakaladığımız zaman, makina mühendisliği biliminin ana bilim dallarından birini tutmuş olabiliyoruz.

2000 yılında hazırlanan TS 825 standardıyla sektörel olarak çok önemli bir noktaya taşındık çalışmalarını. Sebebi de şu: Daha önce binalardaki ısı yalıtım kurallarındaki eksikliklerden dolayı, binalardaki ısının kaçışından milyarlarca lira para kaybı söz konusuyken, artık gerek “Bayındırlık Bakanlığı Isı Yalıtım Yönetmeliğinin”, gerekse standardın değişmesiyle çok önemli tasarruflar sağlanmış durumda. Ancak bunlar sağlanırken, bir taraftan da çeşitli standartlar çıkarılmakta, bu malzemeler geliştirmekte, malzemeler yeni yeni ürünleri piyasaya çekmekte. Bunlardan biri olan polistren, expanded polistren denilen malzeme ve bunun bir kardeş malzemesi var, XPS, bunlar gerçekten artık bina inşaatlarında kullanılması kesinlikle gerekli olan birer yapı malzemesi olarak hayata geçmiş, aktarılmış durumda.

Bunların yeni yeni standartları hazırlanmakta; EPS'nin 7316 diye daha önce tanımlanan bir standardı varken, bugün Avrupa Topluluğu standartlarına entegrasyon çalışması sonucunda 13163 diye yeni bir TS EN standardı oluşturuldu. Dolayısıyla tamamen Avrupa Topluluk standartları ülkemizde uygulanmaya başladı, oradaki teknik spesifikasyonlar aranmaya başlandı. Ancak gerek EPS, yani expanded polistren, gerekse Extrude polistrenlerin uygulanmalarına yönelik en ufak bir çalışma ülkemizde yok. Türk Standartları Enstitüsüne yapmış olduğumuz bir başvuruda, bunların uygulamalarına ilişkin standartların tarafımızca, derneğimizce hazırlanmasını kendilerine önermemize rağmen, bu gerçekleşmedi. Biliyorsunuz, Türk Standartları Enstitüsünde bugünlerde önemli bir kargaşa yaşanıyor ne yazık ki. Tabii bunu tamamen üzüntüyle karşılıyoruz, ama çok önemli bir kargaşa hâkim. Fakat bu kargaşalar, hiçbir şekilde burada yapılacak bilimsel çalışmaları engellememeli ve bu çok önemli bir tikanıklık yaratmış durumda.

Uygulama çok önemli, yani istediğiniz kadar güzel standartlar oluşturun, istediğiniz kadar yeterli standartlar oluşturun, o standartları yerine getirebilecek insanlar, nihayetinde nitelikli insanlar veya o işi tam bilemiyorlarsa, o kadar yapmış olduğunuz güzel işler bir anda bir kalemde silinebiliyor. Bu anlamda Makina Mühendisleri Odasının böylesi bir platform açması, Türk Standartları Enstitüsüne yapmış olduğumuz başvuruyu desteklemesi beklentisi içindeyim.

Hepinize teşekkürlerimi sunuyorum.

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(Oturum Başkanı)

Sayın Ömer İçemer'e teşekkür ediyoruz.

Buyurun efendim, söz sizin.

ZEKİ AKSU

(ISKAV-Isıtma, Soğutma, Klima Araştırma ve Eğitim Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi)

Efendim, saygılar sunuyorum.

Selman Beyin biraz önce söylediği sonuca ulaşmak için Makina Mühendisleri Odasına bir ricada bulunacağım, o da şu: Bize verdiğiniz listede, 47 dernek buraya davet edilmiş gözüküyor; bunların bazıları katılabildi, bazıları çeşitli sebeplerle katılamadı. Derneklerin hiç olmazsa kendi aralarındaki iletişimlerini sağlayabilmek için varsa e-mail adresleri, yoksa telefon adresleri bir şekilde derneklere duyurulursa, kendi aramızda işbirliği yapabileceğimiz, çalışabileceğimiz grupları oluşturmakta bir yol bulabiliriz. Buraya gelene kadar ben de 47 tane dernek olduğunu bilmiyordum, hakikaten çok fazla, belki de daha da fazladır, hepsi de toparlanamamıştır. Acaba Makina Mühendisleri Odası, böyle bir organizasyonu yapabilir mi?

Teşekkür ederim.

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(Oturum Başkanı)

Teşekkür ederiz.

Buyurun.

KUTLU KARAVELİOĞLU

(POMSAD-Türk Pompa Sanayicileri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı)

Daha önceki sunumumda, sektörel derneklerin işbirliği halinde yapması gereken, bizce yapması gereken teşebbüslerden bahsetmiştim, ama Odayla ilgili beklentilerimiz konusunda somut bir şeyler söylememiştim. ISKAV'dan arkadaşlarıma destek olmak amacıyla tekrar söz aldım.

Eğitim konusu bizim için de çok önemli ve kurulduğumuz günden beri en çok yoğunlaştığımız faaliyet alanı diyebilirim. Tabii eğitim bir birikim istiyor; fakat bu birikim olmadan da zaten alt sektörlerde dernekleşme olmuyor. Dolayısıyla kurulan her derneğin arkasında bir bilgi birikimi olduğunu düşünüyoruz, ama sınırlı kaynaklarla bunun üyelerin de dışında, sektöre yayılması konusunda derneklerin zorluğu olduğunu da biliyorum. Bu noktada Odadan beklentilerimiz olması tabiidir.

Pompa-vana, Archimedes'ten de önce başlayan bir makina ve dünyada kalbimizi veya kapakçıklarını bile saymasak, en yaygın kullanılan makinalardır. Bugün dünya enerjisinin yüzde 25'ini pompalar tüketiyor ve sadece doğru seçilmiş pompalarla bu yüzde 25'in yüzde 35'i kadarını tasarruf etmek imkân dahilindedir ve uluslararası sektörlerde, pompa sektöründe en öncelikli konudur; enerji verimini arttırmak, pompaların doğru seçilmesini ve tasarımının iyileştirilmesini gündeme getirmek. Yani bugün sarf ettiğimiz enerjinin yüzde 10'unu bu sektörün doğru faaliyet göstermesiyle sağlayabiliriz ki, bunlar çoğu yenilenemez enerji kaynakları ve ekolojik neticeleri de ortadadır, çok daha büyük ekonomik kazanımlar sağlanabilir.

Bizim de bugünlerde öncelikli konularımız, buna paralel olarak enerji tasarrufu, ömür boyu maliyet konusu ve eko-tasarımdır. Bu konuda gerek üyelerimizi, gerek sektörümüzü bilinçlendirmek için elimizden geleni yapıyoruz. Bu noktada Odamızın bize doğrudan sağlayabileceği katkılar olduğuna inanıyorum. Özellikle son iki yayınıımız; bunlardan bir tanesi, Amerikan Hidrolik Enstitüsü ve Euro Pump katkılarıyla hazırlanan Ömür Boyu Maliyet Analizi, bu tarafımızdan tercüme edildi, sektörün hizmetine sunuldu. Yine bu enerji tasarrufunda çok önemli bir konu olan değişken devirli pompa uygulamalarıyla ilgili kitap, tercümesi tamamlandı, basım aşamasına gelindi, belki birlikte basarsız, bunu da istemeyi bir vazife addediyorum kendime.

Geçen hafta, daha doğrusu bu hafta başında 5 incisini yaptığımız Pompa-Vana Kongresinde 32 tebliğ yayınlandı. Bunların çoğu sadece üyelerimizin değil, sektörümüzde yapılan AR-GE çalışmalarının neticelerini içeriyor, hepsi bilimsel değeri olan şeylerdir; çünkü Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve İstanbul Teknik Üniversitesi katkılarıyla, destekleriyle düzenlenmiş bir kongredir. Bunların yaygınlaştırılması, -ki, bunların çoğu enerji tasarrufuna yöneliktir, yine eko-dizayn ve ömür boyu maliyet analizleri öne çıkarılmıştır- Odamızın sadece pompa sektörüne değil, makina sektörüne, hatta ülkemize yapabileceği önemli katkılardandır. Dediğim gibi, pompalar çok yaygın kullanılan makinalardır, doğru işletilmesi şarttır.

Son olarak yine bu bilginin yaygınlaştırılmasında Odamızın sağlayabileceği bir başka şey, müştereken sağlayabileceğimiz bir başka başarı şu olur: Biz Avrupa derneklerinin komisyonlarında Avrupa standartlarının ve ISO standartlarının altyapılarında çalışıyoruz. Bugün pompa ve vana sektöründeki standartlar, POMSAD üyelerinin de, üniversiteden gelen üyelerinin de katkılarıyla, firmaların temsilcilerinin de katkılarıyla hazırlanıyor, standart haline geliyor ve yayınlanıyor. Dolayısıyla birçok gelişmeden daha evvelden haberdarız. Bunları da paylaşabiliriz, bunda da bir doğrudan yardımınız olabilir.

Özetle şunu söylemek istiyorum: Dernekler, tabii sadece bizimki gibi, birçoğu kendi sektörleri için çok ciddi çalışmalar yapıyorlar. Bunlar hep ihtiyaçtan kaynaklandı, zaruretten zaten, aksini düşünemiyorum; fakat kaynaklarımız sınırlıdır. Bunların duyurulması, tabana yayılması konusunda yardıma ihtiyacımız var. Bunu bir arz olarak ortaya koyuyorum.

Teşekkür ederim.

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(Oturum Başkanı)

Teşekkür ederiz.

Başka söz almak isteyen yoksa, Oda Başkanımız Sayın Emin Koramaz'a söz vereceğim, yapılan konuşmalar konusunda bir değerlendirme yapacak.

Buyurun Sayın Başkan.

EMİN KORAMAZ

(Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı)

Sayın Başkan, değerli katılımcılar; bu saate kadar yapılan tüm konuşmalar için öncelikle teşekkür ediyorum.

Biliyorsunuz, Makina Mühendisleri Odası olarak sizlerle Şube etkinliklerimizde, kongre ve sempozyumlarımızda çok sık bir araya geliyoruz.

28 Mayıs 2003 tarihinde de İstanbul merkezli sektör dernekleri ile geniş katılımlı bir toplantı gerçekleştirmiştik. Aslında bugünkü buluşma kararı o toplantıda alınmış, işbirliğinin geliştirilmesi ve ilişkilerin kurumsallaştırılması için ülke genelinde örgütlü tüm derneklerle her çalışma döneminde ortak toplantılar düzenlenmesi pek çok katılımcı tarafından dile getirilmişti.

Bugün yapılan konuşmalardan birçok sektör derneğinin ve Odamızın belki de diğer derneklerin çalışmalarından habersiz olarak aynı konuda çalışmalar yürüttüğünü öğrendik. Bu anlamda, bu toplantıların sürekli hale getirilmesi sadece görüş alış-verişi ortamı sağlamak için bile oldukça önemli.

Bu toplantıda Oda olarak beklediğimiz verimi gerçekten beklediğimiz verimi aldığımızı düşünüyorum, ama şu anda sıranın burada yapılan önerilerin ete kemiğe büründürülmesine geldiğini de düşünüyorum. TTMD Yöneticisinden gelen "bizlerin sektör dernekleriyle ilişkiden anladığımız nedir?" sorusu vardı. Bizlerin tüm ilişkilerinde karşılıklı eşitlik esastır. Kurumsal bağımsızlığın karşılıklı saygı gösterilmesini isteriz. Hiçbir kurumun, başka bir kuruma yasalarla verilmiş görevlere soyunmasına sıcak bakmayız. Ne biz başka kurumların işlerine karışırız, ne de kimseyi kendi içişlerimize karıştıırız. Birlikte yapılabilecek işleri birlikte planlar, ondan sonra da birlikte görev paylaşımını yaptıktan sonra, paylaşılan görevleri kurumsal bağımsızlıkları zedelemeyen sürdürmeye çalışırız.

Odaların ve derneklerin amaçları bellidir, çıkarları bellidir, faaliyetleri bellidir. Tabii ki her kurum da bu faaliyetleri en iyi şekilde yapmak için çalışmalarını sürdürecektir. Burada ağırlıklı konuşulan konulardan bu topluluğun ortaklaştığı konulardan bir tanesi, akreditasyon konusudur. Bu konuda gerçekten birlikte yapabileceğimiz çalışmalar vardır. Atilla arkadaşımızın da belirttiği gibi, meslek alanlarımıza giren konularda; kazanlar, basınçlı kaplar, gaz yakan cihazlar, asansörler, makina emniyeti direktifleri

konusunda Odamızda yapılmış çalışmalar ve birikimler var. Bu birikimleri Makina Mühendisleri Odası olarak sizlere sunabiliriz.

Onaylanmış kuruluş konusunda, sadece Makina Mühendisleri Odasının değil, Türkiye'deki tüm sektörlerin onaylanmış kuruluş olması gerektiğini savunuyoruz. Rakamlar verildi; Avrupa'da sadece asansör direktifleri konusunda 200 onaylanmış kuruluş var, Türkiye'de ise bir tane bile yok. Odanın bu konudaki çalışmalarını belirli bir aşamaya geldi. TÜRKAK yeterliliği Sanayi Bakanlığına bildirecek, bundan sonrası artık politikacıların görevi. Politikacılarımıza da, Türkiye'nin teknik yeterliliğini Avrupa Birliği'ne kabul ettirmek düşüyor, teslimiyet iyi bir şey değil. Eğer kabul etmezlerse, anlaşmaların bizden yana hükümlerinin yaşama geçirilmesi gerekiyor. Bu direktiflerin, yönetmeliklerin Türkiye'de uygulamaya geçirilme süresi de uzatılabilir. Zaten Gümrük Birliği Anlaşmasından beri tek yanlı giden bir sürece karşı, Türkiye gerekli siyasi duruşu da göstermeli. Bu konuda bundan yara alan herkes, mühendisler ve sektör dahil, Sanayi Bakanlığı nezdinde görüşlerini dile getirmelidir.

Gerçekten yurtdışına giden sadece para değil, giden o konudaki üretebilme yeteneğimizdir. Bir yabancı onaylanmış kuruluşa belki çok az bir para veriyoruz, ama bunun yıllardır sürdüğünü düşünelim ve yıllardır bu alanın Türk mühendislerine kapalı olduğunu düşünelim; süreç içerisinde o konuda kendi kendimizi geliştirmemiz de olanaksız olacaktır. Dolayısıyla bu işe paradan ziyade, Türkiye'nin teknik altyapısı olarak bakmakta yarar vardır diye düşünüyorum. Bu konuda ortak bir çalışma yapabiliriz. İSKAV'ın çalışmaları olduğunu biliyoruz, Türk Loydu'nun çalışmaları var, Makina Mühendisleri Odasının çalışmaları var. Bu doğrultuda çalışması olan tüm kurumlara Odamızın çalışmalarını açabiliriz, onların çalışmalarından faydalanabiliriz, laboratuvarlarından faydalanırız. Odamızda da hem çevre ölçümleri konusunda, hem kalibrasyon konusunda 2 laboratuvarımız var. Verdiğimiz teknik hizmetler TÜRKAK'a akredite ettirildi ve Odamız A Tipi Muayene kuruluşu oldu. Bu konuda sanayiye, sektörlerle, sizlere hizmet verebiliriz.

İş güvenliği mühendisliği konusunda sorular geldi. İş güvenliği mühendisliği konusu, Odamız gündemine 3-4 yıl evvel alındı. Odamız, 2 yıldır Resmi Gazetede yayımlattığı yönetmelik uyarınca üyelerine eğitim vererek, iş güvenliği mühendis belgeleri vermektedir. Bu alanda yetkili mühendisler şu anda görev yapmaktadır. Çalışma Bakanlığı ise İş Güvenliği Mühendisliğine ilişkin Yönetmeliği iş kanununun değiştirilmesinin hemen ardından, yani geçen yıl yayımlandı. Odamız yönetmeliği danıştayca iptal edilmediği müddetçe, Çalışma Bakanlığı'nın yönetmeliğiyle hukuken eşdeğerdir. Aynı durum Odamızın tesisat konusunda, araç konusunda vermiş olduğu uzmanlık belgeleri için de geçerlidir. Şu anda mühendisler, bu hizmetleri vermek için hukuken bu belgelere haiz olmak zorundalar.

İkinci konu, eğitim konusu. Eğitim konusunda da Odamız, şu anda ara teknik eleman yetiştirilmesi doğrultusunda tüm birimlerinde kurslar düzenliyor. Bu kursları sektör üyelerine -Makina Mühendisleri Odası olarak yapabileceklerimizi söylüyorum-

daha ucuz bir şekilde açabiliriz ve bu amaçla karşılıklı olanakları birleştirebiliriz. Eğer eğitmen ihtiyacı varsa, sektöre uzman portföyümüzü (Odamız gerçekten 60 bin üyeli bir yapı, uzmanlıklarına göre üyelerimizin sicilleri de tutulmakta) açabiliriz.

Üçüncü olarak, Odamızda Oda-sektör ilişkilerinin en canlı olduğu konu, sempozyumlar. Buradaki konuşmalardan sempozyumların sadece yapıldığı ilde ki Şube tarafından düzenlendiği izleniminin çıkarıldığını anladım. Bu sempozyumlar merkezi olarak yapılmaktadır; her sempozyumun, her kongrenin düzenleme kurulu başkanı, Oda Yönetim Kurulumuzdan bir üyedir ve düzenleme kurulunda tüm şubelerimiz bulunmaktadır. O sempozyum hangi ilde yapılıyorsa, hangi şubede yapılıyorsa, o şube onun sekreterlik hizmetlerini yürütmektedir. Dolayısıyla bütün bu sempozyumlarda Makina Mühendisleri Odası'nın tamamının ortak katkısı ve ürünü söz konusudur.

Bugün toplantıya katılan sektörlerin tamamını ilgilendiren her konuda kongre ve sempozyumlar düzenliyoruz. Bu yıl 25 kongre var, isterseniz çok hızlı okuyayım: Ulusal İklimlendirme Sempozyumu ve Sergisi, Marka Yönetimi Sempozyumu -ki bu rekabet ortamında sektörün en önemli sorunu, İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi, Uçak, Havacılık ve Uzay Mühendisliği Kurultayı, Bakım Teknolojileri Kongresi, Otomotiv ve Yan Sanayi Sempozyumu, İletim Teknolojileri Kongresi ve Sergisi, Yeni ve Yenilenebilir Enerji Kaynakları ve Enerji Yönetimi Sempozyumu, Güneş Enerjisi Sistemleri Sempozyumu ve Sergisi, Makina Tasarımı ve İmalat Teknolojileri Kongresi, Demir-Çelik Kongresi, GAP ve Sanayi Kongresi, İş Makinaları Sempozyumu, Ulusal Tıbbi Cihazlar İmalatı Sanayi Kongresi ve Sergisi, Trakya'da Sanayileşme ve Çevre Sempozyumu, Tekstil Makinaları Kongresi, Kaynak Teknolojileri Ulusal Kongresi ve Sergisi, Ölçümbilim Kongresi, Mühendislik Eğitimi Sempozyumu, Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi ve Sergisi, Ulusal Hidrolik-Pnömatik Kongresi ve Sergisi, Endüstri-İşletme Mühendisliği Kurultayı ve tüm bu sempozyumların sonuç bildirgelerinin de tartışılarak ülke sanayisini genel olarak sorgulayacağımız ve 16-17 Aralık 2005'te Ankara'da TMMOB adına gerçekleştireceğimiz Sanayi Kongresi.

Gerek sektörün, gerek mühendislerin sorunlarını birlikte tartışabildiğimiz ve bu politikaları belirleyen kamusal kesimlerini de davet ettiğimiz bu platformlar, aslında bizim için çok önemli. Önemli olan, bu platformların çok iyi kullanılabilmesi, buradan süzülen görüşlerin bakanlıklara, idarelere aktarılabilmesidir. Bu konuda da belki sizin idari anlamda birliktelik dediğiniz çalışma grubunu yani bu doğrultuda bir çalışma grubunu oluşturmak gerektiğini düşünüyorum.

Jeotermal enerji konusunda şu anda bir kanun taslağı var ve MTA tarafından Enerji Bakanlığı'na sunulmak üzere hazırlanıyor. "Jeotermal Kaynaklar ve Mineral Sular" adlı bir kanun taslağı. Bu taslak MTA tarafından 2 gün önce Odamıza fakslandı. Odamız, kanun taslağı hakkında ilgili komisyonlarında görüşlerini oluşturuyor. Yanlış hatırlamıyorsam, 4 Aralık'ta MTA'da bir toplantı yapılacak. Toplantı öncesi, Jeotermal Enerji Derneği'yle bir araya gelip görüşleri karşılıklı oluşturabiliriz. Aynı konu, Enerji Verimliliği Kanunu hakkında geçerli. Türkiye'de biliyorsunuz bu konuda değişik kanun

taslakları farklı farklı yerlerde hazırlanıyor. Bir taraftan Elektrik İşleri Etüt İdaresi, diğer taraftan Enerji Bakanlığı ve diğer bakanlıklar bu konuda taslaklar hazırlıyorlar.

Önemli olan bütün bu kanunların hazırlanma süreçlerinde, karşılıklı bağımsızlık ilişkilerini de gözeterek çıkarlarımızın ortaklaştığı noktada ortak tavırlar koyup, tasarıların oluşturulma süreçlerinde birlikte davranmaktır. Zaman zaman çeliştığımız konular olabilir. Odamız, genel kurul sonuç bildirgelerine de yansıdığı üzere, özelleştirmeye kategorik olarak karşıdır. Çünkü şu anda özelleştirilen hiçbir sektörden katma değer elde edilememiştir. Bugüne değin özelleştirmeden 4,5 milyar dolar gelir elde edilmiş, 4,5 milyar dolar da gideri olmuştur; gider geliri aşmaktadır, bu arada da tesislerimiz tek tek elden çıkmaktadır. Mülkiyetin el değiştirmesiyle verimlilik artacağı görüşü, Odamızca bilimsel bulunmamaktadır. Odamız, yaptığı kongrelerde, kurultaylarda, genel kurul sonuç bildirgelerinde özelleştirmenin ülke sanayisini bitirdiğini belirtmektedir. Ancak bir kurum özelleştirmeye karşıyken, bir kurum özelleştirmeyi savunurken, özelleştirmeye karşı olanla özelleştirmeye "evet" diyen kurumun o sektör üzerinde ortaklaştığı ve ortak dile getirdiği görüşler olamaz mı? Bence olabilir, ortaklaştığımız konuları oralara beraber taşırız. Dolayısıyla ortak çalışma grupları önerisini destekliyorum.

Gerek yayınlar gerek sempozyumlar gerek eğitim gerekse, kanunlar ve teknik mevzuat uyumu üzerinden 4-5 çalışma grubu oluşturabiliriz. Çalışma grupları için sizlerden yazı ile isimler isteyeceğiz.

Uzun bir konuşma oldu, teşekkür ediyorum, katılımınız için tekrar teşekkürler.

OĞUZ TÜRKYILMAZ

(Oturum Başkanı)

Sayın Başkana teşekkür ederiz.

ISKAV'ın talebi doğrultusunda Odamız herhalde bu katılımcı profili, yani çağrılı olanlar, herkesi içeren bir elektronik posta adresi bilgilerini ileticek.

Buraya katılan derneklere de bizim tekrar bir çağrımız var: Bu toplantıda dile getirilmeyen, yani görüşülemeyen hususlar da olabilir, atlanan şeyler de olabilir. O konularda da şöyle bir çalışma yapılsa, şu şu kesimlerle bir arada olursa diye; çünkü her konu herkesi ilgilendirmeyebilir. Yani bu kadar büyük bir topluluğu her zaman bir araya getirmenin anlamı da yok, pratik bir yararı da yok, ama belirli konularda bir araya gelebilecek dernekler vardır; enerjile ilgili Pompaçılar gelir, Jeotermal gelir, DOSİDER gelir, Kojenerasyon gelir vs. O konularda da somut önerilerinizi iletirseniz memnun oluruz.

2 saat 15 dakikalık bir oturum burada sonuçlanıyor.

Teşekkür ederiz.